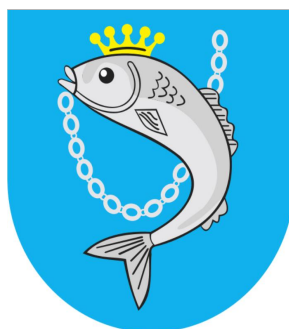

Pracownia SPATIUM Monika Jabłońska
ul. Nasienna 19, 10-816 Olsztyn, tel. 609-789-098

OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA - ARCHITEKTURA I REWITALIZACJA
KRAJOBRAZU - PLANOWANIE PRZESTRZENNE I URBANISTYKA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY MIKOŁAJKI

AUTORZY OPRACOWANIA:

MGR INŻ. MONIKA JABŁOŃSKA

MGR INŻ. PAWEŁ JABŁOŃSKI

OLSZTYN – MARZEC 2014 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	
1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY.....	3
1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY	5
1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU STUDIUM	
1.3.1. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU STUDIUM.....	6
1.3.2. STRUKTURA PROJEKTU STUDIUM.....	6
1.3.3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY MIKOŁAJKI.....	7
1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI	24
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	31
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	32
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	32
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM	
5.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA.....	32
5.2. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM.....	41
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	42
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	43
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STUDIUM, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU STUDIUM.....	46
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTORNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO.....	49
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	53
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	54
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	54

WSTĘP

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 9 pkt. 1 *W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”. Zgodnie z art. 9 pkt. 5 Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jednak zgodnie z pkt. 4 Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.*

Należy pamiętać, że studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, choć nie jest aktem prawa miejscowego – jest dokumentem planistycznym niezbędnym do realizacji wieloletniej polityki gminy w jej przestrzeni. Studium, w swej kreatywnej roli, jest dokumentem określającym wizję rozwoju gminy oraz działania mające doprowadzić do realizacji tej wizji.

W dokumencie Studium wskazuje się jedynie kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Należy jednak zaznaczyć, iż określony sposób zagospodarowania nie obliguje gminy do jakichkolwiek działań. Na tym etapie planowania – opracowywania projektu Studium, nie określa się jeszcze wszystkich inwestycji, które będą realizowane na obszarze miasta i gminy Mikołajki. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w mieście i gminie Mikołajki.

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 14 pkt. 9 są aktami prawa miejscowego. Liczba miejscowych planów zwiększa atrakcyjność inwestycyjną danej gminy i przyczynia się do znacznego skrócenia czasu niezbędnego do realizacji zamierzeń inwestycyjno-budowlanych.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko powstała dla potrzeb projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki realizowanego na podstawie Uchwały Nr XVII/123/2007 z dnia 6 listopada 2007 r. Rady Miejskiej w Mikołajkach w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki.

Zawarte w niniejszym opracowaniu analizy i prognozy przewidywanych zmian w środowisku w wyniku realizacji ustaleń projektu Studium odnoszą się tylko i wyłącznie do wprowadzonych w projekcie dokumentu zmian, które wniesiono wyróżnioną czerwoną czcionką. Pozostałe zapisy zostają niezmienione, w związku z czym ich wpływ na środowisko pozostaje niezmieniony i nie jest przedmiotem niniejszej prognozy (nie został opisany).

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. PODSTAWA PRAWNA I MERYTORYCZNA ORAZ ZAKRES PROGNOZY

Zgodnie z ustawą z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Opracowując niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko oparto się na pismach określających zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie - pismo znak: RDOŚ-28-OGP-6633-0097-022/09/kw z dnia 19 lutego 2009 r. oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie - pismo znak: ZNS-430-4/1/KM/2009 z dnia 01 grudnia 2009 r.

W 2009 r. opracowano projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki – Zmiana”, do którego w listopadzie 2009 r. sporządzono „Prognozę oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki – Zmiana”. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Studium UiKZP miasta i gminy Mikołajki został uzgodniony w/w pismami z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo RDOŚ-28-OGP-6633-0097-022/09/kw z dnia 19 lutego 2009 r.) oraz Państwowym

Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie (pismo ZNS-430-4/1/KM/2009 z dnia 01 grudnia 2009r.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w piśmie z dnia 20 marca 2009 r. (znak: RDOŚ-28-OGP-6633-0097-043/09/kw) poinformował Burmistrza Mikołajek o ustanowieniu na terenie gminy Mikołajek 16 form ochrony przyrody, wnioskując o pozostawieniu terenów w okolicach wsi Załwagi, Stare Sady i Jora Wielka w dotychczasowym użytkowaniu, celem zapewnienia ciągłości istniejących terenów leśnych z obszarami rolnymi i wodnymi w celu zachowania cennych korytarzy ekologicznych.

Projekt zmiany Studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został przesłany do zaopiniowania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie i Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Olsztynie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w piśmie z dnia 28 grudnia 2009 r. (znak: RDOŚ-28-OGP6633-0097-171/09/aok) wniósł uwagi do zapisów projektu zmiany Studium. Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie nie przedstawił stanowiska w ustalonym 30 dniowym terminie, co było równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu zmiany Studium.

Projekt zmiany Studium został uchwalony dnia 30 czerwca 2010 r. uchwałą Nr LIV/541/2010 Rady Miejskiej w Mikołajkach w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki.

W dniu 21 grudnia 2010 r. Studium zostało zaskarżone przez osobę prywatną do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie (rozstrzygnięcie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/804F4DF0C6>), a następnie do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie (rozstrzygnięcie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/56C2E94F88>). Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 02 września 2011 r. nakazał ponowne rozpatrzenie sprawy przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie. Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 22 listopada 2011 r. stwierdził nieważność uchwały Nr LIV/541/2010 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki i nakazał ponowne przeprowadzenie procedury uchwalenia studium.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko jest wynikiem ponowienia procedury uchwalenia projektu Studium. Z uwagi, iż od momentu opracowywania prognozy w listopadzie 2009 r. zaszło kilka zmian w zakresie m.in. prawnych form ochrony przyrody na terenie miasta i gminy Mikołajki, a także wprowadzono nowe zmiany w projekcie Studium (w odniesieniu do dokumentu opracowanego w 2009 r.) podjęto decyzję o sporządzeniu zaktualizowanej prognozy oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki. Zakres niniejszej prognozy jest zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U 2013 poz. 1235 z późn. zm.).

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią:

1. Tekst i rysunek projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki.
2. materiały udostępnione z zasobów archiwalnych Geologa Wojewódzkiego w Olsztynie;
3. Raporty o stanie środowiska województwa warmińsko – mazurskiego. IOŚ WIOŚ w Olsztynie, Wyd. BMŚ.
4. Akty i przepisy prawne związane z ochroną środowiska i przyrody.
5. Bieszczad S., Sobota J. pod red. „Zagrożenia, ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczo-rolniczego”, Wyd. Akademia Rolnicza we Wrocławiu, Wrocław 1999 r.
6. Engel Z. „Ochrona środowiska przed drganiami i hałasem”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2001 r.
7. Maciak F. „Ochrona i rekultywacja środowiska”, Wyd. SGGW, Warszawa 1999r.;
8. Konecka-Betley K., Czepińska-Kamińska D., Janowska E. „Systematyka i kartografia gleb”, Wyd. SGGW, Warszawa 1999 r.
9. Myślińska E. „Grunty organiczne i laboratoryjne metody ich badania”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2001 r.
10. Juda-Rezler K. „Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko”, Oficyna Wyd Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2000 r.
11. Wysocki C., Sikorski P. „Fitosocjologia stosowana”, Wyd. SGGW, Warszawa 2002 r.
12. Seneta W., Dolatowski J. „Dendrologia”, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2008r.
13. B. Schiechl, Inżynieria ekologiczna w budownictwie wodnym i ziemnym, Wyd. Arkady, 1999 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2012 poz. 647 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 9 pkt. 3 Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy. W związku z powyższym na etapie opracowywania projektu Studium nie ma fizycznej możliwości wykonania inwentaryzacji przyrodniczej dla terenu całej gminy. Ponadto gmina nie ma obowiązku wykonania opracowania ekofizjograficznego (w tym inwentaryzacji) dla obszaru całej gminy – nie jest to zadanie własne gminy i nie jest do tego zobligowana żadnymi przepisami prawa, a ponieważ studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie przesadza ostatecznie o formie zagospodarowania w nim wskazanym to sporządzenie inwentaryzacji przyrodniczej na etapie opracowywania studium jest bezzasadne i bezcelowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) na rysunkach projektu Studium zostały wniesione formy ochrony znajdujące się na terenie miasta i gminy Mikołajki. Należy pamiętać, że projekt Studium opracowywany jest na mapach w skali 1:25000 (gmina) i 1:10000 (miasto), na których precyzyjne wskazanie występowania np.: gatunków roślin, zwierząt, grzybów i porostów podlegających ochronie gatunkowej jest niemożliwe do wykonania.

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które obejmują konkretne obszary gminy, dla których określa się szczegółowo sposób zagospodarowania. Dlatego też, dopiero na etapie sporządzania planów miejscowych (będących aktem prawa) celowym i zasadnym jest wykonywanie inwentaryzacji przyrodniczych oraz ocena skutków realizacji ustaleń projektu planu w kontekście występującej flory i fauny, w tym uwzględnienie ewentualnych zmian w zakresie bioróżnorodności.

Reasumując powyższe, opracowanie załącznika graficznego do niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko do projektu Studium jest bezcelowe.

1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY I METODY PRACY

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem Studium jest identyfikacja możliwych ewentualnych wpływów na komponenty środowiska obszaru gminy i zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń projektu Studium oraz współpraca z autorem ustaleń projektu Studium w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Ważnym zadaniem prognozy jest informowanie lokalnej społeczności, władz samorządowych i podmiotów gospodarczych o skutkach realizacji ustaleń projektu Studium.

Każda prognoza wpływu ustaleń projektu Studium na środowisko zawiera oceny hipotetyczne, oparte bardziej na prawdopodobieństwie i zasadach logicznego myślenia niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń. Prognoza, analizując skutki najsilniej obciążające środowisko pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane, a także czym może grozić brak odpowiednich rozwiązań.

Na etapie analizy ustaleń projektu Studium sygnalizuje się dopiero możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one nie wystąpić w ogóle lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania dopuszczonych przedsięwzięć (w tym opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

Ocenę możliwych przemian komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącej strukturze przestrzennej. Kolejnym krokiem jest analiza przyszłego funkcjonowania środowiska pod wpływem przemian, jakie zajądą skutek realizacji ustaleń projektu Studium. Etapem końcowym jest ocena skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu Studium oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, wynikających z troski o osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano na istotne trudności lub luki informacyjne, które uniemożliwiłyby identyfikację zagrożeń lub ocenę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

1.3. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU STUDIUM

1.3.1. CEL SPORZĄDZENIA PROJEKTU STUDIUM

Konieczność opracowania projektu Studium wynika z potrzeby zaktualizowania kierunków rozwoju miasta i gminy Mikołajki, zmian ustaw i rozporządzeń oraz wniosków instytucji, podmiotów gospodarczych, Burmistrza Miasta i Gminy oraz osób prywatnych zgłoszonych do projektu Studium w okresie poprzedzającym opracowanie jego aktualizacji.

Cele przestrzenne określone w projekcie Studium skierowane zostały na kształtowanie ładu przestrzennego w planowanym zagospodarowaniu miasta i gminy przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska oraz podnoszeniu walorów krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem efektywności wykorzystania tych zasobów.

1.3.2. STRUKTURA PROJEKTU STUDIUM

Projekt Studium został opracowany zgodnie z zakresem i trybem określonym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 marca 2003 r. (tj. Dz. U. z 2012 r. poz.647 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118 poz. 1233).

Przyjęcie nowej polityki przestrzennej na terenie miasta i gminy Mikołajki będzie podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych, odnoszących się do wybranych obszarów miasta i gminy oraz będzie stanowić materiał pomocniczy przy realizacji strategii rozwoju miasta i gminy, gospodarki gruntami w mieście i gminie, planowaniu prac planistycznych oraz planowaniu i realizacji zadań własnych miasta i gminy.

W ramach projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki zmianie podlegają:

1. ustalenia projektu Studium zawarte w *Kierunkach zagospodarowania przestrzennego*;
2. rysunki – dwie plansze:
 - 1) Załącznik nr 2 – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki, - obszar gminy skala 1:25000.
 - 2) Załącznik nr 3 – Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki – obszar miejski, skala 1:10000.

Kolejnymi opisanymi punktami dokumentu są Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki tj.:

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.
6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów rządowych.
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.
9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.
11. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.
12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekułtywacji.
15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

1.3.3. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY MIKOŁAJKI

1.3.3.1. USTALENIA DOTYCZĄCE KIERUNKÓW ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Kierunki zmian zagospodarowania przestrzennego oraz użytkowania terenów dotyczą stref, obszarów i terenów polityki przestrzennej o zróżnicowanych uwarunkowania rozwoju i możliwym zagospodarowaniu, wyodrębnionych na podstawie uwarunkowań rozwoju miasta i gminy.

Dla realizacji celów rozwoju miasta i gminy wyodrębniono następujące strefy polityki przestrzennej, oznaczone odpowiednimi symbolami na rysunku studium:

- a) Strefa I – „parku”, obejmująca tereny w granicach Mazurskiego Parku Krajobrazowego,
- b) Strefa II – „miejska”, obejmująca tereny istniejącego i przyszłego zagospodarowania w obrębie miasta Międzybózia (z wyłączeniem fragmentu Mazurskiego Parku Krajobrazowego w granicach administracyjnych miasta),
- c) Strefa III – „osadniczo-rolnicza” – obejmująca jednostki wiejskie z otaczającymi terenami rolniczymi.

STREFA I

Dla obszarów położonych w Strefie I określa się zasady i kierunki działania *według przepisów o ochronie przyrody, przepisów wykonawczych, Planu Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego. Zastosowanie ma w szczególności załącznik graficzny do Planu Ochrony Parku oraz innych przepisów odrębnych. Zastosowanie ma w szczególności załącznik graficzny do planu ochrony parku w formie mapy z wyznaczonymi strefami przyrodniczo-krajobrazowymi.*

STREFA II

W celu uporządkowania struktury funkcjonalno-przestrzennej i poprawy jakości życia mieszkańców, z zachowaniem wartości kulturowych, wzbogaceniem wartości użytkowych istniejącego zagospodarowania mieszkaniowo – usługowego i tworzeniem warunków dla działalności gospodarczych w strefie II „miejskiej” wyodrębniono następujące obszary:

- a) obszar IIA – śródmiejski, z usługami i zabudową mieszkaniową wysokiej intensywności obejmujący istniejące i projektowane tereny centrum miasta Międzybózia,
- b) obszar IIB – miejski o przewadze funkcji mieszkaniowej i usługowej (istniejących i projektowanych), otaczający obszar śródmiejski i powiązany z nim przestrzennie i funkcjonalnie,
- c) obszar IIC – koncentracji działalności gospodarczej obejmujący tereny o przewadze funkcji produkcyjnych i usługowych.

Dla obszaru IIA śródmiejskiego studium wskazuje następujące kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego:

- wzrost atrakcyjności i znaczenia strefy śródmiejskiej oznacza rozwijanie funkcji „centrowych”, tworzenie zabudowy reprezentatywnej dla pozostałych obszarów miasta i gminy, a także intensyfikację funkcji usługowej (min. obiektów turystyczno-handlowych, sportowych i gastronomicznych),
- zabudowa istniejąca i projektowana powinna nawiązywać do unikalnego charakteru architektury mazurskiej – jednocześnie studium zakłada możliwość wprowadzenia nowoczesnej architektury, której lokalizacja wymaga szczególnego uwzględnienia kontekstu wynikającego z charakteru i skali zabudowy otaczającej,
- optymalne wykorzystanie istniejącego zainwestowanego kubaturowego oraz infrastruktury,
- stopniowa relokacja funkcji przemysłowych i składowych z terenu śródmieścia do strefy przemysłowo-składowej,
- rewaloryzacja i rewitalizacja obecnych struktur zabytkowych z przystosowaniem do funkcji śródmiejskich i mieszkaniowo-usługowych, stosownie do przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- koncentracja działań zmierzających do rewitalizacji przestrzeni publicznej, w szczególności Placu Wolności, terenów nadjeziornych (łącznie z mostem pieszym) terenów zieleni i skwerów oraz terenów targowiska,
- w procesie przekształceń należy dążyć do poprawy wizerunku estetycznego i funkcjonalności poprzez eliminację elementów degradujących przestrzeń oraz likwidację barier architektonicznych,
- kształtowanie ciągów zieleni i ciągów spacerowo-wypoczynkowych poprzez powiązanie z jeziorem, np. lokalizację atrakcyjnych kawiarenek, klubów, przystani nawodnych, mostków itp.

Dla obszaru IIB miejskiego studium wskazuje następujące kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego:

- wyodrębniony obszar predysponowany jest do rozwoju funkcji mieszkaniowej i usługowej, w tym obiektów turystyczno-rekreacyjnych i zabudowy tworzącej bazę noclegową,
- na terenie niezainwestowanym ograniczonym od północy ul. Leśną, od zachodu ul. Warszawską, od wschodu zwartym kompleksem leśnym – preferować należy zabudowę mieszkalno-usługową;
- ulica Kajki wraz z terenami przyległymi tworzy obszar, na którym ustanowiono strefę ochrony konserwatorskiej – wszelka działalność inwestycyjna wymaga działań zgodnych z przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- należy dążyć do minimalizacji uciążliwości funkcji związanych z istniejącymi zakładami produkcyjnymi,
- studium ustala możliwość uzupełnienia funkcjami towarzyszącymi (handel detaliczny, nieuciążliwe usługi), w szczególności wzdłuż ciągów i przy węzłach komunikacyjnych,
- postuluje się wyznaczenie stref wyłączonych spod zabudowy z uwagi na sąsiedztwo rezerwatu Jezioro Łuknajno oraz występowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym.

Dla obszaru IIC koncentracji działalności gospodarczej studium wskazuje następujące kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego:

- lokalizacja funkcji uciążliwych możliwa jest pod warunkiem minimalizowania negatywnego wpływu na środowisko i ograniczenia uciążliwości do granic działki,
- wskazana estetyzacja zagospodarowania terenu polegająca na zachowaniu jednolitej stylistyki architektonicznej w obrębie jednej nieruchomości oraz w miarę możliwości prowadzeniu działalności polegającej na magazynowaniu i składowaniu w obiektach zamkniętych (pod dachem),
- preferowana lokalizacja „czystego przemysłu” przy wykorzystywaniu nowoczesnych technologii,
- zaleca się wprowadzenie zieleni izolacyjnej,
- zasady wyposażenia w infrastrukturę i gospodarki odpadami muszą uwzględniać specyfikę działalności gospodarczej,
- parametry komunikacji drogowej należy dostosować do przewidywanego profilu inwestycji,
- gmina zamierza przystąpić do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całości wyodrębnionego obszaru.

STREFA III

W strefie III osadniczo-rolniczej wyodrębnia się następujące obszary:

- a) Obszar III A – osadniczo-turystyczny: Zełwagi, Inulec, Faszczce, Tałty, Stare Sady, Jora Wielka, Górkło.
- b) Obszar III B – produkcyjno-usługowy i aktywizacji gospodarczej: Baranowo, Woźnice, Olszewo.
- c) Obszar III C – rolniczy: Cudnochy, Grabówka, Nowe Sady, Prawdowo, Lubiewo.

W obrębie całej strefy III przyjmuje się następujące kierunki i zasady zagospodarowania przestrzennego:

- studium wskazuje priorytety w zakresie lokalizacji nowej zabudowy zgodnie z rysunkiem studium: w pierwszej kolejności powinny zostać zainwestowane tereny położone w granicach oznaczonych jako istniejąca zabudowa, a następnie zabudowa powinna być kontynuowana na terenach oznaczonych jako kierunki rozwoju zabudowy,
- lokalizacja nowej zabudowy powinna zostać ściśle powiązana z wieloletnim planem inwestycyjnym gminy w zakresie wyposażenia terenów w sieci infrastruktury technicznej,
- należy dążyć do kształtowania współczesnej zabudowy wsi w nawiązaniu do zabudowy tradycyjnej mazurskiej i przeciwdziałać tendencjom do rozpraszania zabudowy (skala i gabaryty zabudowy, geometria i kolorystyka dachów, wielkość i proporcje działki, detal i materiały wykończeniowe),
- należy dążyć do optymalnego wykorzystania terenu w granicach wskazanych na rysunku studium jako tereny zabudowy,
- studium ustala konieczność zachowania i kontynuowania układu urbanistycznego jednostek osadniczych, powiązań funkcjonalno-przestrzennych oraz sposobu lokalizacji przestrzeni publicznych,
- poza terenami oznaczonymi na rysunku studium jako tereny zabudowy (obszary urbanizacji) studium zakłada możliwość tworzenia nowej zabudowy kolonijnej (zagrodowej) dla potrzeb gospodarstw rolnych o powierzchni nie mniejszej niż średnia powierzchnia

gospodarstwa w gminie, jednocześnie preferuje się przy jej lokalizacji wykorzystanie istniejących siedlisk (opuszczonych),

- studium ustala zachowanie obiektów i zespołów zabytkowych oraz postulowanych do objęcia ochroną na mocy ustaleń planów miejscowych,
- studium ustala ochronę i wzbogacenie zieleni towarzyszącej zabudowie, kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej między terenami mieszkaniowymi i gospodarczymi oraz wzdłuż dróg, a także ochronę alei przydrożnych i cmentarzy z zadrzewieniami,
- studium ustala możliwość zalesień na terenach do tego preferowanych ze względów przyrodniczych lub gospodarczych,
- ustalenie w planach miejscowych warunków kształtowania form zabudowy oraz założeń zieleni, a w szczególności: wielkości działek, udziału powierzchni działki biologicznie czynnej, gabarytów zabudowy i formy dachu (architektura regionalna), detali i materiałów wykończeniowych,
- uzupełnienie wyposażenia w niezbędne urządzenia z zakresu komunikacji i infrastruktury technicznej,
- zapewnienie rezerw terenu pod rozbudowę głównego układu komunikacyjnego drogowego zgodnie z kierunkami rozwoju komunikacji,
- aktywizowanie agroturystyki i ekologicznego rolnictwa,
- prowadzenie gospodarki rolnej zgodnie z warunkami ochrony gleb o najwyższej bonitacji (IIIa – IVa),
- dążenie do zabudowy proponowanych do rozwoju terenów osadniczych, usługowych, turystycznych i działalności gospodarczej przy równoległej budowie kanalizacji wodociągowej i sanitarnej,
- lokalizowanie zabudowy o funkcji mogącej powodować uciążliwości, w tym budowę instalacji odnawialnych źródeł energii, a w szczególności biogazowni i instalacji wykorzystujące energię słoneczną odbywać się może jedynie po przeprowadzeniu odpowiednich procedur zgodnie z przepisami odrębnymi.

Dla obszaru III A osadniczo – turystycznego określa się następujące kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów:

- należy bezwzględnie chronić tereny w bezpośrednim otoczeniu jezior przed niekontrolowaną zabudową, w szczególności poza obszarami zwartej zabudowy,
- poza terenami oznaczonymi na rysunku studium jako tereny zabudowy (obszary urbanizacji) studium ustala możliwość lokalizacji ekstensywnych funkcji usługowych związanych z obsługą ruchu turystycznego, takich jak pola golfowe z niezbędnym zapleczem, stadniny koni, inne obiekty usług rekreacji i sportu z wyłączeniem funkcji mieszkaniowej pod warunkiem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i wyprzedzającego uzbrojenia w sieci infrastruktury technicznej,
- wszystkie obiekty budowlane powinny być wyposażone w urządzenia zabezpieczające przed degradacją środowiska, np. przez wprowadzenie zblokowanych oczyszczalni ścieków,
- wieś Stare Sady oraz Tałty powinna pełnić funkcję koncentracji funkcji usług turystycznych o znaczeniu lokalnym,
- studium zakłada możliwość rozwoju miejscowości Zełwagi w kierunku południowo-zachodnim,
- proponuje się połączenie zabudowy miejscowości Faszczce z kolonią Faszczce (według rysunku studium).

Dla obszaru III B produkcyjno – usługowego określa się następujące kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów:

- teren o zróżnicowanym sposobie rolniczego zagospodarowania, w tym o intensywnym rozwoju produkcji rolnej i przetwórstwa rolniczego,
- preferowany rozwój zabudowy na potrzeby usług, handlu i działalności produkcyjnej z preferencją dla usług rolniczych,
- intensywny rozwój małej przedsiębiorczości, aktywizacji gospodarczej w powiązaniu z istniejącą siecią osadniczą,
- odpowiedni rozwój mieszkalnictwa z pełnym wyposażeniem w infrastrukturę techniczną,
- w rejonie wsi Woźnice zgodnie z rysunkiem studium zakłada się możliwość lokalizacji ładowiska o charakterze lokalnym (tereny specjalne).

Dla obszaru III C rolniczego określa się następujące kierunki zagospodarowania i użytkowania terenów:

- utrzymania dotychczasowego użytkowania rolniczego terenu, z dopuszczeniem jego zmian dla potrzeb innych funkcji wiodących i towarzyszących,

- w granicach wsi dopuszcza się nową zabudowę zagrodową i mieszkaniową oraz zabudowę na potrzeby rolnictwa obiektów usługowych pracujących na rzecz rolnictwa,
- *studium zakłada możliwość dywersyfikacji dochodów poprzez wprowadzenie funkcji komplementarnych takich jak agroturystyka, turystyka, usługi i inne.*

1.3.3.2. USTALENIA DOTYCZĄCE KIERUNKÓW I WSKAŹNIKÓW ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW

Struktura funkcjonalno-przestrzenna została wyznaczona poprzez wyodrębnienie obszarów przeznaczonych do zainwestowania (obszarów urbanizacji) jako: „stan istniejący” obejmujący obszary zabudowane oraz „kierunki rozwoju” obejmujące obszar rozwoju zabudowy. Na rysunku studium wyznaczono również granice „obszarów zwartej zabudowy wsi”.

Studium ustala następujące zasady zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów dla przyjętych kierunków rozwoju przestrzennego poszczególnych kategorii terenu:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej o niskiej i wysokiej intensywności:
 - zabudowę mieszkaniową i usługową należy rozumieć jako współistnienie funkcji mieszkaniowej oraz funkcji uzupełniających (w tym np. usług nieuciążliwych, drobnej wytwórczości, rzemiosła, handlu, sportu i rekreacji, usług publicznych), które wzbogacają i nie kolidują ze sobą,
 - zabudowa mieszkaniowa i usługowa o wysokiej intensywności powinna charakteryzować się parametrami i gabarytami typowymi dla miejskiego charakteru zabudowy, które nawiązują do istniejącej zabudowy,
 - zabudowa mieszkaniowa i usługowa o niskiej intensywności powinna charakteryzować się parametrami i gabarytami typowymi dla wiejskiego i podmiejskiego charakteru zabudowy, które nawiązują do regionalnej zabudowy mazurskiej;
- 2) tereny zabudowy usługowej:
 - poprzez zabudowę usługową należy rozumieć realizację funkcji usługowych, w tym w szczególności:
 - usług publicznych takich jak: administracja, szkolnictwo, opieka zdrowotna, kultura, sport i inne,
 - obiekty kultu religijnego,
 - usług związanych z obsługą dróg kołowych i kolejowych oraz innych usług o charakterze komunalnym lub publicznym,
 - usług turystycznych,
 - w zagospodarowaniu terenów należy zabezpieczyć odpowiednie do funkcji budynków ilości parkingów i miejsc postojowych,
 - na terenach przewidzianych do rozwoju zabudowy usługowej nie powinno się lokalizować innych rodzajów funkcji, w tym w szczególności zabudowy mieszkaniowej oraz produkcyjnej;
- 3) tereny turystyczne i rekreacyjne:
 - zaleca się zróżnicowane formy rekreacji uzależnione od podatności przestrzeni na antropopresję:
 - tereny zabudowane – tereny zabudowy rekreacji indywidualnej, tereny zabudowy pensjonatowej (z możliwością stałego pobytu obsługi i właściciela), ośrodki wypoczynkowe, hotele,
 - tereny niezabudowane – przestrzenie publiczne, kempingi, pola namiotowe, tereny aktywnej rekreacji, obiekty obsługi turystów, tereny zieleni itp.,
 - turystyczny i rekreacyjny rozwój obszaru gminy powinien następować na bazie lokalnych zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego i środowiska kulturowego;
- 4) tereny zabudowy działalności gospodarczej:
 - w ramach zabudowy działalności gospodarczej może być realizowana zarówno zabudowa produkcyjna, usługowa oraz handlowa;
 - uciążliwość wynikająca z lokalizacji zabudowy działalności gospodarczej powinna być ograniczona do terenu inwestycji;
 - dla terenów zabudowy działalności gospodarczej należy przewidzieć odpowiednią komunikację, ilość miejsc postojowych oraz ewentualną zielenią izolacyjną,
 - lokalizacja zabudowy zaliczanej do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko powinna odbywać się zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - ustala się możliwość lokalizowania w sąsiedztwie drogi krajowej miejsc obsługi podróżnych zgodnie z projektem drogi krajowej;
 - w rozwiązaniach technicznych i architektonicznych należy dążyć do estetyzacji zabudowy polegającej między innymi na: prowadzeniu działalności wytwórczej,

- magazynowej i handlowej wewnątrz budynków, podporządkowaniu stylistyki zabudowy jednolitej koncepcji architektonicznej w ramach jednego projektu zagospodarowania terenu, ekspozycji od strony dróg elewacji frontowych zabudowy oraz uzupełnieniu zabudowy celowo komponowaną zielenią (np. parkingi w zieleni);
- 5) tereny specjalne:
- jako tereny specjalne zostały oznaczone: tereny projektowanego lądowiska w pobliżu miejscowości Woźnice oraz tereny infrastruktury technicznej w Mikołajkach (oczyszczalnia ścieków, główny punkt zasilający itp.),
 - w zależności od potrzeb ustala się możliwość powiększenia wyznaczonych terenów specjalnych,
 - w przypadku braku możliwości realizacji głównej funkcji zakładanej dla wyznaczonych terenów specjalnych (np. ze względu na warunki geotechniczne) decyzje o przeznaczeniu terenu powinny zapadać na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem szerokiego kontekstu,
 - oznaczenie wyżej wymienionych obszarów jako terenów specjalnych determinuje również sposób zagospodarowania terenów sąsiednich – z uwagi na ich specyfikę postuluje się zagospodarowanie terenów sąsiednich w sposób niekolidujący ze sposobem użytkowania terenów specjalnych;
- 6) tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej:
- jako tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej zostały oznaczone zarówno użytki rolne jak również zabudowa zagrodowa;
- 7) tereny obsługi produkcji w gospodarstwa rolnych:
- tereny zabudowy związanej z produkcją rolną powiązane z terenami rolniczej przestrzeni produkcyjnej;
- 8) tereny zieleni urządzonej i naturalnej:
- zieleń urządzona – przekształcona, w tym parki, zieleńce, ogrody,
 - zieleń naturalna, wskazana do zachowania, często na terenach objętych prawną formą ochronną przyrody;
- 9) lasy:
- w rozumieniu ustawy o lasach, w tym lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (hcfv),
 - zgodnie z ustaleniami studium oprócz wyznaczonych na rysunku studium obszarów przeznaczonych na zalesienia, w zależności od potrzeb dopuszcza się zalesienie innych terenów;
- 10) wody powierzchniowe:
- wody płynące – w ciekach naturalnych, kanałach, źródłach oraz znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym bądź okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych, a także znajdujące się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących,
 - wody stojące – znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych niezwiązanych bezpośrednio, w sposób naturalny z powierzchniowymi wodami płynącymi.

W studium ustalono dla poszczególnych stref wytyczne dotyczące określania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego podstawowych wskaźników urbanistycznych zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów (Tabela 1).

Projekt studium wskazuje również konieczność wyłączenia z możliwości nowej zabudowy następujących terenów (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego):

- a) obszar istniejących i projektowanych rezerwatów przyrody oraz użytków ekologicznych,
- b) teren projektowanej drogi krajowej nr 16 w jej nowym przebiegu (po zakończeniu inwestycji tereny niewykorzystane na budowę drogi należy zagospodarować zgodnie z kierunkami zabudowy i zagospodarowania terenów sąsiednich),
- c) obszary oznaczone na rysunku studium jako „tereny wskazane do wyłączenia z zabudowy”,
- d) tereny wynikające z uwzględnienia przepisów odrębnych.

1.3.3.3 USTALENIA DOTYCZĄCE MODERNIZACJI I ROZBUDOWY UKŁADU KOMUNIKACJI

Projekt studium ustala następujący podział funkcjonalny sieci komunikacji drogowej na terenie miasta i gminy Mikołajki:

- a) układ nadrzędny, do którego zalicza się droga krajowa nr 16:
 - istniejąca droga krajowa nr 16, do czasu wybudowania nowego przebiegu drogi na odcinku Mrągowo – Orzysz – Ełk, pozostaje drogą klasy GP głównej przyspieszonej (minimalną szerokość pasa należy przyjąć zgodnie z przepisami odrębnymi);

- drogę krajową nr 16 Mrągowo – Mikołajki – Orzysz przebiegającą w korytarzach pokazanych na rysunku studium, która docelowo powinna być przebudowana do klasy technicznej GP głównej przyspieszonej (minimalną szerokość pasa należy przyjąć zgodnie z przepisami odrębnymi) z budową obwodnic wsi Baranowo, Inulec i Żelwagi oraz miasta Mikołajki;
 - odcinek drogi krajowej nr 16 zastąpiony nowo wybudowanym odcinkiem drogi z chwilą oddania go do użytkowania powinien zostać pozbawiony dotychczasowej kategorii i zostać zaliczony do kategorii drogi gminnej;
 - do czasu wyboru ostatecznego wariantu, należy uniemożliwić realizację trwałych zamierzeń inwestycyjnych na terenach oznaczonych na rysunku studium jako kierunki rozwoju układów komunikacyjnych;
 - zarezerwowane na rysunku studium tereny na przebudowę układu komunikacyjnego, które nie zostaną wykorzystane na etapie realizacji należy zagospodarować zgodnie z kierunkami zabudowy i zagospodarowania terenu określonymi dla terenów sąsiednich;
 - minimalną odległość obiektów budowlanych od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi krajowej oraz lokalizację urządzeń i sieci infrastruktury technicznej należy ustalać zgodnie z przepisami o drogach publicznych;
 - z uwagi na lokalizację istniejących i projektowanych dróg krajowych przy projektowaniu nowej zabudowy należy uwzględnić potencjalne uciążliwości związane z hałasem i drganiami - rozwiązania techniczne powinny zmniejszać uciążliwości związane z hałasem i drganiami do dopuszczalnego poziomu zgodnego z przepisami odrębnymi.
- b) układ podstawowy, do którego zalicza się drogi wojewódzkie, które docelowo powinny być modernizowane do klasy technicznej Z (zbiorczej):
- droga nr 642 Woźnice – Ryn ,
 - droga nr 643 Woźnice – Szymonka,
- c) układ uzupełniający, do którego zalicza się drogi wojewódzkie i drogi powiatowe, które docelowo powinny być modernizowane do klasy technicznej Z (zbiorczej):
- droga nr 609 Mikołajki – Ukta
 - Mikołajki – Łukajno – Tuchlin – dr. kraj. nr 16 - stacja kolejowa Tuchlin
 - Zalec (dr. kraj. nr 59) – Użranki – Jora Wlk. – Baranowo
 - Żelwagi (dr. kraj. nr 16) – dr. woj. nr 609
 - Mikołajki – Wejsuny – dr. kraj. nr 58
 - Tałty – Mikołajki
 - Górkló – Olszewo – Grabówka
 - Szymonka (dr. woj. nr 643) – Olszewo (dr. kraj. nr 16)
 - Kol. Mikołajki – Woźnice
 - ul. Papieża Jana Pawła II
 - ul. Tałcka
 - ul. Warszawska
- oraz drogi gminne publiczne, ulice miejskie i drogi wewnętrzne stanowiące własność gminy.

Projekt studium przyjmuje następujące zasady i kierunki modernizacji drogowego układu komunikacyjnego:

- a) utrzymanie istniejącego koncentrycznego systemu powiązań wewnętrznych obejmującego drogi wojewódzkie i gminne z modernizacją istniejących skrzyżowań, które należy dostosować do obowiązujących standardów,
- b) lokalizację miejsc obsługi podróżnych i parkingów realizować należy zgodnie z projektem drogi krajowej nr 16,
- c) utrzymanie statusu i standardu istniejących dróg wojewódzkich,
- d) przebudowę i uzupełnienie systemu ulic zbiorczych, lokalnych i dojazdowych,
- e) budowę odcinków nowych ulic z uwzględnieniem ruchu pieszego i rowerowego (chodniki, ścieżki rowerowe, ciągi piesze),
- f) budowę parkingów i miejsc postojowych,
- g) właściwe oznakowanie istniejących ulic i dróg,
- h) budowę systemu ścieżek rowerowych o znaczeniu międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym,
- i) dla odcinków dróg położonych w sąsiedztwie brzegów jezior i rzek wykonanie w ramach ich modernizacji, odprowadzenia wód deszczowych do odbiorników zapewniających zabezpieczenie wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami.

Projekt studium zakłada następujące zasady i kierunki modernizacji kolejowego układu komunikacyjnego:

- A. Przez teren gminy i miasta Mikołajki przebiega linia kolejowa relacji Mrągowo – Orzysz. Studium ustala jako priorytet konieczność odtworzenia pasażerskich połączeń kolejowych na odcinku Mrągowo – Mikołajki, a następnie na odcinku Mikołajki – Orzysz. W celu usprawnienia obsługi oraz poprawienia dostępności do linii kolejowej przebiegającej przez miasto i gminę, należy przyjąć następujące kierunki rozwiązań komunikacji kolejowej:
- przeprowadzić modernizację linii dostosowując do obecnych wymagań i standardów poprzez elektryfikację sieci,
 - odtworzyć częstotliwość ruchu pociągów wraz z remontem istniejących dworców kolejowych.

1.3.3.4 USTALENIA DOTYCZĄCE KIERUNKÓW MODERNIZACJI I ROZBUDOWY SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

W zakresie zaopatrzenia miasta i gminy Mikołajki w wodę projekt studium określa ogólne zasady i kierunki działań:

- w granicach administracyjnych gminy znajdują się oznaczone na rysunku studium ujęcia wód podziemnych będące własnością gminy, które służą zbiorowemu zaopatrzeniu w wodę,
- w odniesieniu do wyżej wymienionych ujęć wód podziemnych zostały wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej (w granicach stref obowiązują ograniczenia wynikające z przepisów prawa wodnego),
- przyjmuje się zasadę ogólną - centralnego zaopatrzenia miasta Mikołajki w wodę z ujęcia wód podziemnych zlokalizowanych przy ulicy Wawrzyńca Prusa,
- studium zakłada konieczność modernizacji sieci wodociągowej w Mikołajkach poprzez zmianę średnicy rur wodociągu w celu zapewnienia dostawy wody o właściwym ciśnieniu,
- zakłada się zaopatrzenie pozostałych wiejskich jednostek osadniczych z ujęć wód podziemnych zlokalizowanych w Prawdowie, Woźnicach, Tałtach i Cudnochach poprzez rozbudowę istniejących wodociągów wiejskich, rozbudowę stacji uzdatniania wody oraz wykonanie urządzeń podnoszących ciśnienie wody w sieci,
- konieczne jest wyznaczenie stref ochronnych ujęć wody zgodnie z przepisami ustawy Prawo Wodne,
- niezbędna jest systematyczna kontrola stanu technicznego urządzeń wchodzących w skład systemów zaopatrzenia w wodę (przewody przesyłowe, sieć rozdzielcza, zbiorniki wyrównawcze itp.) oraz ilości dostarczanej wody do sieci w celu ograniczenia strat wody.

GOSPODARKA ŚCIEKOWO – SANITARNA

W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych projekt studium określa następujące zasady ogólne i kierunki działań:

- na podstawie przepisów ustawy Prawo Wodne oraz zgodnie z Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 33 z dnia 29 maja 2006 r. wyznaczono aglomerację Mikołajki o równoważnej liczbie mieszkańców 6000 z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Mikołajki obejmującą następujące miejscowości z terenu gminy Mikołajki: Mikołajki, Tałty, Kolonia Mikołajki, Woźnice, Pszczółki, Lelek, Lubiewo, Zełwagi, Inulec, Śmietki, Baranowo, Faszczce, Cudnochy, Jora Wielka, Stare Sady, Nowe Sady, Prawdowo, Stawek – zgodnie z przepisami, na terenie wyznaczonej aglomeracji ludność powinna korzystać z systemów kanalizacji zbiorczej odprowadzenia ścieków komunalnych, zakończonej oczyszczalnią ścieków,
- w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków w Mikołajkach rezerwuje się teren na cele rozbudowy i modernizacji,
- dążenie do wyrównania istniejących niekorzystnych dysproporcji w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji i oczyszczania ścieków w obrębie miasta i gminy,
- wyposażenie całości istniejących terenów osadniczych oraz terenów działalności gospodarczej w obrębie miasta i gminy Mikołajki w urządzenia do odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- zastosowanie systemu rozdzielczego kanalizacji z odprowadzeniem ścieków sanitarnych do wysokoefektywnych oczyszczalni mechaniczno-biologicznych,
- konieczność uzbrojenia terenu poprzez jednoczesną budowę sieci wodociągowej i sanitarnej,
- dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej, możliwa jest z uwagi na dużą wydajność zmodernizowanej Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Mikołajkach,

- h) wyposażenie w kanalizację sanitarną oraz urządzenia do oczyszczania ścieków terenów proponowanych do rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej i działalności gospodarczej,
- i) bezwzględne objęcie kanalizacją budownictwa wielorodzinnego, obszarów zabudowy zwartej i skupionej, szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia, terenów przemysłowych i usługowych,
- j) dążenie do maksymalnego wykorzystania istniejącej sieci kanalizacji miejskiej i przepompowni,
- k) tworzenie systemów umożliwiających odprowadzenie jak największej ilości ścieków do oczyszczalni oraz tworzenie systemów elastycznych przystosowanych do możliwości realizacji kanalizacji etapami,
- l) stosowanie w miarę możliwości kanalizacji grawitacyjnej lub mieszanej: grawitacyjno-ciśnieniowej,
- m) przeciwdziałanie powstawaniu nadmiernie rozdrobnionych lokalnych systemów,
- n) dążenie do unifikacji urządzeń do oczyszczania ścieków,
- o) obszar gminy znajdujący się w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Wielkie Jeziora Mazurskie nr 206, należy objąć siecią kanalizacji sanitarnej w pierwszej kolejności,
- p) uwzględnianie przy realizacji oczyszczalni następujących wymagań:
 - zapewnienie wysokiego efektu oczyszczania ścieków, głównie zanieczyszczeń organicznych i związków biogenych,
 - bezwzględne spełnianie norm dotyczących klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
 - dostosowanie gospodarki osadami do warunków lokalnych,
 - stosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych i konstrukcyjnych zapewniających: minimalną uciążliwość dla otoczenia, dużą niezawodność eksploatacyjną, małe zapotrzebowanie terenu pod oczyszczalnię, możliwość realizacji inwestycji w miarę potrzeb,
 - dążenie do ustanawiania rzeczywistych stref ochronnych dla oczyszczalni na podstawie przepisów odrębnych.
- q) określa się następującą hierarchię potrzeb w zakresie systemów kanalizacyjnych i związanych z nimi oczyszczalni ścieków: kanalizację deszczową, szczególnie na terenach gdzie udział powierzchni uszczelnionych jest znaczący. Może być ona rozwiązywana wycinkowo w zależności od potrzeb (ciągi komunikacyjne, place, parkingi, uszczelnione tereny przemysłowe, usługowe itd.) i przebiegać do najbliższych odbiorników. W przyszłości należy zaprojektować system kanalizacji deszczowej (z odpowiednimi zabezpieczeniami) w pierwszej kolejności dla Mikołajek.

ZAOPATRZENIE W GAZ

W zakresie zaopatrzenia w gaz, uwzględniając potrzeby lokalne, projekt studium określa następujące kierunki rozwoju:

- a) wszelkie inwestycje należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi;
- b) opracowanie koncepcji programowej gazyfikacji miasta Mikołajki uwzględniającej przede wszystkim potrzeby ogrzewania istniejących i projektowanych do budowy obiektów,
- c) infrastrukturę gazową należy projektować z uwzględnieniem docelowych parametrów technicznych umożliwiających obsługę przewidywanych użytkowników,
- d) doprowadzenie gazu ziemnego przewiduje się z istniejącej sieci gazowej z uwzględnieniem połączeń systemowych z sieciami gazowymi w sąsiednich ulicach,
- e) dopuszcza się utrzymanie istniejącej infrastruktury ogólnomiejskiej lub przeznaczonej do przebudowy, do czasu jej wyeksploatowania.

GOSPODARKA ODPADAMI

W zakresie gospodarki odpadami projekt studium określa następujące zasady i kierunki rozwoju:

- a) usprawnienie istniejącego systemu zbierania i transportu odpadów na składowisko odpadów w miejscowości Polska Wieś w gminie Mrągowo,
- b) kontynuacja realizacji założeń Związku Gmin „Czyste Mazury”, do którego należy miasto i gmina Mikołajki,
- c) wdrażanie i rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów,

- d) poprawa organizacji odbioru odpadów z terenów, gdzie prowadzone są intensywne formy turystyki i rekreacji (szczególnie wzdłuż szlaku Wielkich Jezior Mazurskich).

ZAOPATRZENIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

W zakresie zaopatrzenia miasta i gminy Mikołajki w energię elektryczną projekt studium określa następujące zasady i kierunki działania:

- a) wszelkie inwestycje należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi;
- b) na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego, w celu ograniczenia uciążliwości urządzeń elektroenergetycznych należy:
 - zrezygnować z prowadzenia linii 110 KV przez teren Parku, budować nowe linie średniego i niskiego napięcia jako kablowe, nowe i modernizowane stacje transformatorowe wykonywać jako kubaturowe, wkomponowane w zabudowę,
 - przy planowaniu remontów i modernizacji istniejących linii napowietrznych należy projektować jako kable podziemne. W pierwszej kolejności powinny być uwzględnione odgałęzienia lub linie na ciągach przelatującego ptactwa w okolicach jeziora Łuknajno, Woźnic i jeziora Lisiny,
 - na terenie rezerwatu Krutynia, Jeziora Lisiny należy wymienić napowietrzne linie elektroenergetyczne na linie kablowe podziemne.

ROZMIESZCZENIE URZĄDZEŃ WYTWARZAJĄCYCH ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 kW

W zakresie rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW projekt studium określa następujące zasady i kierunki działania:

- a) wprowadza się zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy przekraczającej 100kW,
- b) dopuszcza się realizację biogazowni oraz instalacji wykorzystujących energię słoneczną, przy czym obszar i strefa ochronna musi znajdować się w granicach gminy Mikołajki i jednocześnie poza granicami Mazurskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny,
- c) dla inwestycji postuluje się realizację planu miejscowego, którego granice powinny zawierać obszary i strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenów,
- d) studium ustala minimalną strefę ochronną od projektowanych urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW jako 500 m od terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej o niskiej i wysokiej intensywności oznaczonych jako stan istniejący i kierunki rozwoju na rysunku studium,
- e) inwestycje należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi.

1.3.3.5. USTALENIA DOTYCZĄCE OBSZARÓW, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

W zakresie inwestycji publicznych służących realizacji lokalnych celów publicznych proponuje się finansowanie ze środków budżetu gminy przy udziale środków zewnętrznych dofinansowaniu bądź w całości z budżetu gminy – następujących przedsięwzięć:

1. W zakresie komunikacji:
 - a) uzupełnienie i modernizację podstawowego układu drogowego,
 - b) rozbudowę systemu parkingów w Mikołajkach oraz na terenach koncentracji ruchu turystycznego,
 - c) budowę ścieżek rowerowych znaczeniu lokalnym,
2. W zakresie infrastruktury technicznej:
 - a) kontynuację rozbudowy wiejskiej sieci wodociągowej,
 - b) zmianę systemu ogrzewania w kotłowniach miejskich oraz w szkołach podstawowych: w Baranowie i Olszewie,
 - c) realizację koncepcji programowej gazyfikacji miasta i gminy Mikołajki,
 - d) budowa kanalizacji deszczowej dla miasta Mikołajki.
3. W zakresie urządzeń i obiektów usługowych:
 - a) rozbudowę szkoły podstawowej i Zespołu Szkół w Mikołajkach,
 - b) budowę obiektów sportowych (stadion sportowy, basen, itp.) przy zespole szkół w Mikołajkach,
 - c) rewitalizację obszaru zabudowy śródmiejskiej łącznie z terenami nadbrzeżnymi w mieście Mikołajki,
 - d) rewitalizację terenów przestrzeni publicznej położonych na terenie całego miasta i gminy Mikołajki.

4. W zakresie ochrony zasobów środowiska kulturowego:
 - a) remonty i rewitalizację obiektów zabytkowych w celu ich udostępniania dla usług publicznych i turystycznych.
5. W zakresie mieszkalnictwa:
 - e) budowę mieszkań socjalnych bądź uzyskiwanie ich w drodze adaptacji innych obiektów.

1.3.3.6. USTALENIA DOTYCZĄCE OBSZARÓW, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Do zadań ponadlokalnych wynikających z opracowywanych programów wojewódzkich oraz innych opracowań, w tym także wynikające z przyjętych w planie zagospodarowania województwa warmińsko-mazurskiego kierunkach rozwoju należą:

- a) przebudowa drogi krajowej nr 16, do parametrów klasy GP,
- b) budowa linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV Ełk – Orzysz – Mikołajki,
- c) przebudowa dróg układu podstawowego do wymaganych klas technicznych,
- d) uzupełnienie międzynarodowych tras rowerowych, trasami międzyregionalnymi, regionalnymi i lokalnymi, wyznaczanymi przez samorządy,
- e) budowa ponadlokalnych urządzeń infrastruktury technicznej.

Według planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego uchwalonego przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwałą Nr XXXIII/505/02 z dnia 12 lutego 2002 r. w granicach administracyjnych miasta i gminy Mikołajki nie przewiduje się realizacji zadań rządowych.

1.3.3.7. USTALENIA DOTYCZĄCE OBSZARÓW, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST
SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA
PODSTAWIE PRZEPIŚCÓW ODREBNYCH

Na terenie miasta i gminy Mikołajki nie przewiduje się wyznaczenia obszarów wymagających przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości.

Na terenie miasta i gminy Mikołajki nie przewiduje się wyznaczenia obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2000 m².

Na terenie miasta i gminy wyróżnia się następujące obszary przestrzeni publicznej, które powinny podlegać szczególnej polityce przestrzennej samorządu w zakresie ich ukształtowania:

- a) tereny obejmujące śródmieście ograniczone ul. 3 Maja, ul. Kajki, linią nadbrzeżną jeziora Mikołajskiego, mostem dla pieszych, mostem drogowym (droga krajowa nr 16) oraz pl. Kościelnym.
- b) park zlokalizowany pomiędzy ul. 3 Maja, ul. Kolejową oraz ul. Szkolną,
- c) park położony wzdłuż ul. Warszawskiej ograniczony ul. Mrągowską oraz ul. Spacerową,
- d) teren usług rekreacji i sportu w miejscowości Prawdowo (tor rajdowy),
- e) teren specjalny obejmujący projektowane lądowisko zlokalizowane na zachód od drogi krajowej nr 16 w pobliżu miejscowości Woźnice.

1.3.3.8. USTALENIA DOTYCZĄCE OBSZARÓW, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA
SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W projekcie studium określa się następujące obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- a) w obrębie strefy polityki przestrzennej II:
 - tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej projektowane na terenach niezainwestowanych,
 - tereny zabudowy działalności gospodarczej, o ile wystąpi potrzeba realizacji większych zakładów
- b) w obrębie strefy polityki przestrzennej III:
 - w obrębie wsi: Żelwagi, Inulec, Stare Sady, Tałty, Jora Wielka, Dybowo w związku z rozwojowym charakterem wsi turystyczno - wypoczynkowych,
 - w obrębie wsi, w przypadku wystąpienia wzmożonej aktywności inwestycyjnej objawiającej się między innymi zwiększoną liczbą wydawanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
 - teren specjalny obejmujący projektowane lądowisko zlokalizowane na zachód od drogi krajowej nr 16 w pobliżu miejscowości Woźnice.

1.3.3.9. USTALENIA DOTYCZĄCE KIERUNKÓW I ZASAD KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ
PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

W granicach miasta i gminy Mikołajki na terenach użytkowanych rolniczo należy:

- a) chronić gleby o wysokich klasach bonitacyjnych z wyjątkiem obszarów wskazanych na rysunku studium jako kierunki rozwoju do zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze,
- b) gleby o niskich klasach bonitacyjnych należy przeznaczyć pod zalesienie,
- c) dążyć do powiększania powierzchni gospodarstw rolnych przy jednoczesnym wzroście towarowości produkcji rolnej,
- d) utrzymać urozmaiconą strukturę użytków rolnych,
- e) dążyć do utrzymania prawidłowych (lub modyfikacji błędnych) granic rolno-leśnych,
- f) utrzymać zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne, nieużytki wodne.

Na terenie obszarów chronionego krajobrazu, obowiązujące przepisy wprowadzają między innymi następujące ustalenia:

- a) propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych,
- b) maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne,
- c) ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych,
- d) melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej.

Na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego zgodnie z planem ochrony należy:

- a) na gruntach rolnych zaleca się wprowadzenie programów rolno-środowiskowych,
- b) na terenie Niwy polnej Woźnic i Dybowa należy stosować program rolno-środowiskowy z preferencją utrzymania trwałych użytków zielonych oraz wprowadzić zadrzewienia śródpolne.

1.3.3.10. USTALENIA DOTYCZĄCE KIERUNKÓW I ZASAD KSZTAŁTOWANIA LEŚNEJ
PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Na terenie Obszarów Chronionego Krajobrazu obowiązujące przepisy wprowadzają między innymi następujące ustalenia:

- a) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych
- b) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych,
- c) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem.

Na terenie Mazurskiego Parku Krajobrazowego zakres prac w zakresie gospodarki leśnej i ochrony lasu obejmuje:

- a) zakaz osuszania naturalnych terenów podmokłych i wilgotnych, torfowisk,
- b) utrzymywanie stabilnych stosunków wodnych w celu utrzymania jak największej różnorodności biologicznej,
- c) utrzymanie siedlisk natura 2000
- d) zakaz zalesiania istniejących łąk śródleśnych,
- e) na terenie rezerwatów przyrody oraz Półwyspu Kusnort gospodarka leśna powinna być realizowana wg zasad dla lasów cennych przyrodniczo,
- f) na terenie rezerwatu Jezioro Łuknajno oraz Krutynia w granicach lasów na terenach podmokłych należy utrzymać całkowite wyłączenie z zabiegów.

W sąsiedztwie zwartych kompleksów leśnych obszar i zakres proponowanych zalesień powinien obejmować jedynie grunty najslabsze (klasy V i VI), zagrożone erozją lub zdegradowane. Grunty marginalne, nieprzydatne dla rolnictwa, mogą być zalesiane lub pozostawione do naturalnej sukcesji pod warunkiem wykonania rozpoznania (ekspertyzy) w kierunku wykluczenia występowania na nich siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym ciepłolubnych muraw napiaskowych i muraw kserotermicznych, wykształcających się na suchych piaszczystych glebach na stanowiskach o odpowiednich warunkach termicznych i ekspozycji słonecznej. Na terenie całej

gminy zaleca się zachowanie i ochronę układu istniejących drobnych płątów leśnych. Należy dążyć do ustanowienia połączeń między nimi (ciągłości przestrzennej), stanowiących sieć połączeń przyrodniczych. Zaleca się zachowanie oraz wzbogacanie naturalnych form zadrzewień śródpolnych, w szczególności wzdłuż miedz, dróg, oraz cieków wodnych.

Spośród lasów o szczególnych walorach przyrodniczych na terenie gminy znajdują się między innymi:

- a) HCVF 1.1.2. – obszary chronione w parkach krajobrazowych,
- b) HCVF 1.1. i 1.1.1. – obszary chronione w rezerwatach przyrody,
- c) HCVF 2.1. – kompleksy leśne odgrywające znaczącą rolę w krajobrazie,
- d) HCVF 3.1. – ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące marginalne z punktu widzenia gospodarki leśnej,
- e) HCVF 3.1. – ekosystemy skrajnie rzadkie i zagrożone w skali Europy,
- f) HCVF 4.1. – lasy wodochronne,
- g) HCVF 6.1. – lasy kluczowe dla tożsamości kulturowej lokalnej społeczności.

Funkcje pełnione przez poszczególne lasy determinują wszelkie czynności gospodarcze prowadzone na ich terenie. Zdecydowaną większość powierzchni gminy zajmują lasy gospodarcze, których celem jest zachowanie trwałości lasu i zrównoważone wypełnienie funkcji społecznych, ochronnych i produkcyjnych.

W ramach prowadzonej leśnej przestrzeni produkcyjnej, oprócz wyznaczonych na rysunku studium obszarów przeznaczonych na zalesienia, w zależności od potrzeb (ze względów przyrodniczych bądź gospodarczych) dopuszcza się zalesienie innych terenów.

1.3.3.11. USTALENIA DOTYCZĄCE OBSZARÓW SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

W granicach administracyjnych miasta i gminy Mikołajki nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W granicach administracyjnych gminy występują obszary osuwania się mas ziemnych, które zostały oznaczone na rysunku studium zgodnie z dokumentami znajdującymi się w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Olsztynie tj.: Katalogiem Osuwisk Województwo Olsztyńskie zrealizowanym przez Instytut Geologiczny i Zakład Geologii Inżynierskiej w 1971 roku oraz Mapą Osuwisk zrealizowaną przez Instytut Geologiczny Zakład Geologii Inżynierskiej w 1970r.

1.3.3.12. USTALENIA DOTYCZĄCE OBIEKTÓW LUB OBSZARÓW, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALIN FILAR OCHRONNY

W granicach administracyjnych miasta i gminy Mikołajki nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

W granicach administracyjnych gminy Mikołajki występują oznaczone na rysunku studium tereny górnicze Woźnice i Żelwagi II. Dla terenu górniczego konieczne jest:

- określenie warunków zachowania bezpieczeństwa powszechnego (zagrożenia wodne, osuwiskowe, zagrożenia pożarowe itp.) spełnienie wymogów dotyczących ochrony środowiska, w tym: ochrony złoża i obiektów budowlanych (optymalna gospodarka złożem),
- określenie uwarunkowań zagospodarowania terenów górniczych oraz ograniczenie w ich użytkowaniu,
- wyznaczenie pasów ochronnych zgodnie z Polską Normą (w tym również w odniesieniu do terenów sąsiednich, nieobjętych eksploatacją),
- wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek (rolny lub leśny) i warunki przeprowadzenia rekultywacji (m.in. dla złóż których przestały obowiązywać koncesje lub zostały one wygaszone),
- wprowadzenie zakazu wyznaczania nowej zabudowy mieszkaniowej.

1.3.3.13. USTALENIA DOTYCZĄCE OBSZARÓW POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

W granicach administracyjnych miasta i gminy Mikołajki nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

1.3.3.14. USTALENIA DOTYCZĄCE OBSZARÓW WYMAGAJĄCYCH PRZEKSZTAŁCENI,
W TYM REWITALIZACJI

Na terenie gminy Mikołajki wyznacza się tereny wymagające przekształceń, w tym rewitalizacji obejmujące tereny po byłych państwowych gospodarstwach rolnych w miejscowościach: Baranowo, Nowe Sady, Tałty, Woźnice, Lelek, Pszczółki, Grabówek.

Na terenie miasta i gminy Mikołajki wyznacza się następujące tereny wymagające rewitalizacji:

- a) śródmieście miasta Mikołajki,
- b) teren położony pomiędzy torami kolejowymi, Jeziorem Tałty a ul. Jarosława Henryka Dąbrowskiego (wskazuje się połączenie tego tereny ze śródmieściem, poprzez utworzenie ciągu pieszego przebiegającego wzdłuż brzegu jezior Tałty i Mikołajskiego).

1.3.3.15. USTALENIA DOTYCZĄCE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

W granicach administracyjnych miasta i gminy Mikołajki występują tereny zamknięte, przez które przebiegają linie kolejowe. W granicach terenów zamkniętych obowiązują przepisy odrębne. Nie wyznacza się stref ochronnych dla istniejących terenów zamkniętych.

1.3.3.16. USTALENIA DOTYCZĄCE OBSZARÓW ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA
I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

Na terenie miasta i gminy Mikołajki ochroną prawną objęto następujące obszary i obiekty:

1) Rezerwaty przyrody:

- Rezerwat „Jeziora Łuknajno” – faunistyczny (ornitologiczny), obejmujący eutroficzne jezioro wraz z przylegającym do niego obszarem.
- Rezerwat „Czapliniec” – ścisły, faunistyczny (ornitologiczny).
- Rezerwat „Jeziora Lisiny” – florystyczny, chroni śródleśne zarastające jezioro ze stanowiskiem kłoci wiechowatej.
- Rezerwat „Krutynia” – leśny, ochroną objęto naturalny krajobraz polodowcowy z ekosystemami wodnymi, torfowiskowymi i leśnymi.

Zasady gospodarowania w rezerwach oraz obowiązujące na ich terenie zakazy określają przepisy dotyczące ochrony przyrody.

2) Mazurski Park Krajobrazowy

Zasady funkcjonowania określa Rozporządzenie Nr 9 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie Mazurskiego Parku Krajobrazowego. Zasady precyzuje Plan Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego.

3) Obszary chronionego krajobrazu

- OChK Krainy Wielkich Jezior Mazurskich,
- OChK Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Wschód,
- OChK Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Zachód.

Zasady funkcjonowania wyżej wymienionych obszarów chronionego krajobrazu reguluje:

- Rozporządzenie Nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego,
- Rozporządzenie Nr 136 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Wschód,
- Rozporządzenie Nr 158 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Zachód,
- Uchwała nr XXII/430/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2012r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich.

4) Pomniki przyrody

Lp	Nr ew.	Obiekt	Lokalizacja	Akt prawny
1	3	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> - 6 szt.	Osada Kulinowo	Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 16 poz. 118 z 1985 r. Zarz. Nr 18/85 Woj. Suw. z 18.06.1985 r.
2	114	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 2 szt.		RLS 16/92/52 z 29.12.1952 r.
3	115 (55*)	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 5 szt.		RLS 16/55/52 z 29.12.1952 r.
4	116 (323*)	stanowisko kłoci	Jezioro Lisiny	NR 323/66 z 05.01.1966 r.
5	117 (167*)	głaz narzutowy	półwysep Kusnort	Lb 157/56 z 16.07.1956 r.
6	118 (359*)	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 8 szt.	m. Mikołajki, pl. Wolności 1	NR 359/74 z 14.06.1974 r.
7	544	kasztanowiec biały <i>Aesculus hippocastanum</i>	m. Mikołajki, przy ul. 3-go Maja, obok targowiska	Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 74 poz. 510 z 1998 r. Rozp. Nr 222/98 Woj. Suw. z 14.12.1998 r.
8	545	żywotnik olbrzymi <i>Thuja occidentalis</i>	Osada Kulinowo	Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 74 poz. 510 z 1998 r. Rozp. Nr 222/98 Woj. Suw. z 14.12.1998 r.

5) Użytki ekologiczne

Lp	Nazwa	Pow. [ha]	Cel ochrony	Akt prawny
1	Torfowisko Żelwaga	4,25	Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego, jest zachowanie stanowiska wierzy borówkolistej występującej na torfowisku przejściowym porośniętym drzewostanem sosnowym.	Rozporządzenie Nr 87 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Torfowisko Żelwaga" Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1720
2	Prawdowskie Wzgórze	1,5	Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego, jest zachowanie stanowiska rojnika pospolitego.	Rozporządzenie Nr 28 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Prawdowskie Wzgórze" Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1661
3	Bażyna	14,30 gm. Mikołajki 13,43 gm. Piecki 0,87)	Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego jest zachowanie torfowiska będącego miejscem występowania bażyny czarnej.	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Bażyna" Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1652
4	Osa	207,14	Ochroną objęto tereny otwarte i półotwarte w pobliżu jeziora Łuknajno, stanowiące ważne tereny bytowania i żerowisk rzadkich gatunków ptaków oraz trasy migracji rzadkich płazów.	Rozporządzenie nr 3 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 6 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Osa” Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 37, poz. 621
5	Polder Woźnice	86,90	Ochroną objęto tereny otwarte i półotwarte w pobliżu jeziora Łuknajno, stanowiące ważne tereny bytowania i żerowiska rzadkich gatunków ptaków, szczególnie w okresie wędrówek wiosennych i jesiennych, a także trasy migracji rzadkich płazów.	Rozporządzenie nr 4 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 6 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Polder Woźnice” Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 37, poz. 622

6) Obszary NATURA 2000

- obszar Natura 2000 Jezioro Łuknajno (kod obszaru PLB 280003),
- obszar Natura 2000 Puszcza Piska (kod obszaru PLB 280008) ostoje ptasie o randze europejskiej i krajowej.
- obszar Natura 2000 Bagna Nietlickie (kod obszaru PLB 280001) ostoja ptasia o randze

europejskiej.

- obszar Natura 2000 Ostoja Piska (kod obszaru PLH 280048) jako projektowany obszar zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji, stanowi obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Szczególnie cenne są zachowane w naturalnym stanie zbiorowiska roślinne, zwłaszcza grądu subkontynentalnego, dystroficznych zbiorników wodnych, torfowisk przejściowych i trzęsawisk.
- obszar Natura 2000 Mazurska Ostoja Żółwia Baranowo (kod obszaru PLH 280055) jako projektowany obszar zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji, stanowi obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Teren pagórkowaty z licznymi zagłębieniami, oczkami śródleśnymi i śródpolnymi, stanowiącymi dogodnie siedlisko dla żółwia błotnego.

W granicach obszarów Natura 2000 obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia wynikające:

- z przepisów o ochronie przyrody i przepisów wykonawczych,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - wcześniej dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa - określa kryteria do wyznaczania ostoi dla gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem,
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - ustala zasady ochrony pozostałych gatunków zwierząt, a także roślin i siedlisk przyrodniczych oraz procedury ochrony obszarów szczególnie ważnych przyrodniczo.

Zgodnie z przepisami o ochronie przyrody zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Na terenie gminy i miasta Mikołajki planowane jest utworzenie następujących obszarów chronionych:

- rezerwat „Kusnort”
- sieć EKONET.

1.3.3.17. USTALENIA DOTYCZĄCE OBSZARÓW I ZASAD OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Zgodnie z przyjętymi celami rozwoju przestrzennego miasta i gminy Mikołajki przedmiotem ochrony w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej są:

- obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków:

Lp	ID rej.	Miejscowość / ulica	Numer	Obiekt	Nr Rejestru
OBSZAR WIEJSKI GMINY MIKOŁAJKI					
1	1214	BARANOWO		cmentarz ewangelicki	A-2611
2	1215	BARANOWO		cmentarz ewangelicki	A-2612
3	1123	BARANOWO		zespół dworsko-parkowy (dwór, oficyna, park)	A-3455
4	4295	BARANOWO		pałac łącznie z parkiem	A-88
5	907	BARANOWO		park dworski wraz z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	A-2585
6	1216	CUDNOCHY		cmentarz ewangelicki /przy szosie Cudnochy - Faszczce/	A-2613
7	4305	DYBOWO		park podworski	A-70
8	919	DYBOWO		cmentarz ewangelicki	A-2599
9	5029	INULEC	4	chata drewniana	A-1090
10	4311	JORA MAŁA		wiatrak "koźlak" (nie istnieje)	A-696
11	920	JORA WIELKA		cmentarz ewangelicki wraz z aleją dojazdową (przy szosie do Użaranek)	A-2598
12	892	LELEK		park dworski	A-1990
13	4546	NOWE SADY		cmentarz ewangelicki	A-2592

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY MIKOŁAJKI

14	823	OLSZEWO		cmentarz ewangelicki (z kwaterami żołnierzy)	A-1681
15	824	OLSZEWO		cmentarz ewangelicki	A-1686
16	1217	PRAWDOWO		cmentarz ewangelicki /przy drodze Prawdowo - Nowe Sady/	A-2614
17	897	WOŹNICE		park dworski wraz z przyległym terenem zabudowy mieszkalnej i gospodarczej	A-1987
18	649	WOŹNICE	35	chałupa	A-1310
19	4388	ZEŁWĄGI	27	chałupa	A-1046
OBSZAR MIASTA MIKOŁAJKI					
1	1026	DYBOWSKA		cmentarz żydowski	A-3227
2	842	KOLEJOWA		cmentarz komunalny /d. ewangelicki/	A-1697
3	797	KAJKI		kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej z przylegającym budynkiem	A-1606
4	4324	według załącznika		rozplanowanie i zabudowa rynku staromiejskiego	A-81
5	647	według załącznika		część miasta Mikołajek	A-1311
6	798	3 MAJA	001	budynek mieszkalny	A-1611
7	675	3 MAJA	006	budynek biurowo-usługowy	A-1429
8	733	3 MAJA	009	budynek usługowo-mieszkalny	A-1479
9	674	3 MAJA	011	budynek mieszkalny	A-1428
10	682	3 MAJA	012	dom	A-1434
11	773	3 MAJA	014	budynek mieszkalny	A-1427
12	772	3 MAJA	016	budynek mieszkalny	A-1435
13	770	3 MAJA	017	budynek mieszkalny	A-1437
14	681	3 MAJA		dawna kostnica	A-1433
15	819	KAJKI	001A	budynek mieszkalno-usługowy	A-1665
16	735	KAJKI	002	budynek mieszkalny	A-1486
17	734	KAJKI	003	budynek mieszkalny	A-1485
18	731	KAJKI	004	budynek mieszkalno-usługowy	A-1488
19	818	KAJKI	005	budynek mieszkalno-usługowy	A-1659
20	732	KAJKI	006	budynek mieszkalny	A-1483
21	759	KAJKI	008	budynek mieszkalny	A-1450
22	762	KAJKI	009	budynek mieszkalno-usługowy	A-1446
23	760	KAJKI	010	budynek mieszkalny	A-1447
24	761	KAJKI	011	budynek mieszkalny	A-1448
25	745	KAJKI	012	budynek mieszkalny	A-1470
26	736	KAJKI	016	budynek mieszkalny	A-1477
27	763	KAJKI	017	budynek mieszkalny	A-1445
28	737	KAJKI	021	budynek mieszkalno-usługowy	A-1487
29	741	KAJKI	023	budynek mieszkalny	A-1478
30	817	KAJKI	024	budynek mieszkalny	A-1660
31	4524	KAJKI	026	dom	A-1664
32	739	KAJKI	027	budynek mieszkalny	A-1475
33	816	KAJKI	030	budynek mieszkalny	A-1661
34	815	KAJKI	035	budynek mieszkalny	A-1662
35	1054	KAJKI	046A	budynek mieszkalny	A-3187
36	813	KAJKI	062	budynek mieszkalny	A-1663
37	1053	KAJKI	064	budynek mieszkalny	A-3188
38	743	KAJKI	067	budynek mieszkalny	A-1472
39	738	KAJKI	077	budynek mieszkalny	A-1474
40	757	KAJKI	083	budynek mieszkalny	A-1452

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY MIKOŁAJKI

41	756	KAJKI	083 A	dom	A-1454
42	755	KAJKI	083B	budynek mieszkalny	A-1453
43	758	KAJKI	085	budynek mieszkalny	A-1451
44	740	KAJKI	096	budynek mieszkalny	A-1476
45	742	KAJKI	100A	budynek mieszkalny	A-1471
46	764	KAJKI	102	budynek mieszkalny	A-1439
47	765	KAJKI	104	budynek mieszkalny	A-1444
48	744	KAJKI	106	dom	A-1473
49	679	KOLEJOWA		kaplica cmentarna	A-1433
50	810	KOLEJOWA	015	magazyn zbożowy	A-1667
51	680	KOWALSKA	002 A	budynek mieszkalny	A-1432
52	678	MRAĞOWSKA	001	budynek mieszkalny	A-1431
53	677	MRAĞOWSKA	003	budynek mieszkalny	A-1426
54	676	MRAĞOWSKA	004	dom mieszkalny	A-1430
55	1052	OKRĘŻNA	006	budynek mieszkalny	A-3189
56	4323	PLAC KOŚCIELNY		kościół ewangelicki z wyposażeniem wnętrza i plebanią	A-89
57	730	PLAC KOŚCIELNY	026	kościół ewangelicko-augsburski św. Trójcy	A-1482
58	771	PLAC KOŚCIELNY	022	budynek mieszkalny	A-1436
59	4325	PLAC KOŚCIELNY	024	dom	A-1442
60	768	PLAC WOLNOŚCI	001	budynek mieszkalny	A-1440
61	792	PLAC WOLNOŚCI	004	budynek mieszkalno-usługowy	A-1608
62	791	PLAC WOLNOŚCI	006	budynek mieszkalno-usługowy	A-1609
63	790	PLAC WOLNOŚCI	007	budynek mieszkalny	A-1610
64	767	PLAC WOLNOŚCI	008	budynek mieszkalno-usługowy	A-1441
65	766	PLAC WOLNOŚCI	011	budynek mieszkalny	A-1443
66	812	PLAC WOLNOŚCI	012	budynek mieszkalno-usługowy	A-1658
67	811	PLAC WOLNOŚCI	013	budynek usługowy	A-1666
68	802	PLAC WOLNOŚCI	014	budynek mieszkalno-usługowy	A-1607

➤ obiekty i obszary wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Projekt studium określa następujące zasady i kierunki działania obszarów i obiektów objętych ochroną konserwatorską:

- a) ochronę układu przestrzennego przed przekształceniami oraz ochronę obiektów i zespołów zabytkowych prawnie chronionych i ich otoczenia przed zmianami mogącymi spowodować degradację ich wartości historycznych, estetycznych i architektonicznych,
- b) na prace prowadzone w zabytkach wpisanych do rejestru i w ich otoczeniu oraz w obszarach wpisanych do rejestru zabytków należy uzyskać pozwolenie właściwego organu,
- c) wobec inwestycji budowlanych w odniesieniu do obiektów i obszarów znajdujących się w ewidencji zabytków, ale nie objętych wpisem do rejestru zabytków należy uzyskać uzgodnienie lub pozytywną opinię właściwego organu,
- d) objęcie ochroną historycznej sieci ulic i placów, historycznego sposobu zabudowy miasta i poszczególnych posesji, historycznych dominant przestrzennych i ich otoczenie oraz osi widokowych,
- e) w przypadku nowej zabudowy obowiązuje zasada ochrony ekspozycji historycznej zabudowy i poszczególnych budynków historycznych,
- f) porządkowanie i rehabilitację istniejących założeń parkowych i cmentarzy,
- g) dopuszczenie do modernizacji istniejącej zabudowy oraz lokalizacji nowej zabudowy pod warunkiem uwzględnienia tradycyjnych form zabudowy i zasad kompozycji układu przestrzennego,
- h) uwzględnienie przy ustalaniu przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub podejmowaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku planu, szczegółowych wskazań konserwatorskich obejmujących:
 - ochronę układu przestrzennego,
 - zachowanie obiektów i zespołów projektowanych do objęcia oraz ich formy

architektonicznej przed przekształceniami prowadzącymi do obniżenia wartości historycznych, estetycznych i architektonicznych,

- i) w celu zachowania istniejących wartości krajobrazu kulturowego na całym obszarze gminy, przy wznoszeniu nowych obiektów budowlanych należy stosować formy architektury tradycyjnej, zharmonizowanej z zabudową istniejącą i otaczającym krajobrazem.
- j) zmiany w strukturze własności gruntów, powinny w miarę możliwości uwzględniać dawną strukturę władania, co pozwoliłoby przywrócić tradycyjny charakter kulturowy przestrzeni.

W odniesieniu do zabytków architektury, zabytków archeologicznych, zabytków parkowych i cmentarnych, zabytków techniki studium ustala następujące zasady i kierunki działania:

- a) w odniesieniu do zabytków architektury, zabytków techniki zakazuje się dokonywania zmian mogących doprowadzić do utraty wartości zabytkowej (wyburzania, nadbudowy, zmian kształtu dachów, zmian rodzaju pokrycia dachowego, zmian w obrębie elewacji, z wyłączeniem prac adaptacyjnych uwzględniających walory zabytkowe obiektów, dokonanych na podstawie wytycznych konserwatorskich oraz zmian wynikających z ustaleń zdobytych na podstawie badań naukowych i konserwatorskich),
- b) w odniesieniu do zabytków architektury, zabytków techniki ochronie podlega kształt i rodzaj pokrycia dachów, artykulacja i sposób opracowania elewacji (w tym stolarki otworowej jako jednego z elementów wystroju elewacji),
- c) w odniesieniu do zabytków archeologicznych ochronie podlegają nawarstwienia kulturowe miasta i gminy Mikołajki, a wszelkie prace ziemne podejmowane na ich terenie należy poprzedzić badaniami archeologicznymi lub prowadzić pod nadzorem archeologicznym, na które należy uzyskać pozwolenie właściwego organu,
- d) w odniesieniu do zabytkowych parków i cmentarzy ochroną należy objąć drzewostan, elementy małej architektury, nagrobki, ogrodzenia, kompozycję przestrzenną,
- e) wszystkie inwestycje budowlane oraz działania mogące prowadzić do zmiany wyglądu budynków lub obszarów wpisanych do rejestru zabytków historycznych lub mogące naruszać ich ekspozycję, w tym montaż wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych, tablic i reklam wymagają uzyskania pozwolenia właściwego organu,
- f) w odniesieniu do nowej zabudowy obowiązuje zasada dostosowania do sąsiadujących obiektów historycznych o tej samej funkcji pod względem gabarytów, wysokości, bryły (w tym kierunku kalenicy, spadku połaci dachowych) oraz pokrycia dachów, formy architektonicznej, materiałów budowlanych (dachówka ceramiczna, cegła, kamień, tynki o tradycyjnej fakturze, drewno),
- g) postuluje się, aby drogę powiatową Mikołajki – Łuknajno ująć jako aleję typowaną do objęcia ochroną jako element krajobrazu kulturowego.

W granicach administracyjnych miasta i gminy Mikołajki nie występują stanowiska archeologiczne wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków archeologicznych województwa warmińsko-mazurskiego. Wykaz stanowisk archeologicznych wyszczególnionych w systemie AZP z podziałem na obszary w układzie chronologiczno-kulturowym przedstawiono w tabeli 5 w dokumencie projektu studium.

1.4. POWIĄZANIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego uchwalony został przez Sejmik Województwa Uchwałą Nr XXXIII/505/02 z dnia 12 lutego 2002r.

Analiza zagospodarowania przestrzennego pod kątem możliwości adaptacyjnych do wymogów obecnego etapu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz predyspozycji do przełamywania recesji gospodarczej pozwoliła na wyodrębnienie na obszarze województwa stref polityki przestrzennej, dla których zostały określone kierunki rozwoju i polityka przestrzenna.

Cele zagospodarowania przestrzennego województwa wynikają z diagnozy prospektywnej rozwoju województwa. Stanowią one definicję przestrzenną celów określonych w *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa* oraz korelację z celami wynikającymi z *Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju*.

W planie ustalono, że nadrzędnym celem, do którego należy dążyć jest ukształtowanie rozwoju przestrzennego województwa tak, aby było to atrakcyjne, przyjazne i wyjątkowe miejsce zamieszkania, wypoczynku oraz rozwoju społeczno – gospodarczego w kraju i Europie. Osiągnięcie tego nadrzędnego celu możliwe będzie poprzez realizację celów generalnych, a w ich ramach określonych celów strategicznych. W dziedzinie ochrony i racjonalnego kształtowania środowiska

przyrodniczego, w tym dziedzictwa kulturowego cele te zostały sformułowane w następujący sposób:

1. Zachowanie równowagi w środowisku przyrodniczym;
2. Ochrona walorów i warunków funkcjonowania, w tym ciągłości przestrzennej systemów ekologicznych;
3. Ochrona jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych dla celów rozwoju społeczno – gospodarczego oraz zabezpieczenia zasobów wód w niezmienionym stanie dla przyszłych pokoleń;
4. Kształtowanie ładu przestrzennego w systemach osadniczych, w celu tworzenia harmonijnego krajobrazu współczesnego;
5. Ochrona przestrzeni niezurbanizowanej przed chaotyczną zabudową niszczącą walory krajobrazowe.

Dla osiągnięcia wymienionych celów przyjęto w w/w planie następujące naczelne zasady gospodarowania przestrzenią:

- Utrzymanie w rozwoju zrównoważonym środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego poprzez zastosowanie właściwej skali i stopnia koncentracji zagospodarowania przestrzeni;
- Wielofunkcyjny rozwój struktur przestrzennych;
- Nadrzędność rozwoju jakościowego nad ilościowym we wszystkich aspektach zagospodarowania przestrzennego.

Dla osiągnięcia wymienionych celów przyjęto w zmianie studium następujące naczelne zasady gospodarowania przestrzenią:

- Dążenie do osiągnięcia ładu przestrzennego poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem walorów architektonicznych i krajobrazowych oraz prawa własności i walorów ekonomicznych przestrzeni.
- Realizację zasad zrównoważonego rozwoju miasta i gminy, zapewniającego poprawę jakości życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą, a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.
- Dążenie do zapewnienia mieszkańcom, w możliwie największym stopniu, źródeł utrzymania w obrębie miasta i gminy, głównie przez aktywizację rozwoju funkcji wypoczynkowo-turystycznej.
- Rozwój lokalnego rynku pracy poprzez średnie i małe, nieuciążliwe dla środowiska zakłady usługowe i produkcyjne.
- Stymulację rozwoju rolnictwa, w tym ekologicznego, zmierzającą do podnoszenia jego efektywności poprzez tworzenie warunków zbytu i przetwórstwa, poprawę struktury obszarowej gospodarstw indywidualnych.
- Wyposażenia obszaru w infrastrukturę techniczną, stosownie do występujących potrzeb.
- Przeciwdziałanie bezrobociu i ubożeniu mieszkańców, w szczególności poprzez wspieranie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich.
- Zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania w dostosowaniu do potrzeb i aspiracji mieszkańców poprzez odpowiednie uzbrojenie terenu.
- Podniesienie standardu usług dla ludności, w tym również na potrzeby turystów oraz potencjalnych inwestorów.
- Zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej wewnątrz miasta i gminy oraz powiązanie z terenami zewnętrznymi.
- Podniesienie standardu wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunalną stosownie do występujących potrzeb w zakresie: zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, dostaw gazu, elektroenergetyki, gospodarki odpadami oraz sieci teleinformatycznych.
- Traktowanie ochrony środowiska przyrodniczego jako nierozłącznej części strategii ekorozwoju.
- Zachowanie istniejących, wybitnych w skali kraju, wartości środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem ich roli w ponadlokalnych systemach ekologicznych.
- Zachowanie i wzbogacanie walorów turystycznych i wypoczynkowych jako zasobów systemu przyrodniczego, który stanowi jedno z potencjalnych źródeł rozwoju ekonomicznego.
- Zachowanie tożsamości kulturowej obszaru poprzez utrzymanie wartościowych zasobów środowiska kulturowego miasta i gminy oraz krajobrazu kulturowego obszaru.
- Zachowanie krajobrazu otwartego gminy o wybitnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych.
- Rozszerzenie prawnej ochrony obiektów, zespołów zabudowy, zieleni i systemu wodnego.
- Podporządkowanie zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy wymaganiom ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury.
- Zachowanie walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska.
- Zachowanie walorów krajobrazowych i podniesienie walorów estetycznych terenu.

- Modernizację i uzupełnienie układu komunikacyjnego.
- Ograniczenie konfliktów wynikających z różnych sposobów użytkowania terenu.
- Przeciwdziałanie rozproszonemu zabudowy na terenach wiejskich.
- Przeciwdziałanie zabudowie i fragmentacji brzegów jezior.

Projekt studium poprzez ustalone kierunki rozwoju, zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, a także kierunki modernizacji i rozbudowy układu komunikacji oraz układu sieci infrastruktury technicznej wpisuje się w cele i założenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego.

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO NA LATA 2011 – 2014 z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY NA LATA 2015 – 2018

Program ochrony środowiska województwa zawiera opis uwarunkowań wewnętrznych oraz zewnętrznych wynikających z polityki ekologicznej państwa i zapisów dotyczących ochrony środowiska zawartych w obowiązujących dokumentach, strategiach i programach.

Celem strategicznym Programu (...) jest Ochrona zasobów naturalnych, poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Projekt studium jest zgodny z następującymi priorytetami i kierunkami działań określonymi w Programie (...):

Priorytet 1. Doskonalenie działań systemowych.

Kierunki działań:

- Wzrost udziału społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska.
- Uwzględnianie aspektów ekologicznych w planowaniu przestrzennym.
- Rozwój infrastruktury terenowej służącej poznawaniu przyrody: ścieżek edukacyjnych, tras rowerowych, muzeów przyrodniczych i izb edukacyjnych.

Priorytet 2. Zapewnienie ochrony racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych.

Kierunki działań:

- Ochrona przyrody i krajobrazu.
 - o Rozwój form ochrony przyrody.
 - o Zapewnianie integralności przyrodniczej województwa.
 - o Ochrona i restytucja elementów rodzimej przyrody.
 - o Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie rolniczym.
 - o Ochrona różnorodności przyrodniczej w krajobrazie miejskim.
- Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.
- Racjonalne gospodarowanie zasobami wody.
- Ochrona przed powodzią.
- Ochrona zasobów wód podziemnych.
- Ochrona powierzchni ziemi.
- Właściwe gospodarowanie zasobami geologicznymi.
- Ochrona klimatu.

Priorytet 3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Kierunki działań:

- Ograniczanie środowiskowych zagrożeń zdrowia i życia.
- Poprawa jakości powietrza poprzez redukcję emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii poprzez:
 - o likwidację lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowę sieci ciepłowniczej,
 - o zamianę kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne,
 - o instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych i budowę nowoczesnych sieci ciepłowniczych,
 - o instalowanie i modernizacja urządzeń ochrony powietrza,
 - o prowadzenie kontroli prawidłowości eksploatacji urządzeń energetycznych,
 - o rozbudowę sieci gazowej (przesyłowej i rozdzielczej) województwa,
 - o zmniejszanie zapotrzebowania na energię: stosowanie energooszczędnych technologii
- w gospodarce, dokonywanie termomodernizacji budynków, wprowadzanie nowoczesnych systemów grzewczych w domach jednorodzinnych, zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i cieplnych);
- Poprawa jakości wód.
- Doskonalenie gospodarki odpadami.
- Ograniczanie oddziaływania hałasu i pól elektromagnetycznych

Ustalenia analizowanego projektu Studium wpisują się w w/w kierunki działań i cele określone w w/w Programie ochrony środowiska województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2011 – 2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015 – 2018.

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO DO ROKU 2020

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa jest częścią zintegrowanego planowania regionalnego. Sposobem przełożenia celów strategicznych na przestrzenne jest ich odniesienie do trzech głównych elementów zagospodarowania przestrzennego, jakimi są środowisko przyrodnicze, osadnictwo i infrastruktura techniczna. W systemie tym strategia spełnia rolę założeń rozwoju, określa cele rozwoju oraz kierunki działań, natomiast plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko – mazurskiego określa politykę przestrzenną, której realizacja służy osiągnięciu celów rozwoju określonych w strategii.

Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego zawiera cel nadrzędny – wizję, do którego należy dążyć: Zasobne i gospodarne Warmia i Mazury – regionem czystego powietrza, wód i żywności o wysokiej jakości.

Jest to cel ponadczasowy, kumulujący wszystkie aspekty rozwoju społeczno-gospodarczego charakterystyczne dla naszego regionu. Realizacji celu wizji służą cele główne o długim horyzoncie czasu. Zmieniają się one lub tylko modyfikują wraz z rozwojem społeczno-gospodarczym. W obecnie uchwalonej *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego* określony został następujący cel główny: Rozwój Warmii i Mazur na rzecz spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej w jednoczącej się Europie.

Cel główny ma być osiągnięty poprzez realizację wyszczególnionych w Strategii (...) celów strategicznych i operacyjnych oraz najważniejszych działań. Aspekt przestrzenny mają następujące cele strategiczne:

- 1) Wzrost konkurencyjności gospodarki:
 - a) Wzrost potencjału turystycznego.
 - b) Wzrost liczby miejsc pracy.
- 2) Wzrost aktywności społecznej.
 - a) Wzrost dostępności mieszkań.
 - b) Wzrost aktywności bazy sportowo-rekreacyjnej.
 - c) Poprawa jakości i ochrony środowiska.
- 3) Wzrost liczby i jakości powiązań sieciowych.
 - a) Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności.
 - b) Dostosowanie do potrzeb sieci nośników energii.
 - c) Monitoring środowiska.

Wyżej wymienione cele strategiczne znalazły swoje odzwierciedlenie w zdefiniowanych celach zagospodarowania przestrzennego województwa, w polityce przestrzennej poprzez określenie zasad i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz wskazania obszarów realizacji zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Strategia wskazuje, że problemy dotyczące gospodarki, zasobów ludzkich oraz infrastruktury i aspektów przestrzennych najbardziej widoczne są na obszarach wiejskich, które jednocześnie pozbawione są wielu atutów decydujących o możliwościach oddolnego pobudzenia rozwoju. Słabość wsi pod względem przedsiębiorczości, zasobów ludzkich oraz wyposażenia infrastrukturalnego powoduje, że mieszkańcy obszarów wiejskich są zmuszeni poszukiwać alternatywnych źródeł dochodów. Poprawa spójności wewnętrznej województwa warmińsko-mazurskiego oznacza wyrównywanie dysproporcji rozwojowych we wszystkich aspektach: ekonomicznym, przestrzennym i społecznym.

Ustalenia analizowanego projektu Studium wpisują się w w/w kierunki działań i cele określone w Strategii (...).

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO NA LATA 2011 – 2016

Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016 stanowi realizację przepisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającej niektóre dyrektywy, jak również ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach oraz ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016 obejmuje wszystkie rodzaje odpadów wytwarzanych na terenie Warmii i Mazur oraz przywożonych na ten obszar, w szczególności odpady komunalne, odpady ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane, zużyte opony oraz odpady niebezpieczne, w tym: odpady zawierające azbest i PCB, zużyty sprzęt elektroniczny i elektryczny, pojazdy wycofane z eksploatacji, odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, zużyte baterie i akumulatory. *Plan* obejmuje także odpady zebrane oraz poddane procesom odzysku i unieszkodliwienia na terenie województwa warmińsko-mazurskiego wraz z opisem instalacji służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów zlokalizowanych na jego obszarze.

W dokumencie przedstawiono analizę stanu gospodarki odpadami w województwie na podstawie danych za 2010 rok, wytyczono cele główne i szczegółowe, które w zakresie gospodarki odpadami należy zrealizować w województwie w latach 2011-2016 uwzględnieniem perspektywy lata 2017-2022.

Wskazane w dokumencie cele i kierunki działań mają pomóc w zapobieganiu powstawania odpadów, ograniczaniu ich składowania oraz osiągnięciu odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu, co koresponduje z przyjętą zasadą zrównoważonego rozwoju oraz hierarchią sposobów postępowania z odpadami.

Gmina i miasto Mikołajki należą do Związku Gmin „Czyste Mazury” i zgodnie z jego założeniami realizowana jest gospodarka odpadami. Projekt Studium przewiduje transport odpadów z terenu miasta i gminy Mikołajki na składowisko odpadów w miejscowości Polska wieś w gminie Mrągowo oraz poprawę organizacji odbioru odpadów z terenów, gdzie prowadzone są intensywne formy turystyki i rekreacji (szczególnie wzdłuż szlaku Wielkich Jezior Mazurskich). W/w założenia są zgodne z zapisami Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko – mazurskiego na lata 2011 – 2016.

STRATEGIA ROZWOJU TURYSTYKI WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO

Strategia rozwoju turystyki w województwie warmińsko-mazurskim jest dokumentem stanowiącym rozwinięcie „Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego” w obszarze „Turystyka”, w związku z tym punktem wyjścia do sformułowania wizji jej rozwoju jest cel strategiczny Turystyka wiodącą dziedziną gospodarki Warmii i Mazur.

Z uwagi na wskazane w bilansie strategicznym ograniczenia trudnym, ale nie niemożliwym zadaniem będzie, by w okresie objętym horyzontem czasowym strategii, turystyka stała się wiodącą dziedziną gospodarki, gdzie za kryteria podstawowe zostały przyjęte: tworzenie miejsc pracy i udział w produkcji województwa. Z uwarunkowań przedstawionych w diagnozie jednoznacznie wynika, iż funkcja turystyczna będzie miała dla rozwoju województwa charakter decydujący. Z istoty turystyki jako zjawiska interdyscyplinarnego wynika, że turystyka musi być dziedziną integrującą różne obszary gospodarki i życia społecznego oraz generatorem korzystnych sprzężeń zwrotnych. Stąd koniecznym jest uwzględnienie tego faktu w strategii. W województwie warmińsko-mazurskim, charakteryzującym się w dalszym ciągu najwyższym wskaźnikiem bezrobocia w kraju, turystyka stwarza szansę tworzenia nowych miejsc pracy, przyśpieszenia rozwoju województwa, wzrostu dochodów mieszkańców, awansu cywilizacyjnego wielu małych miejscowości, wymuszenia konsekwentnej ochrony środowiska i pozyskiwania na ten cel środków. Dlatego strategia rozwoju turystyki obejmuje w tym samym stopniu oddziaływania bezpośrednie na tę branżę, jak i na te dziedziny, w których możliwe jest wywołanie efektu mnożnikowego.

Wychodząc z tego założenia, wizja rozwoju turystyki województwa warmińsko-mazurskiego jest sformułowana następująco Turystyka wiodącą dziedziną gospodarki Warmii i Mazur generującą nowe miejsca pracy i wzrost dochodów ludności; Poprzez ochronę i kontrolowany rozwój posiadanych zasobów naturalnych i kulturowych Warmia i Mazury staną się synonimem miejsca generującego produkty turystyczne wysokiej jakości, skutecznie konkurującego zarówno na rynku krajowym, jak i na rynkach zagranicznych.

Konkurencyjność województwa w obszarze turystyki może być zapewniona tylko poprzez całkowite ukierunkowanie na rynek, co oznacza, iż rozwój podaży – na przykład bazy noclegowej, atrakcji i usług turystycznych – musi być ukierunkowany na sprostanie wymaganiom popytowym.

W Strategii określono trzy priorytety rozwojowe, do których zaliczono:

1. rozwój regionalnych produktów turystycznych,
2. skuteczna promocja produktów turystycznych,
3. rozwój aktywności społecznej i kadr oraz branżowych struktur organizacyjnych.

Uchwalenie projektu Studium pozwoli na realizację w/w celów poprzez umożliwienie rozwoju walorów i atrakcji turystycznych oraz rozwoju infrastruktury.

POWIATOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU MRĄGOWSKIEGO NA LATA 2004-2014

Plan gospodarki odpadami opracowany został dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa, a także stworzenia w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska. Jest częścią „Powiatowego Programu Ochrony Środowiska Powiatu Mrągowskiego”. Powiatowy Plan (...) opiera się na założeniach przyjętych w Wojewódzkim Planie gospodarki Odpadami dla Województwa warmińsko – Mazurskiego.

Plan ma na celu minimalizację zagrożeń środowiska powodowanych przez odpady na obszarze następujących gmin tworzących powiat mrągowski:

- gmina miejska Mrągowo,
- gmina wiejska Mrągowo,
- gmina miejsko – wiejska Mikołajki,

- gmina wiejska Piecki,
- gmina wiejska Sorkwity.

Obowiązujące w kraju przepisy prawne nakładają na gminy obowiązek prowadzenia na swoim terenie właściwie zorganizowanej gospodarki odpadami komunalnymi, utrzymanie czystości i porządku, należycie zabezpieczonych i kontrolowanych składowisk odpadów oraz innych urządzeń sanitarnych.

Plan (...) przyjmuje następujące cele będące jednocześnie wyznacznikami zadań do realizacji na terenie powiatu:

- Zmniejszenie obciążenia środowiska odpadami poprzez Zadania:
 - stworzenie na terenach wiejskich punktów gromadzenia odpadów,
 - inwentaryzacja dzikich składowisk na terenie powiatu oraz ich likwidacja,
 - zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów w Zełwągach,
 - organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
 - organizacja zbiórki odpadów niebezpiecznych,
 - likwidacja dwóch mogiłników na terenie gminy Piecki.
- Maksymalny odzysk surowców i minerałów z odpadów poprzez Zadania:
 - Wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
 - Podpisanie umów na odzysk lub unieszkodliwianie wysegregowanych odpadów ze specjalistycznymi firmami,
 - Budowa instalacji unieszkodliwiania odpadów biodegradowalnych,
 - Budowa linii do segregacji odpadów,
 - Osiągnięcie wymaganych poziomów odzysku odpadów opakowaniowych,
- Racjonalna gospodarka odpadami w sektorze handlowym, publicznym i gospodarczym
 - Prowadzenie szczegółowej ewidencji wytwórców odpadów,
 - Monitoring gospodarki odpadami na terenie poszczególnych wytwórców,
 - Optymalizacja gospodarki odpadami u poszczególnych wytwórców.
- Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu
 - Organizacja konkursów i zabaw dla dzieci i młodzieży nawiązujących do prawidłowego gospodarowania odpadami,
 - Opracowanie ścieżki dydaktycznej,
 - Organizacja kampanii, festynów propagujących prawidłową gospodarkę odpadami,
 - Druk materiałów i ulotek informacyjno – edukacyjnych.
- Stworzenie międzypowiatowego/ międzygminnego miejsca unieszkodliwiania odpadów

Realizacja planu (...) wpłynie w pierwszej kolejności na zmniejszenie ilości odpadów deponowanych na składowiskach, poprzez wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów „u źródła”, zastosowanie na międzygminnym składowisku odpadów linii do segregowania odpadów oraz skierowanie do kompostowania odpadów organicznych.

Analizowany projekt studium poprzez zasady i kierunki rozwoju wpisuje się w cele Powiatowego Planu (...). Projekt studium przewiduje transport odpadów z obszaru gminy i miasta Mikołajki na składowisko w miejscowości Polska Wieś w gminie Mrągowo, co jest zgodne z założeniami Powiatowego Planu. Skierowanie całego strumienia odpadów komunalnych z powiatu mrągowskiego na w/w składowisko pozwoli na stworzenie instalacji spełniających najlepsze dostępne techniki (BAT) oraz ułatwi nadzór i kontrolę nad funkcjonowaniem.

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA MIKOŁAJKI NA LATA 2009 - 2015

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Mikołajki jest dokumentem strategicznym, który został opracowany w celu poprawy warunków i jakości życia mieszkańców Mikołajek poprzez wzmocnienie rangi miasta jako konkurencyjnego ośrodka turystyczno – rekreacyjnego. Program jest kompleksowym, skoordynowanym i wieloletnim dokumentem obejmującym lata 2009-2015, którego podstawowym założeniem jest zapoczątkowanie procesu przemian techniczno – przestrzennych, gospodarczych i społecznych na zdegradowanych obszarach miasta poprzez wprowadzenie ich ze stanu kryzysowego przy jednoczesnym stworzeniu warunków do dalszego rozwoju.

Wdrożenie ustaleń projektu studium pozwoli na zrealizowanie wytyczonych celów programu.

REGULAMIN UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU NA TERENIE GMINY MIKOŁAJKI

Regulamin, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 391 ze zm.) określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
 - a. prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych
 - b. uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego;
 - c. mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych urządzeń i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
 - a. średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach;
 - b. liczby osób korzystających z tych urządzeń;
- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) innych wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami
- 5) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 6) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakazu ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 7) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Gmina i miasto Mikołajki należą do Związku Gmin „Czyste Mazury” i zgodnie z jego założeniami realizowana jest gospodarka odpadami. Projekt Studium przewiduje transport odpadów z terenu miasta i gminy Mikołajki na składowisko odpadów w miejscowości Polska wieś w gminie Mrągowo oraz poprawę organizacji odbioru odpadów z terenów, gdzie prowadzone są intensywne formy turystyki i rekreacji (szczególnie wzdłuż szlaku Wielkich Jezior Mazurskich). W/w założenia są zgodnie z zapisami Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Mikołajki.

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO GMINY MIKOŁAJKI NA LATA 2008 – 2020

Niniejszy dokument stawia sobie za cel określenie zasad i sposobów rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Mikołajki do 2015 r. Aby te zasady i sposoby zdefiniować, niezbędna jest wizja, a więc docelowy wizerunek tego obszaru, akceptowany przez jego mieszkańców, a jednocześnie dający wyobrażenie o drodze jaką należy przebyć, aby wizję tę urzeczywistnić. Wizję gminy Mikołajki zdefiniowana w następujący sposób: Gmina Mikołajki jako całoroczne centrum turystyczno-rekreacyjne regionu warmińsko-mazurskiego o znaczeniu europejskim, dająca szerokie możliwości spełnienia aspiracji i dążeń jej mieszkańców, przyjazna przybywającym tu gościom i rozwijająca się zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego. Gmina Mikołajki to także modelowy przykład współdziałania władz i partnerów lokalnych, wykorzystującego atuty położenia, walory środowiska naturalnego oraz przedsiębiorczość mieszkańców do różnorodnych działań, służących stałemu podnoszeniu poziomu życia społeczności lokalnej poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, ograniczanie sfery wykluczenia społecznego i budowanie nowoczesnego społeczeństwa informatycznego.

W niniejszym dokumencie określono trzy cele strategiczne rozwoju Gminy Mikołajki:

- 1) Poprawa warunków życia mieszkańców gminy Mikołajki.
- 2) Zwiększenie konkurencyjności gminy, na rynku usług turystycznych.
- 3) Nowoczesny sposób zarządzania gminą, uwzględniający rolę partnerów lokalnych.

Uchwalenie projektu Studium pozwoli na realizację następujących celów szczegółowych:

- Rewitalizacja miasta – poprawa jakości życia mieszkańców i rozbudowa funkcji turystycznych miasta.
- Poprawa warunków i standardów zamieszkania.
- Rozwiązanie problemu gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich gminy oraz modernizacja i rozbudowa systemu uzdatniania wody i sieci wodociągowej w mieście.
- Uporządkowanie gospodarki odpadami stałymi na terenie gminy oraz w otoczeniu jezior.
- Poprawa podstawowych usług komunalnych i infrastruktury technicznej jako elementu warunkującego rozwój społeczny, turystyczno - gospodarczy i poprawę warunków życia na terenach wiejskich gminy.

- Poprawa dostępności komunikacyjnej i atrakcyjności gminy warunkująca jej rozwój turystyczny ze szczególnym uwzględnieniem jakości dróg w mieście oraz na terenach wiejskich o dużym potencjale inwestycyjnym.
- Pełna gazyfikacja miasta oraz wsi, szczególnie predysponowanych do rozwoju funkcji turystycznej (Tałty, Stare Sady, Jora, Górkło, Żelwagi).
- Modernizacja i rozbudowa sieci energetycznej.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z terenu gminy oraz tworzenie warunków do rozwoju alternatywnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży.
- Zwiększenie poziomu dostępności i różnorodności oferty kulturalnej.
- Zwiększenie dostępu do sieci i wykorzystania technik informatycznych w życiu społeczno – gospodarczym gminy.
- Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa zarówno mieszkańców gminy jak i przybywających turystów.
- Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorstw lokalnych i zewnętrznych w sektorze usług i przemysłu rolno-spożywczego oraz przetwórstwa, z zachowaniem zasad ochrony środowiska naturalnego gminy.
- Wzrost potencjału turystycznego gminy poprzez rozwój wielofunkcyjnej, całorocznej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz różnorodnej infrastruktury turystycznej i około turystycznej.
- Wzrost potencjału turystycznego gminy poprzez rozwój bazy noclegowej oraz poprawę jakości bazy gastronomicznej ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich gminy.
- Promowanie zrównoważonego rozwoju społeczno gospodarczego terenów wiejskich poprzez rozwijanie przez rolników i ich rodziny działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem, a także tworzenia i rozwoju mikroprzedsiębiorstw na terenach wiejskich.

Uchwalenie analizowanego projektu studium pozwoli na realizację większości celów określonych w Strategii (...), a w szczególności rozwój turystyki, zmianę struktur niektórych obszarów oraz poprawę infrastruktury technicznej

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W niniejszej prognozie zastosowano metodę opisową polegającą na szczegółowej analizie całości materiału składającego się na treść uwarunkowań, celów i kierunków zagospodarowania przestrzennego zawartych w projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki oraz analizę załączników graficznych stanowiących integralną część opracowania.

Sposób opracowania niniejszej prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego, w którym nakreśla się jedynie kierunki działań, po to żeby w podejmowanych następnie opracowaniach planistycznych (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) określić szczegółowe rozwiązania.

Pierwszym etapem prac nad prognozą było rozpoznanie uwarunkowań środowiska w oparciu o dostępne materiały i dokumenty planistyczne, które następnie posłużyły do określenia diagnozy stanu środowiska na terenie miasta i gminy Mikołajki. Następnie zapoznano się w z projektem Studium oraz dokonano kilkakrotnych wizji terenowych. Wnioski wynikające z badania uwarunkowań środowiskowych stanowiły przesłanki przy konstruowaniu ostatecznych ustaleń projektu Studium. W trakcie prac prowadzone były kilkakrotnie konsultacje branżowe pomiędzy projektantami projektu Studium, a autorem niniejszej prognozy.

Do identyfikacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wykorzystano Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r Nr 213 poz. 1397).

Przed opracowaniem niniejszej Prognozy analizie poddano zawarte w projekcie Studium ustalenia pozwalające określić potencjalne znaczące oddziaływania tych ustaleń na środowisko. Należy jednak pamiętać, iż są to ustalenie ogólne będące wytycznymi do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których określone zostaną szczegółowe parametry i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych terenów.

Należy również podkreślić, iż na tym etapie planowania – opracowywania projektu Studium, nie określa się jeszcze wszystkich inwestycji, które będą realizowane na obszarze miasta i gminy Mikołajki. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w mieście i gminie Mikołajki.

W procedurze rozpatrywania oddziaływań ustaleń projektu Studium na środowisko uwzględniono wszystkie komponenty środowiska przyrodniczego. Ocenę przeprowadzono kompleksowo dla jednego wariantu ustaleń planistycznych określonych na drodze ustaleń – konsultacji wszystkich projektantów. W ocenie wykorzystano ogólną metodę prostego prognozowania, posługując się metodą analogii do oddziaływań istniejących tego typu przedsięwzięć jak.: dróg, linii elektroenergetycznych, terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, turystycznych i rekreacyjnej itd.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 ustawy planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 23 marca 2003r. (tj. Dz. U. 2012 poz. 647 z późn. zm.) organ sporządzający studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Burmistrz Miasta i Gminy) zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady na przeprowadzenie analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie miasta i gminy, w tym skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu Studium.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu Studium przedstawiają się następująco:

- Prowadzenie rejestru miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę,
- Rejestrowanie wniosków o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze bądź zmiany funkcji terenu,
- Ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- Ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- Ocena warunków i jakości klimatu akustycznego,
- Oceny rozwoju gospodarczego,
- Powierzchnię urządzonych terenów zieleni.

Realizacja ustaleń projektu Studium, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi, będzie monitorowana przez organy ochrony środowiska, w każdym przypadku lokalizacji inwestycji mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przypadku lokalizacji inwestycji, względem której stwierdzono okoliczności wskazujące na możliwość negatywnego oddziaływania na środowisko organ ochrony środowiska może zobowiązać inwestora do sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. (tj. Dz. U. 2013 poz. 1232 z późn. zm.) monitoring jakości powietrza, wód, gleb i ziemi oraz poziomu hałasu i pól elektromagnetycznych jest prowadzony w ramach państwowego monitoringu środowiska, przez wojewódzki inspektorat ochrony środowiska, a na szczeblu samorządowym, przez starostę powiatowego lub podmiot gospodarczy. Zgodnie z ustawą prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994r. (tj. Dz. U. 2013 poz. 1409 z późn. zm.) użytkowane już obiekty budowlane powinny być poddawane okresowej kontroli, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu m.in. stanu technicznego instalacji służących ochronie środowiska.

Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do Urzędu Miasta i/lub Gminy.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Z uwagi na zasięg projektowanych sposobów zagospodarowania wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko istniejących i planowanych przedsięwzięć zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Mikołajki.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY JEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM

5.1. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

Gmina Mikołajki położona jest w północno – wschodnim regionie Polski, we wschodniej części województwa warmińsko – mazurskiego, w odległości około 90 km od miasta wojewódzkiego Olsztyn i 25 km od miasta powiatowego Mrągowo.

Pod względem fizjograficznym teren gminy znajduje się w obrębie Pojezierza Mazurskiego, w centrum Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, stanowiącej rozległe obniżenie, o szerokości około 30-50 km i długości około 100 km, w pasie pojezierzy Polski Północnej. Ukształtowanie powierzchni i jej litologia są typowe dla obszarów polodowcowych, a cechą charakterystyczną krajobrazu regionu jest niespotykane na taką skalę w Polsce skupienie dużych, naturalnych zbiorników wodnych, zajmujących około 15% obszaru Krainy Wielkich Jezior – na terenie Gminy Mikołajki wskaźnik ten wynosi około 23%. Część jezior leży w granicach kilku gmin. Jezioro Tałty podzielone jest między gminę Mikołajki i Ryn, podobnie jak jezioro Tałtowisko. Największą rzeką jest Krutynia, wijąca się w południowej części gminy. Większość jezior regionu łączy się ze sobą ciekami naturalnymi bądź systemami kanałów, tworząc unikalny w Europie szlak wodny, o długości około 140 km, w centrum którego leżą Mikołajki. Drugim obok jezior, charakterystycznym elementem krajobrazu gminy są rozległe, zwarte kompleksy leśne, ciągnące się od południowych granic miasta Mikołajki (na zachodnim brzegu j. Mikołajskiego). Lasy na terenie gminy zajmują około 22% jej powierzchni.

Pod względem fizyczno – geograficznym (według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego) teren opracowania znajduje się na obszarze podprovincji Pojezierzy Wschodniobałtyckich, leżących na skraju niżu Zachodniorosyjskiego; na terenie makroregionu – Pojezierze Mazurskie; na pograniczu dwóch mezoregionów – Krainy Wielkich Jezior Mazurskich i Pojezierza Mrągowskiego.

STRUKTURA GMINY I JEJ ZRÓŻNICOWANIE PRZESTRZENNE

Na terenie gminy Mikołajki znajdują się 33 miejscowości, podzielone na 17 sołectw oraz miasto Mikołajki. Zróżnicowanie przestrzenne gminy przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Zróżnicowanie przestrzenne gminy Mikołajki.

Sposób użytkowania/ zagospodarowania	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
Ogólna powierzchnia ewidencyjna	25 641	100,00
Użytki rolne w tym:	12 217	47,65
- grunty orne	7 787	30,37
- łąki trwałe	2 211	8,62
- pastwiska trwałe	2 198	8,57
- sady	21	0,08
Użytki leśne i grunty zadrzewione	5 813	22,67
Grunty zurbanizowane i zabudowane	355	1,38
Nieuzżytki	669	2,61
Wody (stojące i płynące)	5 764	22,48
Tereny różne w tym:	823	3,21
- tereny komunikacyjne	615	2,40
- użytki kopalniane		
- pozostałe	208	0,81

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Mikołajki

Gleby na obszarze gminy zalicza się generalnie do gleb lekkich, słabo zbielicowanych wytworzonych na glinach i piaskach. W części północnej gminy występują gleby dobre z punktu widzenia rolnictwa i są to gleby brunatne zaliczone do III i IV klasy bonitacyjnej. W obrębie obniżeń i w sąsiedztwie zbiorników wodnych oraz cieków powszechnie występują gleby bagienne, wytworzone z torfów niskich, użytkowane przede wszystkim jako łąki.

Udział gleb w poszczególnych klasach bonitacyjnych w gminie Mikołajki przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Udział gleb w poszczególnych klasach bonitacyjnych w gminie Mikołajki.

Lp.	Użytki rolne	Powierzchnia gruntów	
		[ha]	[%]
1	Klasa IIIa i IIIb	672	5,3
2	Klasa IVa i IVb	9 040	72,0

3	Klasa V	2 597	21,0
4	Klasa VI	306	1,7
	Razem	12 615	100,0

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Mikołajki

GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA

Obszar gminy Mikołajki leży w środkowej części prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej, w obrębie wyniesienia mazursko-suwałskiego.

Powierzchnię gminy tworzą przede wszystkim osady polodowcowe, jednak zaznacza się wśród nich wyraźne zróżnicowanie przestrzenne. W części północnej Krainy Wielkich Jezior i gminy Mikołajki (na północ od miasta) dominują osady morenowe (gliny, piaski gliniaste, żwiry z głazami), a w otoczeniu mis jeziornych i w dolinach cieków także utwory aluwialne (iły, torfy).

Część południowa Krainy, w tym i część gminy to rozległy, pochylony ku południowi obszar sandrowy, zbudowany z materiałów fluwioglacjalnych (piaski, żwiry), usypanych przez wody wypływające z lodowca.

Pod względem fizjograficznym obszar gminy znajduje się w centrum Krainy wielkich Jezior Mazurskich, stanowiącej rozległe obniżenie o szerokości ok. 30-50 km i długości ok. 100 km w pasie pojezierzy Polski Północnej.

Ukształtowanie powierzchni i jej litologia są typowe dla obszarów polodowcowych, a cechą charakterystyczną krajobrazu regionu jest niespotykane na taką skalę w Polsce skupienie dużych, naturalnych zbiorników wodnych.

Drugim, obok jezior charakterystycznym elementem krajobrazu gminy są rozległe, zwarte kompleksy leśne, ciągnące się od południowych granic miasta Mikołajki (na zachodnim brzegu jez. Mikołajskiego).

Część południowa Krainy Wielkich Jezior, w tym część gminy to rozległy, pochylony ku południowi obszar sandrowy.

Jedną z najbardziej charakterystycznych cech obszaru gminy, obok jezior i lasów, jest znaczne zróżnicowanie wysokościowe terenu, dochodzące do 30-40 m (w części północnej gminy).

Najwyższy punkt na terenie gminy znajduje się na wysokości 155 m n.p.m. i jest to tzw. Olszowy Róg nad jez. Tałty. Najniższy punkt znajduje się na wysokości ok. 116 m n.p.m. i jest to poziom jez. Śniardwy i Beldany.

HYDROGRAFIA I HYDROGEOLOGIA

Wody Krainy Wielkich Jezior Mazurskich odprowadzane są zgodnie z pochyleniem terenu na północ do rzeki Pregoty i na południe do rzeki Wisły. Dział wodny pomiędzy tymi dorzecziami przebiega wzdłuż ciągu wzgórz, w rejonie Giżycka.

Gmina Mikołajki znajduje się w dorzeczu rzeki Wisły. Wody z jej obszaru spływają do głównego przepływowego ciągu jezior (Tałowisko, Tałty, Mikołajskie, Beldany, Śniardwy) skąd przez Kanał Jegliński i jezioro Roś są odprowadzane do rzeki Pisy i dalej rzeką Narwią do rzeki Wisły.

Powyższa sytuacja hydrograficzna powoduje, iż zwłaszcza główny ciąg jezior w obrębie gminy (jeziora: Tałowisko, Tałty, Mikołajskie i Śniardwy) jest narażony na dopływ zanieczyszczeń z terenów leżących poza obszarem gminy. Jednocześnie gospodarka wodna w obrębie powyższych akwenów, a przede wszystkim poziom ich wód, a więc i wielkość odpływu ze zlewni może być sztucznie regulowana poprzez jazy w Karwiku i Kwiku, na wschodnim brzegu jeziora Śniardwy. W poniższej tabeli przedstawiono jeziora leżące na terenie gminy Mikołajki o powierzchni powyżej 1 ha.

Tabela. Jeziora o powierzchni powyżej 1 ha na terenie gminy Mikołajki.

Lp.	Nazwa jeziora	Obręb	Powierzchnia jeziora [ha]
1	Mikołajskie	Prawdowo, m. Mikołajki	497,9
2	Tałty – część	Tałty	516,06
3	Tałowisko – część	Tałty	326,9
4	Łuknajno	Tałty	692,26
5	Szymon – część	Mateuszek	154
6	Śniardwy – część	Łuknajno	11 340,4
7	Kuchenka	Jora Wielka	15,6
8	Miałkie	Jora Wielka	8,47
9	Jorzec	Faszcze	48,53
10	Zelwążek	Lubiewo	12,1
11	Głębokie	Zelwągi	45,54
12	Inulec	Inulec	178,0

13	Płociczno	Zelwągi	17,36
14	Lisunie	Zelwągi	14,2
15	Krujanka	Zelwągi	2,59
16	Fłosek	Prawdowo	3,24
17	Gardyńskie	Prawdowo	84,96
18	Płociczne	Prawdowo	1,82
19	Bełdany – część	Prawdowo	940,6
20	Karłowo	Mikołajki	1,96

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Mikołajki

Część jezior leży w granicach kilku gmin. Jeziora Tałty, Tałtowisko i Szymon podzielone są między gminę Mikołajki i Ryn. Największe polskie jezioro Śniardwy podzielone jest między gminę mikołajki i Pisz.

Największą rzeką przepływającą wzdłuż granicy gminy jest rzeka Krutynia. Pozostałe cieką to:

- Jorka – przepływająca przez jeziora Płociczno, Inulec Głębockie, Zelwążek, Jorzec; ciek uchodzi do jeziora Tałty.
- Lisunia – łącząca jez. Gardyńskie i jez. Listunie.

Wody podziemne na obszarze gminy występują na głębokości 200 – 500 m, przy czym głębokość występowania pierwszego użytkowego poziomu wodonośnego wynosi od kilku do kilkudziesięciu metrów. Średnio eksploatuje się wody z głębokości 30 – 50m (na terenach wiejskich w granicach 30m, w Mikołajkach nawet do 60 m).

KOPALINY

Zgodnie z informacjami umieszczona na stronie Państwowego Instytutu Geologicznego na obszarze gminy Mikołajki zewidencjonowano następujące złoża kopalin:

1. Złoże kruszywa naturalnego Zelwągi II w miejscowości Zelwągi o pow. 1,91 ha; złożo zagospodarowane; dokumenty do złoża:
 - a. Dokumentacja geologiczna uproszczona w Kat. C 1 złoża kruszywa naturalnego /piasku, piasku ze żwirem/ „Zelwągi II” w miejsc. Zelwągi; rok wydania 2001.
 - b. Dokumentacja geologiczna uproszczona w Kat. C 1 złoża kruszywa naturalnego /piasku, piasku ze żwirem/ „Zelwągi II” w miejsc. Zelwągi gm. Mikołajki; rok wydania 2001.
 - c. Dodatek Nr 1 do dokumentacji geologicznej w kat. C 2 złoża kruszywa naturalnego „Zelwągi II” w miejsc. Zelwągi; rok wydania 2004.
2. Złoże kruszywa naturalnego Zelwągi o pow. 0,24 ha; eksploatacja złoża zaniechana; dokumenty do złoża:
 - a. Sprawozdanie z przeprowadzonych prac geologiczno – rozpoznawczych za złożem kruszywa naturalnego „Zelwągi” miejsc. Zelwągi, gm. Mikołajki; rok wydania 1980.
 - b. Karta rejestracyjna złoża kruszywa naturalnego „Zelwągi” dla potrzeb budownictwa gminnego, gmina Mikołajki woj. suwalskie; rok wydania 1990.
 - c. Weryfikacja zasobów złóż województwa suwalskiego; rok wydania 1994.
3. Złoże kruszywa naturalnego Lubiewo o pow. 0,4 ha; eksploatacja złoża zaniechana; dokumenty do złoża:
 - a. Karta rejestracyjna złoża kruszywa naturalnego „Lubiewo” wraz z uproszczonym projektem zagospodarowania złoża dla potrzeb budownictwa Gminnego, rok wydania 1986.
 - b. Weryfikacja zasobów złóż województwa suwalskiego, rok wydania 1994.
4. Złoże kruszywa naturalnego Woźnice o pow. 0,7 ha; złożo zagospodarowane; dokumenty do złoża:
 - a. Dokumentacja geologiczna złoża piasku ze żwirem „Woźnice” w kat. C1 w miejsc. Woźnice; rok wydania 2005.

Na terenie miasta i gminy Mikołajki nie występują obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

FLORA I FAUNA

Na bogactwo fauny i flory gminy główny wpływ wywierają liczne jeziora, lasy oraz brak większego przemysłu.

Szata roślinna gminy ukształtowana została pod wpływem zarówno warunków glebowych jak i klimatu występującego na tym terenie. Dominującą formę flory stanowią lasy zajmujące powierzchnię 5,8 tyś. ha. Lesistość gminy wynosi ok. 22,67% i jest poniżej średniej w woj. warmińsko – mazurskim, która wynosi 29%.

Rozmieszczenie lasów na terenie gminy jest nierównomierne. Jest to przede wszystkim zwarty kompleks Puszczy Piskiej rozciągający się od południowego skraju miasta Mikołajki, wzdłuż zachodniego brzegu jez. Mikołajskiego, przez otoczenie jez. Bełdany do południowych brzegów jez. Śniardwy. W Puszczy Piskiej występuje ok. 800 gatunków roślin naczyniowych, a wśród nich rzadko występujące takie jak: storczyki (ponad 10 gat.), wełnianka delikatna, wielosił błękitny, lilia złotogłów, widłak wronec, pełnik europejski, chamedafne północna, rosiczka okrągłolistna i dzwonecznik wonny.

W drzewostanie Puszczy Piskiej mającej charakter boru mieszanego świeżego dominują sosna i świerk (ok. 80% wszystkich drzew), natomiast wśród drzew liściastych najczęściej występują dąb, olcha, jesion i leszczyna. Do najcenniejszym gatunków roślin tego obszaru można zaliczyć:

- Rośliny zespołów torfowiskowych, takie jak wierzba lapońska i borówkolista, brzoza niska, bagno zwyczajne, turzyce, kilka gatunków storczyków (w tym gatunki wpisane do Czerwonej Księgi).
- Drzewa i rośliny typowe dla pasów środkowoeuropejskich jak: grab zwyczajny, dąb, wiąz górski, klon zwyczajny, lipa drobnolistna, jesion wyniosły, cis pospolity, buk zwyczajny, sasanka wiosenna, arnika górską.
- Rośliny stepowe takie jak: goździk piaskowy, zawilec wielkokwiatowy, sparceta piaskowa, szczodrzec rozestany.
- Rośliny świetlistych borów sosnowych jak: lepnica zielonawa, kulik sztywny, koniczyna łubinowata, dzwonecznik wonny.
- Rośliny wodne, takie jak: grzebień północny, grzebień biały, grążele, osoka aloesowa, ramienice, przesiąkra okółkowa, jeziorza mniejsza.

Na terenie gminy występuje łącznie kilkadziesiąt gatunków roślin chronionych, z czego większość to rośliny zielne. Duży udział chronionych gatunków roślin związany jest z torfowiskami i obszarami podmokłymi, ale cenne są również zbiorowiska roślinności wodnej i szuwarowej oraz leśnej.

Okolice gminy Mikołajki obfitują w liczne lasy i jeziora, a brak zasadniczych przeszkód terenowych sprawia, że obszar ten posiada dogodne warunki do swobodnego przenikania różnych elementów faunistycznych. Można stwierdzić, że jest to typowa fauna Niżu Polskiego reprezentowana przez zwierzęta występujące pospolicie w Polsce.

Ostoja zwierząt na terenie gminy jest przede wszystkim kompleks leśny Puszczy Piskiej. Z większej zwierzyny występują m.in. łódź, jeleni szlachetny, sarna i dzik; z drapieżników: lis, tchórz, jenot, kuna domowa i leśna, gronostaj, łasica oraz borsuk. Pospolicie występują zające i króliki. Do gatunków rzadkich występujących sporadycznie należą wilki oraz rysie.

W ciągu ostatnich lat zwiększyła się populacja bobra i wydry. Bobry pojawiają się na jeziorach szlaku WJM, między innymi na jez. Mikołajkim i Śniardwy. Problemem gminy staje się nadmierna ekspansja norki amerykańskiej wyrządzającej szkody w rybostanie oraz wśród ptactwa wodno-błotnego.

Drobne gryzonie reprezentują m.in.: mysz polna, nornica ruda i polnik zwyczajny; a z większych wiewiórka, piżmak i karczownik. Spotykane ssaki owadożerne to jeź europejski, ryjówka aksamitna i malutka, kret, rzęsorek rzeczek.

Urozmaicony świat ptaków reprezentowany jest przez kaczki: krzyżówka, cyranka, cyraneczka, podgorzałka, tracz nurogęś, płaskonos, czernica oraz rzadziej spotykane świstun, lodówka, gągol, hełmiatka; gęsi: gęgawa, biało-czelna i zbożowa; kormorany i mewy. Ponadto można spotkać perkozy, sieweczkę rzeczną, czajkę, brodzca krwawodziobego i samotnego, rybitwę czarną, żurawia, łabędzia niemego, bociana białego i czarnego i czaplę siwą. Na polach i łąkach występują kuropatwy, bażanty i przepiórki. Z ptaków drapieżnych występują jastrząb, myszołów, krogulec, pustułka, rybołów, kania ruda i czarna, błotniak stawowy. Z sów spotkać można sowę uszatą, płomykówkę, puszczyka, pójdzkę. Ptaki leśne są licznie reprezentowane przez dzięcioły: czarny, duży, zielony i dzięciołek; gile, dziwony, dudki. Największymi osobowościami ornitofauny są zimorodek, pluszcz, cietrzew, puchacz, orlik krzykliwy, bielik i wąsatka.

Wśród występujących gadów najwięcej jest jaszczurek: zwinka, żyworódka i padalec; z węży występują zaskroniec i żmija zygzakowata. Na kilku stanowiskach występuje żółw błotny.

Na terenie gminy występują liczni przedstawiciele płazów m.in.: gatunki żab i ropuch (żaba jeziorowa, trawną, śmieszka, kumak nizinny, rzekotka drzewna, ropucha szara i zielona, pasówka); oraz traszka zwyczajna i grzebieniasta.

W wodach powierzchniowych powszechnie występują znane ryby jak.: szczupak, okoń, sandacz, jazgarz, płoć, wzdęga, leszcz, lin, karaś, węgorz, kleń, jaź, miętus, ukleja, słonecznika, ciernik itp. Do spotykanych gatunków należą również wprowadzone sztucznie do niektórych zbiorników w latach 60. karpie oraz azjatyckie ryby roślinożerne: tołpyga i amur.

FORMY OCHRONY PRZYRODY

Na terenie miasta i gminy Mikołajki wszystkie formy ochrony przyrody stanowią układ przestrzenny wzajemnie uzupełniających się form, łączonych korytarzami ekologicznymi. Obszary prawnie chronione tworzą krajowy system obszarów chronionych.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2013 poz. 627 z późn. zm.) na terenie miasta i gminy Mikołajki wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

Rezerваты przyrody:

- Rezerwat „Jeziora Łuknajno” – faunistyczny (ornitologiczny), obejmujący eutroficzne jezioro wraz z przylegającym do niego obszarem.
- Rezerwat „Czapliniec” – ścisły, faunistyczny (ornitologiczny).
- Rezerwat „Jeziora Lisiny” – florystyczny, chroni śródleśne zarastające jezioro ze stanowiskiem kłoci wiechowatej.
- Rezerwat „Krutynia” – leśny, ochroną objęto naturalny krajobraz polodowcowy z ekosystemami wodnymi, torfowiskowymi i leśnymi.

Zasady gospodarowania w rezerwach oraz obowiązujące na ich terenie zakazy określają przepisy dotyczące ochrony przyrody.

Mazurski Park Krajobrazowy

Zasady funkcjonowania określa Rozporządzenie Nr 9 Wojewody Warmińsko – Mazurskiego z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie Mazurskiego Parku Krajobrazowego. Zasady precyzuje Plan Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego.

Obszary chronionego krajobrazu

- OChK Krainy Wielkich Jezior Mazurskich,
- OChK Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Wschód,
- OChK Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Zachód.

Zasady funkcjonowania wyżej wymienionych obszarów chronionego krajobrazu reguluje:

- Rozporządzenie Nr 136 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Wschód,
- Rozporządzenie Nr 158 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Zachód,
- Uchwała nr XXII/430/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2012r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich.

Pomniki przyrody

Lp	Nr ew.	Obiekt	Lokalizacja	Akt prawny
1	3	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> - 6 szt.	Osada Kulinowo	Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 16 poz. 118 z 1985 r. Zarz. Nr 18/85 Woj. Suw. z 18.06.1985 r.
2	114	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 2 szt.		RLS 16/92/52 z 29.12.1952 r.
3	115 (55*)	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 5 szt.		RLS 16/55/52 z 29.12.1952 r.
4	116 (323*)	stanowisko kłoci	Jezioro Lisiny	NR 323/66 z 05.01.1966 r.
5	117 (167*)	głaz narzutowy	półwysep Kusnort	Lb 157/56 z 16.07.1956 r.
6	118 (359*)	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 8 szt.	m. Mikołajki, pl. Wolności 1	NR 359/74 z 14.06.1974 r.
7	544	kasztanowiec biały <i>Aesculus hippocastanum</i>	m. Mikołajki, przy ul. 3-go Maja, obok targowiska	Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 74 poz. 510 z 1998 r. Rozp. Nr 222/98 Woj. Suw. z 14.12.1998 r.
8	545	żywotnik olbrzymi <i>Thuja occidentalis</i>	Osada Kulinowo	Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 74 poz. 510 z 1998 r. Rozp. Nr 222/98 Woj. Suw. z 14.12.1998 r.

Użytki ekologiczne

Lp	Nazwa	Pow. [ha]	Cel ochrony	Akt prawny
1	Torfowisko Żelwaga	4,25	Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego, jest zachowanie stanowiska wierzy borówkolistnej występującej na torfowisku przejściowym porośniętym drzewostanem sosnowym.	Rozporządzenie Nr 87 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Torfowisko Żelwaga" Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1720
2	Prawdowskie Wzgórze	1,5	Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego, jest zachowanie stanowiska rojnika pospolitego.	Rozporządzenie Nr 28 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Prawdowskie Wzgórze" Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1661
3	Bażyna	14,30 (gmina Mikołajki 13,43 gmina Piecki 0,87)	Szczególnym celem ochrony użytku ekologicznego jest zachowanie torfowiska będącego miejscem występowania bażyny czarnej.	Rozporządzenie Nr 19 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Bażyna" Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 105, poz. 1652
4	Osa	207,14	Ochroną objęto tereny otwarte i półotwarte w pobliżu jeziora Łuknajno, stanowiące ważne tereny bytowania i żerowisk rzadkich gatunków ptaków oraz trasy migracji rzadkich płazów.	Rozporządzenie nr 3 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 6 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Osa” Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 37, poz. 621
5	Polder Woźnice	86,90	Ochroną objęto tereny otwarte i półotwarte w pobliżu jeziora Łuknajno, stanowiące ważne tereny bytowania i żerowiska rzadkich gatunków ptaków, szczególnie w okresie wędrówek wiosennych i jesiennych, a także trasy migracji rzadkich płazów.	Rozporządzenie nr 4 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 6 marca 2009 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego „Polder Woźnice” Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2009 r. Nr 37, poz. 622

Obszary NATURA 2000

- obszar Natura 2000 Jezioro Łuknajno (kod obszaru PLB 280003),
- obszar Natura 2000 Puszcza Piska (kod obszaru PLB 280008) ostoje ptasie o randze europejskiej i krajowej.
- obszar Natura 2000 Bagna Nietlickie (kod obszaru PLB 280001) ostoja ptasia o randze europejskiej.
- obszar Natura 2000 Ostoja Piska (kod obszaru PLH 280048) jako projektowany obszar zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji, stanowi obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Szczególnie cenne są zachowane w naturalnym stanie zbiorowiska roślinne, zwłaszcza grądu subkontynentalnego, dystroficznych zbiorników wodnych, torfowisk przejściowych i trzęsawisk.
- obszar Natura 2000 Mazurska Ostoja Żółwia Baranowo (kod obszaru PLH 280055) jako projektowany obszar zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji, stanowi obszar mający znaczenie dla Wspólnoty. Teren pagórkowaty z licznymi zagłębieniami, oczkami śródleśnymi i śródpolnymi, stanowiącymi dogodne siedlisko dla żółwia błotnego.

Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt

Najcenniejszą szatą roślinną dysponują obszary prawnie chronione, które zachowały walory zbiorowisk naturalnych. Występują na nich unikatowe fitocenozy: las mieszany z drzewostanem sosnowym z domieszką dębu, świerka i lipy, naturalny las sosnowy oraz liczne torfowiska. Duży udział chronionych gatunków roślin związany jest z torfowiskami i obszarami podmokłymi.

Wśród roślinności występuje wiele gatunków chronionych, w tym m.in. liczne gatunki z rodziny storczykowatych – będące pod ścisłą ochroną – kruszczyk błotny, szerokolistny, rdzawoczerwony, storczyk krwisty, listera jajowata, żłobik koralowy, rosiczka okrągłolistna i długolistna, wawrzynek wilczczyko, pływacz zwyczajny i średni, pełnik europejski, kłoc wiechowata, jezierza giętka, grzybień północny oraz przesiąkra okółkowa.

Występują również podlegające ochronie częściowej konwalia majowa, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita i mącznica lekarska.

Ostoją zwierząt na terenie gminy jest przede wszystkim kompleks leśny Puszczy Piskiej.

Spośród zwierząt objętych ochroną gatunkową występuje m.in. gronostaj, łasica, borsuk, bóbr, wiewiórka, jeż europejski, ryjówka aksamitna i malutka, kret, nietoperze. Do gatunków rzadkich występujących sporadycznie należą wilki i rysie.

Ptaki, które są objęte ochroną i zasługują na szczególną uwagę to: bocian czarny, puchacz, orlik krzykliwy i bielik. Spośród innych gatunków występują kaczki: cyranka, podgorzałka, tracz nurogęś, płaskonos oraz rzadziej spotykane: świstun, lodówka, gągol, hełmiatka; kormoran i mewy: śmieszka, pospolita i żółtonoga. Ponadto można spotkać perkozy, siweczkę rzeczną, brodzca krwawodziobego, rybitwę czarną, żurawia, łabędzia niemego i przepiórki. Z ptaków drapieżnych występują jastrząb, myszołów, krogulec, pustułka, rybołów, kania ruda i czarna, błotniak stawowy. Z sów spotkać można sowę uszatą, płomykówkę, puszczyka, pójdzkę. Spośród ptaków leśnych licznie reprezentowane są dzięcioły: czarny, duży, zielony i dzięciołek.

Na terenie gminy występują również chronione gady jak jaszczurki: zwinka, żyworódka i padalec; węże: zaskroniec i żmija zygzakowata, oraz żółw błotny.

Przedstawicielami chronionych płazów są żaba jeziorowa, trawna, śmieszka, kumak nizinny, rzekotka drzewna, ropucha szara i zielona, paskówka, oraz traszki.

Cały teren gminy Mikołajki znajduje się w granicach obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski.

Cele istnienia ZPP jest promowanie rozwoju proekologicznego, utrzymanie zrównoważonych struktur przestrzennych dla zapewnienia wysokiego standardu środowiska przyrodniczego

ZABYTKI

Podstawowym aktem prawnym regulującym przedmiot, zakres i formy ochrony zabytków jest ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami według której formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków,
- uznanie za pomnik historii,
- utworzenie parku kulturowego,
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Ustawa przewiduje, iż w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się, w szczególności ochronę:

- zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia,
- innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- parków kulturowych.

Wykaz obszarów i obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz wojewódzkim rejestrze zabytków przedstawiono w projekcie Studium.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNO – INŻYNIERYJNA MIASTA I GMINY MIKOŁAJKI

Sieć wodociągowa

Źródłami zaopatrzenia w wodę mieszkańców miasta i gminy Mikołajki są:

- Dla miasta Mikołajki – ujęcie wód głębinowych (3 źródła) przy ul. Prusa, z którego woda jest rozprowadzana siecią miejską. Pozwolenie wodno-prawne dopuszcza eksploatację ujęcia na poziomie 1860 m³/dobę. Średnie roczne zużycie wody na terenie miasta kształtuje się na poziomie ok. 740m³/dobę.
- Dla terenów wiejskich – cztery hydrofornie oparte o lokalne źródła głębinowe zlokalizowane we wsiach Prawdowo, Woźnice, Tały i Cudnochy. Ponadto we wsi Baranowo istnieje lokalne ujęcie zaopatrujące ZD PAN i osiedle mieszkaniowe i Zespół Szkół.

W pozostałych wsiach gminnych, a przede wszystkim w zabudowie rozproszonej zaopatrzenie gospodarstw wiejskich w wodę zaspokajane jest przez studnie kopane i wodociągi zagrodowe.

Ponadto na terenie gminy w istniejących ośrodkach wypoczynkowych funkcjonują ujęcia wody pracujące tylko dla ich potrzeb.

Łącznie na terenie gminy do sieci wodociągowej podłączone jest ok. 99% mieszkań na terenie miasta Mikołajki i ok. 75% mieszkań na terenach wiejskich.

Sieć kanalizacyjna

System odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na terenie miasta Mikołajki oparty jest na Miejskiej Oczyszczalni Ścieków w Mikołajkach (oddanej do użytku w 1997r. i zmodernizowanej w 2006r.). Jest to nowoczesny obiekt oczyszczający ścieki w systemie mechaniczno – biologiczno – chemicznym, z podwyższonym usuwaniem biogenów. Wydajność oczyszczalni określona pozwoleniem wodno-prawnym wynosi 3000 m³/ dobę, przy maksymalnym obciążeniu 3900 m³/ dobę. Ilość ścieków dopływających w miesiącach letnich wynosi ok. 1800 m³/ dobę. Oznacza to, że w chwili obecnej maksymalny poziom wykorzystania zdolności oczyszczania ścieków wynosi ok. 60%. Poza sezonem obciążenie oczyszczalni to ok. 30%.

Istniejące sieci kanalizacyjne we wsiach Tałty, Jora, Sady pozwalają przejść ścieki z zabudowy wokół Jeziora Mikołajskiego i Tałty. Wykonanie w 2007 r. tranzytowego odcinka kanalizacji na trasie Prawdowo – Mikołajki umożliwiło odbiór i przesył ścieków z niedawno wybudowanej sieci kanalizacyjnej Jora – Prawdowo, zabudowy mieszkalno – usługowej znajdującej się w zachodniej części miasta Mikołajki z całorocznymi pensjonatami i marina żeglarską oraz sieci kanalizacji sanitarnej z zachodniej części gminy (wsie: Baranowo, Inulec, Zełwagi, Lubiewo).

Na terenie gminy funkcjonują też 2 lokalne oczyszczalnie ścieków w Baranowise, obsługująca ZD PAN oraz 4 bloki mieszkalne, oraz w byłym SHR Woźnice, obsługująca były zakład rolny oraz 4 bloki mieszkalne.

Indywidualne gospodarstwa wiejskie ścieki bytowe i gospodarcze odprowadzają do przycięsarskich szamb, bądź rozsączane są bezpośrednio do gruntu lub odprowadzane do naturalnych cieków i rowów melioracyjnych.

Kanalizacja deszczowa

Na terenie gminy Mikołajki pozostaje nierozwiązany problem oczyszczania i odprowadzanie wód deszczowych.

Na terenie miasta Mikołajki funkcjonuje przedwojenny system kanalizacji burzowej odprowadzający wody opadowe z centrum mikołajek i ul. Kajki bezpośrednio do jez. Mikołajskiego. Rosnący stopień motoryzacji oraz intensywny ruch samochodowy w sezonie letnim powoduje, że wody opadowe po spłynięciu z chodników, jezdni i utwardzonych placów są silnie zanieczyszczone produktami ropopochodnymi i w takim stanie przedostają się do zbiorników wodnych.

Jedynie ciąg pieszo – jezdny wzdłuż promenady nadbrzeżnej posiada nowoczesny system kanalizacji deszczowej.

Gospodarka odpadami stałymi

Na terenie miasta i gminy Mikołajki funkcjonuje zorganizowanym systemem zbiórki odpadów, którym objęte jest 95% wszystkich mieszkańców. Do gromadzenia odpadów wykorzystywane są pojemniki oraz kontenery porozstawiane we wszystkich miejscowościach gminnych, zaś ich opróżnianie i transport odbywa się poprzez obsługującą firmę.

Na terenie miasta i jego okolic występuje ponadto problem tzw. „dzikich wysypisk”, które są na bieżąco likwidowane przez odpowiednie służby.

System zaopatrzenia w energię cieplną

Na terenie miasta dominują lokalne kotłownie olejowe, zaopatrujące poprzez system sieci ciepłych 28% miasta. Ponadto znaczna część indywidualnych użytkowników korzysta z gazu.

Na obszarze wiejskim gminy dominują indywidualne kotłownie opalane węglem, oraz pojawiają się kotłownie opalane gazem.

Łączna moc zainstalowana w źródłach ciepła w kotłowniach komunalnych na terenie gminy wynosi 3,74 MW.

Istniejące źródła zaspokajają potrzeby odbiorców, jednak stan techniczny większości urządzeń nie spełnia żadnych norm technicznych i ekologicznych.

System zaopatrzenia w gaz ziemny

Zabezpieczenie potrzeb gazowych dla mieszkańców pokrywane jest z krajowego systemu gazowniczego. Sieć gazu ziemnego obejmuje wyłącznie miasto Mikołajki, a z tego nośnika energii korzysta ok. 82% gospodarstw domowych. Łączna długość sieci gazowej w mieście wynosiła w 2002r. 13 km (średniego i niskiego ciśnienia), natomiast długość sieci gazowej wysokiego ciśnienia w gminie wynosiła 18,5 km.

Nominalna wydajność gazociągu zasilającego Mikołajki wynosi 14500 m³/ dobę, natomiast zużycie gazu kształtuje się na poziomie 5500 – 6500 m³/ dobę (ok. 45% możliwości). Jednak maksymalne zużycie gazu w 2003r. (w okresie zimowym) osiągnęło poziom ok. 13000 m³/ dobę, a więc 90% nominalnej wydajności.

Problemem warunkującym gazyfikację gminy jest niska drożność gazociągu wysokiego ciśnienia.

System zaopatrzenia w energię elektryczną

Energia elektryczna dostarczana jest siecią napowietrzną wysokiego napięcia 110 kV Mrągowo – Orzysz (GPZ znajduje się w Mikołajkach), natomiast poszczególne wsie oraz część miasta zasilane są linią średniego napięcia 15 kV poprzez sieć stacji transformatorowych.

Stan techniczny sieci zasilającej wysokiego napięcia jest dobry i nie występują zakłócenia w jej dostawach, natomiast niektóre odcinki linii średniego napięcia oraz stacje transformatorowe wymagają modernizacji. W bieżącym roku ZE przeprowadził remont linii średniego napięcia na terenie miasta, co znacznie poprawiło jakość dostaw energii.

5.2. POTENCJALNE ZMIANY ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM

W przypadku braku realizacji projektu Studium niemożliwe stanie się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta i gminy Mikołajki. Mogą przez to nastąpić pewne charakterystyczne zmiany w sferze dyspozycji przestrzennej i ochrony środowiska, takie jak chaotyczny rozwój budownictwa, rozproszenie zabudowy, brak uporządkowania formy i funkcji obiektów, czy brak infrastruktury technicznej. Brak późniejszych dokładnych ustaleń planów miejscowych dotyczących uporządkowania zabudowy (forma, wysokość) i funkcji, a w szczególności brak wyznaczonych wskaźników dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych jak.: intensywność zabudowy, wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki, udział powierzchni biologicznie czynnej, mogłoby spowodować bezpośrednio utratę walorów krajobrazowych i istotne straty w florze i faunie. Skutkiem niekontrolowanego rozwoju nowych enklaw zabudowy byłoby nie tylko ograniczenie funkcji środowiskowych obszarów, ale również zmniejszenie roli społecznej obszarów – wykorzystanie terenów usługowych i przemysłowych.

Brak decyzji Rady Miasta w sprawie przystąpienia do opracowań miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zgodnych z ustaleniami Studium miasta i gminy, może doprowadzić do:

- Degradacji stanu sanitarnego atmosfery i warunków klimatycznych (pogorszenia warunków termicznych, solarnych i aerosanitarnych).
- Degradacji środowiska glebowego, w tym zwiększenia zawartości metali ciężkich i nadmiernej kwasowości.
- Degradacji środowiska wodnego, w tym eutrofizacji wód.
- Degradacji flory i fauny.
- Pogorszenia warunków zdrowia i życia mieszkańców.
- Braku konkurencyjności środowiska przyrodniczego w mieście i gminie Dobre Miasto w stosunku do innych obszarów w regionie.

Brak przewidywanych w projekcie Studium realizacji inwestycji w zakresie ochrony wód spowoduje:

- Dalszą degradację wód powierzchniowych oraz zwiększanie eutrofizacji wód prowadzące do zaniku życia biologicznego w środowisku wodnym.
- Obniżenia walorów turystyczno – wypoczynkowych miasta i gminy Mikołajki.
- Wzrost zagrożenia sanitarnego obszarów zasobowych ujęć wód podziemnych oraz degradację użytkowych warstw wodonośnych i ograniczenia możliwości pozyskania wód na cele komunalne i przemysłowe.
- Przesuszenie i stepowanie użytków zielonych w wyniku obniżania zwierciadła wód gruntowych.
- Możliwość bakteriologicznego skażenia wód podziemnych w rejonach występowania źródeł zagrożeń (zrzuty nieoczyszczonych ścieków deszczowych, nielegalne wysypiska odpadów, nieszczelne szamba).
- Utrudnienie w dostosowaniu się do przepisów i spełniania wymogów unijnych.

Brak przewidywanych w projekcie Studium realizacji w zakresie gospodarki odpadami może spowodować poważne konsekwencje dla środowiska przyrodniczego, odpady stanowią bowiem ogniska zagrożeń zarówno dla wód powierzchniowych, podziemnych jak i powierzchni ziemi. Należy pamiętać, iż najbardziej podatne na przenikanie zanieczyszczeń są obszary pozbawione warstwy izolacyjnej.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku realizacji przewidywanych w projekcie Studium zadań z zakresu ograniczenia hałasu i wibracji to:

- Pogorszenie standardów zamieszkania na terenach położonych w strefach szkodliwego oddziaływania dróg.
- Pogorszenie warunków pracy i nauki w szkołach, biurach, sklepach i innych placówkach usługowych na terenie miejscowości położonych przy głównych szlakach komunikacyjnych.

- Pogorszenie walorów rekreacyjno – wypoczynkowych oraz walorów przyrodniczych na obszarze miasta i gminy Mikołajki.

Potencjalne zmiany stanu środowiska, w przypadku braku przewidywanych w projekcie Studium działań w zakresie gospodarki leśnej i rolniczej to między innymi:

- Zubożenie walorów zdrowotnych i krajobrazowych środowiska przyrodniczego.
- Pogorszenie warunków klimatycznych w mieście i gminie.
- Zmniejszenie powierzchni terenów biologicznie czynnych i ograniczenie zdolności retencyjnych środowiska.
- Pogorszenie stanu zdrowotności roślinności.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNA CZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko należy zaliczyć tereny, na których służby ochrony środowiska stwierdzą przekroczenie dopuszczalnych, określonych w przepisach szczegółowych norm środowiskowych, co wpływa na pogorszenie stanu środowiska oraz warunki zdrowia i życia mieszkańców. W przepisach tych określono m.in. zasady postępowania administracyjnego w stosunku do podmiotów gospodarczych, których działalność może powodować ponadnormatywne obciążenie środowiska – niezależnie od założonych procesów planistycznych.

Do inwestycji o przewidywanym znaczącym oddziaływaniu na środowisko zalicza się wszystkie przedsięwzięcia wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213 poz. 1397). Należy jednak mieć na uwadze, iż informacje dotyczące planowanych inwestycji pojawiają się i są realizowane stopniowo:

- Ogólnie – na każdym z etapów miejscowego planowania przestrzennego,
- Szczegółowo – na etapie planowania realizacyjnego.

Potencjalne obciążenie środowiska spowodowane działalnością gospodarczą, która będzie dopuszczalna na terenie miasta i gminy Mikołajki, w przyszłości będzie musiało być sprowadzone do minimum przez zastosowanie zasad określonych w przepisach i szczegółowych opracowaniach planistycznych (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) oraz procedur przewidzianych do stosowania w procesie przygotowywania inwestycji do realizacji.

Na terenie gminy i miasta Mikołajki do urządzenia infrastruktury technicznej i drogowej oraz planowane obiekty związane z działalnością gospodarczą mogące być kwalifikowane do grupy obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko to między innymi:

- Droga krajowa nr 16 relacji Mrągowo – Mikołajki – Orzysz;
- Drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne;
- Miejsca eksploatacji kopalni.

Należy mieć na uwadze, iż szczegółowe ustalenia dotyczące w/w przedsięwzięć następować będą na etapie projektowania i realizacji tych przedsięwzięć. Ponadto dla obiektów klasyfikujących się do grupy obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko istnieje obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w tym w określonych przypadkach sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.).

Opisanie stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na etapie opracowywania projektu Studium byłoby zadaniem trudnym do wykonania. Aby zbadać i określić stan środowiska należy przeprowadzić szereg wizji terenowych mających na celu m.in. szczegółową inwentaryzację występującej flory i fauny oraz szczegółowych analiz środowiskowych.

Ponadto należy podkreślić, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy jest dokumentem kierunkowym określającym politykę przestrzenną na terenie miasta i gminy. Nie jest opracowaniem właściwym do szczegółowego określania zasad zagospodarowania, lecz wyznaczona ogólne ramy działań na poszczególnych obszarach. Dlatego też, ze względu na ogólny charakter ustaleń zawartych w projekcie Studium niemożliwe jest określenie szczegółowego wpływu, jaki realizacja zapisów projektu Studium wywrze na środowisko miasta i gminy Mikołajki. Wpływ poszczególnych sposobów zagospodarowania na środowisko będzie możliwy dopiero po określeniu szczegółowych wytycznych co do zagospodarowania terenu i poznaniu planowanych rozwiązań technicznych. Zastosowane na poszczególnych terenach technologie i ich wpływ na środowisko, zależeć będzie od użytkowników danego terenu i znajdują się poza zakresem oddziaływania projektu Studium. W związku z powyższym został określony jedynie ogólny charakter przewidywanych zmian środowiska.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŚNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. 2013 poz. 627 z późn. zm.) na terenie miasta i gminy Mikołajki wyróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

- A. Park krajobrazowy:
 - a. Mazurski Park Krajobrazowy.
- B. Rezerwat przyrody:
 - a. Rezerwat „Jeziora Łuknajno”,
 - b. Rezerwat „Czapliniec”,
 - c. Rezerwat „Jeziora Lisiny”,
 - d. Rezerwat „Krutynia”.
- C. Obszar chronionego krajobrazu:
 - a. OChK Krainy Wielkich Jezior Mazurskich,
 - b. OChK Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Wschód,
 - c. OChK Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Zachód
- D. Użytek ekologiczny:
 - a. Torfowisko Zełwagi,
 - b. Prawdowskie Wzgórze,
 - c. Bażyna
 - d. Osa,
 - e. Polder Woźnice.
- E. obszar Natura 2000:
 - obszar Natura 2000 Jezioro Łuknajno (kod obszaru PLB 280003),
 - obszar Natura 2000 Puszcza Piska (kod obszaru PLB 280008),
 - obszar Natura 2000 Bagna Nietlickie (kod obszaru PLB 280001),
 - obszar Natura 2000 Ostoja Piska (kod obszaru PLH 280048),
 - obszar Natura 2000 Mazurska Ostoja Żółwia Baranowo (kod obszaru PLH 280055).
- F. pomniki przyrody:

Lp	Nr ew.	Obiekt	Lokalizacja	Akt prawny
1	3	lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> - 6 szt.	Osada Kulinowo	Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 16 poz. 118 z 1985 r. Zarz. Nr 18/85 Woj. Suw. z 18.06.1985 r.
2	114	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 2 szt.		RLS 16/92/52 z 29.12.1952 r.
3	115 (55*)	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 5 szt.		RLS 16/55/52 z 29.12.1952 r.
4	116 (323*)	stanowisko kłoci	Jezioro Lisiny	NR 323/66 z 05.01.1966 r.
5	117 (167*)	głaz narzutowy	półwysp Kusnort	Lb 157/56 z 16.07.1956 r.
6	118 (359*)	dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> - 8 szt.	m. Mikołajki, pl. Wolności 1	NR 359/74 z 14.06.1974 r.
7	544	kasztanowiec biały <i>Aesculus hippocastanum</i>	m. Mikołajki, przy ul. 3-go Maja, obok targowiska	Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 74 poz. 510 z 1998 r. Rozp. Nr 222/98 Woj. Suw. z 14.12.1998 r.
8	545	żywotnik olbrzymi <i>Thuja occidentalis</i>	Osada Kulinowo	Dz. Urz. Woj. Suw. Nr 74 poz. 510 z 1998 r. Rozp. Nr 222/98 Woj. Suw. z 14.12.1998 r.

Powiązania przyrodnicze na terenie miasta i gminy Mikołajki mają ścisły związek nie tylko z lokalnym ekosystemem, ale także z ekosystemem regionu i kraju. Przez obszar gminy przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu krajowym.

Dla potencjalnych inwestorów ważne są ustalenia dotyczące istniejących formy ochrony przyrody, w tym znajomość obowiązujących zakazów i nakazów określonych m.in. w rozporządzeniach Wojewody Warmińsko – Mazurskiego oraz uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego dotyczących obszarów chronionego krajobrazu.

Na terenach położonych w granicach obszarów chronionego krajobrazu obowiązują przepisy:

- Rozporządzenia Nr 136 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego –

Wschód,

- Rozporządzenia Nr 158 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Zachód,
- Uchwały nr XXII/430/12 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2012r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich.

Zgodnie z przepisami w/w dokumentów na Obszarze Chronionego Krajobrazu Krainy Wielkich Jezior Mazurskich, Obszarze Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Wschód i Obszarze Chronionego Krajobrazu Otuliny Mazurskiego Parku Krajobrazowego – Zachód wprowadzono następujące ustalenia:

1. ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych Obszaru,
2. ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych Obszaru,
3. ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych Obszaru.

Na Obszarach wprowadzono następujące zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.1) lub realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227);
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakazy, o których mowa powyżej nie dotyczą:

1. wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;
2. prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;
3. realizacji inwestycji celu publicznego.

Ponadto w Rozporządzeniach i Uchwale określono wyjątki od w/w zakazów, dla których obowiązują odstępstwa.

Zasady funkcjonowania terenów znajdujących się w granicach Mazurskiego Parku Krajobrazowego reguluje Rozporządzenie Nr 9 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 stycznia 2006 r. w sprawie Mazurskiego Parku Krajobrazowego Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 20, poz. 506, zaś dokładnie precyzuje je Plan Ochrony Mazurskiego Parku Krajobrazowego.

W granicach gminy Mikołajki znajdują się cztery rezerваты przyrody tj.: Jezioro Łuknajno, Czaplinię, Jezioro Lisiny i Krutyna oraz pięć użytków ekologicznych tj.: Torfowisko Zełwagi, Prawdowskie Wzgórze, Bażyna, Osa i Polder Woźnice w granicach których obowiązują ustalenia odpowiednich przepisów.

Istotnymi problemami rozwoju w gminie i mieście Mikołajki są ograniczone możliwości wykorzystania terenów położonych w granicach obszarów Natura 2000, w tym:

- zagospodarowanie terenów zwłaszcza w dolinach cieków wodnych i sąsiedztwie zbiorników wodnych,
- lokalizacja nowej zabudowy, w szczególności obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- dopuszczenie realizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
- możliwość budowy i przebudowy dróg publicznych,

- regulacje cieków wodnych,
- budowa obiektów małej retencji i wykorzystanie energii odnawialnej,
- możliwość pozyskiwania kopalni.

Priorytetem na terenach Natura 2000 jest utrzymanie istniejących warunków siedliskowych i zachowanie ciągłości systemu powiązań ekologicznych. Projekt Studium przewiduje ewentualne zagospodarowanie terenów położonych w granicach obszarów Natura 2000 w sposób pozwalający na zachowanie występujących siedlisk i gatunków oraz w sposób im nie zagrażający.

Wśród największych zagrożeń i presji mających duży wpływ na obszary Natura 2000 wymienianych w Standardowych Formularzach Danych dla poszczególnych obszarów są m.in.:

- działania związane z rolnictwem tj.: zmiany metod uprawy, hodowla zwierząt, nawożenie, stosowanie biocydów, hormonów i środków;
- działania związane z leśnictwem tj.: wycinka lasu, sztuczne nasadzenia na otwartym terenie (nie-rodzimy drzew),
- działania związane z infrastrukturą komunikacyjną i techniczną tj.: drogami i autostradami, liniami energetycznymi i telefonicznymi, ścieżkami, szlakami pieszymi i rowerowymi, rurociągami, liniami kolejowymi, TGV;
- działania związane z procesami urbanizacyjnymi tj.: rozproszenie zabudowy, rzuty, w tym usuwanie odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych, budynki w krajobrazie;
- działania związane z wykorzystaniem zasobów biologicznych innych niż rolnictwo i leśnictwo tj.: morskich i słodkowodnych (akwakultura), profesjonalne aktywne wędkowanie, wędkarstwo, łowiectwo;
- działania związane z wtargnięciem człowieka i zaburzenia tj.: szybownictwo, delta samolot, paralotniarstwo, loty balonem, deptanie, nadużywanie, wandalizm, intensywne utrzymanie porządku publicznego (czyszczenie plaż), usunięcia drzew przydrożnych, płoty, grodzenia, śmierć zwierząt lub zranienie przez zderzenia, infrastruktura sportowa i rekreacyjna,
- działania wywołujące skażenie środowiska tj.: nadmiar energii (uciążliwości hałasowe), zanieczyszczenie wód powierzchniowych, zanieczyszczenie gleb,
- działania związane z procesami naturalnymi tj.: zamulanie, konkurencja międzygatunkowa i choroby.

W związku z tym, że część terenów objętych projektem zmiany studium nie posiada zorganizowanego sposobu odprowadzania ścieków może stanowić to potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych i powierzchniowych. W przypadku nie podjęcia działań w zakresie gospodarki ściekowej stan środowiska na terenie gminy Mikołajki może ulec pogorszeniu poprzez:

- Pogorszenie jakości wód podziemnych i powierzchniowych,
- Postępującą degradację gleb i utratę wartości produkcyjnych dla rolnictwa,
- Utratę cennych przyrodniczo terenów,
- Degradację walorów krajobrazowych,
- Pogorszenie jakości życia mieszkańców.

Dokument projektu zmiany studium dotyczy częściowo obszaru miasta Mikołajki, czyli obszaru zurbanizowanego, o silnie przekształconym środowisku przyrodniczym i ograniczonych walorach tego środowiska. Wpływ na takie elementy (przyrody nieożywionej), jak środowisko gruntowo-wodne, powietrze, klimat itp. będzie znikomy i w przewadze pozytywny (zmniejszenie zagrożenia infiltracji zanieczyszczeń do gruntu, zmniejszenie energochłonności – tym samym ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza itd.). Ze względu na skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko (głównie okresowych, generowanych przez roboty wykonawcze przedsięwzięć), ich zasięg nie będzie obejmował terenów objętych prawną ochroną.

Obecnie niezadowolający stan zagospodarowania i zabudowy miasta Mikołajki niekorzystnie wpływa na walory środowiska wizualnego powodując obniżenie prestiżu obszaru śródmiejskiego i jego atrakcyjności turystycznej. To samo dotyczy stanu przestrzeni publicznych, w tym ulic i placów oraz zieleni. Jakość środowiska wizualnego (krajobrazu) ma więc istotne znaczenie gospodarcze. Nie można też pominąć wpływu tego środowiska na stan psychiczny i (pośrednio) na zdrowie lokalnej społeczności.

Określenie oddziaływania planowanych sposobów zagospodarowania na obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie jest możliwe na obecnym etapie opracowywania projektu Studium. Stanie się to możliwe na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych terenów po przeprowadzeniu szeregu analiz środowiskowych oraz prac inwentaryzacyjnych pozwalających określić dokładnie stan istniejącego środowiska, w tym siedlisk flory i fauny.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, I ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU STUDIUM, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU STUDIUM

Polska jest stroną wielu konwencji międzynarodowych i wspólnotowych z zakresu ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego.

Jedynym z przyjętych dokumentów jest *Konwencja o różnorodności biologicznej* przyjęta w 1992 r. w Rio de Janeiro. Ważne miejsce na liście porozumień międzynarodowych zajmują również *Protokół z Kioto*, *Protokół montreali* i *Protokół Aarhus* dotyczące ograniczenia ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza. Zobowiązania międzynarodowe wynikające z Ramowej Konwencji NZ w sprawie zmian klimatu oraz *Protokół z Kioto* dotyczące redukcji emisji dwutlenku węgla, stwarzają dużą szansę rozwoju źródeł energii odnawialnej.

Szereg wyartykułowanych celów określonych w analizowanym projekcie Studium wynika z dyrektyw Unii Europejskiej, które są sukcesywnie wdrażane do polskiego prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska i przyrody. Jedną z nich jest Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wprowadzająca procedury sporządzania i uchwalania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gmin.

Politykę wodną Unii Europejskiej reguluje przyjęta w lutym 1997 r. przez Komisję Europejską – Dyrektywa Ramowa dotycząca wody. Do podstawowych celów EU w dziedzinie gospodarki wodnej należy ochrona przed zanieczyszczeniem, zapewnienie zdrowej wody do picia w należytej ilości, przywrócenie jakości ekologicznej wodom powierzchniowym oraz prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Wprowadzanie zanieczyszczeń do wód reguluje Dyrektywa 91/71/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych, zamieniona przez Dyrektywę 98/15/EC z dnia 27 lutego 1998 r. Ogólne zasady gospodarowania odpadami zostały określone w Dyrektywie Ramowej 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975r. w sprawie odpadów, a odpadów niebezpiecznych w Dyrektywie 91/698/EWG z dnia 12 grudnia znowelizowane Dyrektywą 94/31/WE.

Polska podobnie jak kraje Unii Europejskiej zobowiązana jest do tworzenia spójnej sieci ekologicznej obszarów chronionych. Stworzenie sieci NATURA 2000 jest jedynym obligującym prawnie i politycznie Polskę zadaniem w zakresie tworzenia sieci ekologicznych. Podstawę prawną tworzenia Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych są art. 3 i 10 Dyrektywy 43/92/EEC z dnia 21 maja 1992r. z późn. zm., w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory. Dyrektywa zakłada wyselekcjonowanie typów siedlisk oraz gatunków, które będąc przedmiotem szczególnego zainteresowania będą włączone automatycznie w obszary chronione, utworzone na podstawie Dyrektywy 74/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. o ochronie dzikich ptaków.

Główne cele polityki przestrzennej na obszarze Unii Europejskiej określa Europejska Perspektywa Rozwoju Przestrzennego na rzecz trwałego i zrównoważonego rozwoju obszaru Unii Europejskiej przyjęta w Poczdamie w roku 1999. Dla równoważenia rozwoju przestrzennego przyjęto główne cele rozwoju, którymi są: rozwój policentrycznego i zrównoważonego systemu urbanizacji i wzmocnienie związków zachodzących pomiędzy terenami miejskimi i wiejskimi; promocja zintegrowanych koncepcji transportu i łączności, które umożliwiają policentryczny rozwój w obszarze UE i są ważnymi uwarunkowaniami procesu integracji europejskiej miast i regionów; kształtowanie i ochrona środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego poprzez właściwe zarządzanie – przyczynia się to zarówno do zachowania jak i wzmocnienia tożsamości regionów oraz utrzymania przyrodniczego i kulturowego zróżnicowania regionów i miast w obszarze UE w okresie globalizacji.

Należy pamiętać, iż wszystkie kraje Unii Europejskiej muszą wpisać własne priorytety rozwoju przestrzennego w kreowaniu wspólnej, europejskiej koncepcji zagospodarowania przestrzennego.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, przyjęta w 1997 roku stwierdza, że Rzeczpospolita Polska – kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju – zapewnia ochronę środowiska naturalnego; nakłada także na władze publiczne obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Podstawowym dokumentem programowym na szczeblu krajowym w zakresie ochrony środowiska jest *Polityka ekologiczna państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016*. Jednym z jej celów strategicznych jest doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów. Kolejnym celem jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”. Dlatego też bardzo ważny staje się udział społeczeństwa, w szczególności organizacji ekologicznych, w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska, w opiniowaniu projektów aktów

prawnych, a także projektów finansowanych ze środków publicznych, w tym przede wszystkim ze środków Unii Europejskiej.

Podstawową zasadą realizacji polityki ekologicznej państwa jest zasada zrównoważonego rozwoju zakładająca jakość życia na poziomie, na jaki pozwala obecny rozwój cywilizacyjny, bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie. Działania systemowe ukierunkowane są na:

- uwzględnianie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych jak również w planowaniu przestrzennym,
- rozwój badań, postęp techniczny i aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska,
- zarządzanie środowiskowe, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska i odpowiedzialność za szkody w środowisku.

Zadania w zakresie ochrony zasobów naturalnych usystematyzowano następująco:

- ochrona przyrody,
- ochrona i zrównoważony rozwój lasów,
- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi,
- ochrona powierzchni ziemi,
- gospodarowanie zasobami geologicznymi.

Poprawę jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego ujęto w tematach:

- środowisko a zdrowie,
- jakość powietrza,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- substancje chemiczne w środowisku.

Jak przyjęto w analizowanym projekcie studium miasta i gminy Mikołajki przyjmuje się osiągnięcie ładu przestrzennego poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem walorów architektonicznych i krajobrazowych oraz prawa własności i walorów ekonomicznych przestrzeni oraz realizację zasad zrównoważonego rozwoju miasta i gminy, zapewniającego poprawę jakości życia mieszkańców przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W zakresie gospodarki przestrzennej najważniejszym dokumentem na szczeblu krajowym jest *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)*, w której przedstawiono wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych dwudziestu lat, określono cele i kierunki polityki zagospodarowania kraju służące jej urzeczywistnieniu oraz wskazano zasady oraz mechanizmy koordynacji i wdrażania publicznych polityk rozwojowych mających istotny wpływ terytorialny. W ramach KPZK 2030 zagospodarowanie przestrzenne kraju należy rozumieć jako sposób rozmieszczenia w przestrzeni Polski podstawowych elementów struktury przestrzennej oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje. Do podstawowych elementów struktury przestrzennej kraju, będących przedmiotem analiz i oddziaływania polityki publicznej, zalicza się elementy systemu gospodarczego i społecznego, infrastrukturę techniczną, sieć osadniczą, krajobraz (przyrodniczy i kulturowy) oraz powiązania funkcjonalne. Polityka przestrzennego zagospodarowania, dążąc do umożliwienia rozwoju kraju w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych, musi uwzględniać odporność przyrody związaną z różnymi funkcjami pełniącymi przez ekosystemy obszarów poddanych procesowi planowania. Uwzględni zatem potrzeby ochrony, rozpoznania i rozwoju istniejących zasobów naturalnych, w tym przyrodniczych i krajobrazowych oraz złóż kopalin, restytucję zasobów utraconych i uwarunkowania związane z dziedzictwem kulturowym jako zespół cech wpływających na obecną i przyszłą konkurencyjność regionów, zdolność do długotrwałego generowania miejsc pracy związanych z wysoką jakością środowiska przyrodniczego i jakością życia w przestrzeni zurbanizowanej. Dla rozwoju przestrzennego kraju podstawowe znaczenie mają zasoby wodne, różnorodność biologiczna i krajobrazowa, zasoby gleb, lokalizacja złóż kopalin, gleb oraz odnawialnych źródeł energii.

Celem strategicznym KPZK 2030 jest *Efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.*

Uchwalenie analizowanego projektu studium pozwala na osiągnięcie tego celu, ponieważ odbywa się z zachowaniem spójności przyrodniczo-kulturowej służącej realizacji konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju.

Podstawowe kierunki i zasady działania umożliwiające realizację idei trwałego i zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu zasobami wodnymi w Polsce określa *Narodowa Strategia Gospodarki Wodnej*. Cel ten ma być osiągnięty przez zbudowanie sprawnie działającego systemu, który wykorzystując mechanizmy prawne oraz instrumenty ekonomiczne, będzie

zapewniał utrzymanie dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych, pozwalał na zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych, zwiększał bezpieczeństwo powodziowe kraju i chronił go przed skutkami suszy. Głównym celem aktualnie obowiązującej Strategii przyjętej przez Radę Ministrów jest określenie podstawowych kierunków rozwoju gospodarki wodnej do roku 2020 oraz sprecyzowanie działań umożliwiających realizację konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarowaniu wodami. W odniesieniu do celu głównego określono cele kierunkowe odnoszące się do obszarów działań zawartych w Strategii tj.: zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych ludności i gospodarki przy poszanowaniu zasad zrównoważonego użytkowania wód; osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód, w szczególności ekosystemów wodnych i od wody zależnych; podniesienie skuteczności ochrony przed powodzią i skutkami suszy. Zastosowanie zasady zrównoważonego rozwoju w gospodarce wodnej oznacza dążenie do takiego zaspokojenia potrzeb związanych z wykorzystywaniem zasobów wodnych, aby nie uszczuplać dostępu przyszłym pokoleniom do tych zasobów, a jednocześnie chronić ekosystemy wodne i od wody zależne w celu zachowania trwałości naturalnych procesów przyrodniczych.

Określone w analizowanym projekcie studium kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej wpisują się w założenia Strategii.

Program Wodno – Środowiskowy Kraju stanowi uporządkowany zbiór działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie przez wody celów środowiskowych. W myśl Ramowej Dyrektywy Wodnej sformułowano następujące cele:

- niepogarszanie stanu części wód,
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych,
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych;
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Celem Programu wodno – ściekowego kraju jest przedstawienie zestawień działań dla realizacji założeń celów środowiskowych, których wypełnienie w określonym czasie pozwoli uzyskać efekty w postaci lepszego stanu wód. Określone w analizowanym projekcie studium kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej wpisują się w założenia Programu Wodno – Środowiskowego Kraju.

Strategia Rozwoju Kraju 2020 przyjęta przez Radę Ministrów we wrześniu 2012 r. to główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazująca strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe. Strategia wyznacza trzy obszary strategiczne - Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych. Strategia średniookresowa wskazuje działania polegające na usuwaniu barier rozwojowych, w tym słabości polskiej gospodarki ujawnionych przez kryzys gospodarczy, jednocześnie jednak koncentrując się na potencjałach społeczno-gospodarczych i przestrzennych, które odpowiednio wzmocnione i wykorzystane będą stymulowały rozwój. Celem głównym Strategii staje się więc wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Podstawowym warunkiem realizacji celów rozwojowych kraju jest przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego uwzględniającego potrzeby społeczne, gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Uporządkowana i zintegrowana przestrzeń ułatwia funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki przez tworzenie warunków dla sprawnego przebiegu procesów rozwojowych, a w efekcie – poprawy jakości życia. Brak uporządkowania kwestii terenów rozwojowych pociąga za sobą wzrost nakładów (prywatnych i publicznych) na ich utrzymanie oraz generuje wzrost kosztów inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej.

Ustalenia analizowanego projektu studium są zgodne z:

- Obszarem strategicznym I. Zapewnienie ładu przestrzennego, w perspektywie średniookresowej wskazane jest zdecydowane zwiększenie stopnia pokrycia planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni kraju, a obowiązkowo terenów rozwojowych. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego są podstawowymi dokumentami służącymi zarządzaniu przestrzenią.
- Obszarem strategicznym II. Konkurencyjna gospodarka; Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej. Wraz ze wzrostem zamożności społeczeństwa i zmianami zachodzącymi w gospodarce zmienia się również sposób spędzania czasu wolnego. Wiele osób w wolnym czasie coraz chętniej korzysta z możliwości dostarczanych przez tzw. leisure industry – częściej i chętniej czas wolny i urlop spędza poza domem.

Dlatego też ważne będzie stworzenie odpowiednich warunków dla rozwoju firm zajmujących się organizowaniem czasu wolnego. Dotyczy to zarówno obszarów, które swój wysoki potencjał turystyczny zawdzięczają walorom przyrodniczym, jak i terenów miejskich, które często oferują zbyt mało możliwości spędzania wolnego czasu w stosunku do istniejącego popytu na tego typu usługi.

- Obszarem strategicznym II. Konkurencyjna gospodarka; Racjonalne gospodarowanie zasobami. Jednym z instrumentów właściwego gospodarowania zasobami jest uwzględnienie zasad zrównoważonego rozwoju w procesach planowania przestrzennego. Zachowanie różnorodności biologicznej jest warunkiem spełnienia wymogów sprawiedliwości międzypokoleniowej, czyli zapewnienia dostępu do zasobów przyrody dla przyszłych pokoleń. Zasadniczym celem jest w tym zakresie zahamowanie spadku różnorodności biologicznej oraz zapewnienie właściwego stanu ochrony dla możliwie dużej liczby gatunków oraz siedlisk przyrodniczych. Prowadzone działania służące ochronie i zachowaniu różnorodności biologicznej obejmują m.in. zapewnienie efektywnej i aktywnej ochrony cennych przyrodniczo obszarów oraz siedlisk i gatunków na terenach należących do sieci NATURA 2000, uwzględniając jednocześnie procesy i aspiracje rozwojowe kraju, regionów i społeczności lokalnych. Realizowane będą działania służące powstrzymaniu defragmentacji środowiska, utrzymaniu ciągłości i ochronie korytarzy ekologicznych.
- Obszarem strategicznym II. Konkurencyjna gospodarka; Poprawa stanu środowiska. Czynnikiem decydującym o jakości środowiska są przede wszystkim: czystość powietrza, wód, gleb oraz właściwa gospodarka odpadami.

Zgodnie z zapisami ustawy prawo wodne, *Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych* zawiera wykazy:

- aglomeracji, które powinny być wyposażone w określonych terminach w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnię ścieków oraz wielkość ładunków zanieczyszczeń biodegradowalnych z tych aglomeracji koniecznych do usunięcia,
- przedsięwzięć w zakresie budowy i modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych oraz terminy ich realizacji.

Głównym celem odprowadzenia i oczyszczenia ścieków w Polsce jest realizacja systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków na terenach o skoncentrowanej zabudowie lub realizacja systemów indywidualnych na terenach o zabudowie rozproszonej. Zgodnie z wymaganiami związanymi z realizacją w/w celów są zalecenia że:

- budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę realizuje się jednocześnie z rozwiązywaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności przez budowę systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków,
- w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacyjnych nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne,
- wprowadzający ścieki do wód lub do ziemi są obowiązani zapewnić ochronę wód przed zanieczyszczeniem, w szczególności poprzez budowę i eksploatację urządzeń służących tej ochronie.

Powołując się na w/w dokument tereny gminy i miasta Mikołajki położone są w granicach aglomeracji Mikołajki o równoważnej liczbie mieszkańców 6000 z oczyszczalnią ścieków w miejscowości Mikołajki obejmującą następujące miejscowości z terenu gminy Mikołajki: Mikołajki, Tały, Kolonia Mikołajki, Woźnice, Pszczółki, Lelek, Lubiewo, Żelwagi, Inulec, Śmietki, Baranowo, Faszczce, Cudnochy, Jora Wielka, Stare Sady, Nowe Sady, Prawdowo, Stawek, co skutkuje koniecznością realizacji sieci kanalizacji sanitarnej do nieprzekraczalnego terminu określonego w obowiązującym Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE ŚRODOWISKO

Rozpatrując wpływ ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko przyrodnicze konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na następujące potencjalne zagrożenia:

- Zanieczyszczenie gleb,
- Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- Wzrost objętości wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych,
- Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego,
- Emisję hałasu,
- Przekształcenie krajobrazu i zmiana części jego walorów widokowych, co uzależnione będzie od ostatecznie od kształtu urbanistycznego planowanej zabudowy.

Na początku należy podkreślić, iż studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem kierunkowym określającym politykę przestrzenną na terenie miasta i gminy. Nie jest opracowaniem właściwym do szczegółowego określania zasad zagospodarowania, lecz wyznacza ogólne ramy działań na poszczególnych obszarach. Dlatego też, ze względu na ogólny charakter ustaleń zawartych w projekcie zmiany Studium niemożliwe jest określenie szczegółowego wpływu, jaki realizacja zapisów projektu zmiany Studium wywrze na środowisko miasta i gminy Mikołajki. Wpływ poszczególnych sposobów zagospodarowania na środowisko będzie możliwy dopiero po określeniu szczegółowych wytycznych co do zagospodarowania terenu i poznaniu planowanych rozwiązań technicznych. Zastosowane na poszczególnych terenach technologie i ich wpływ na środowisko, zależność będzie od użytkowników danego terenu i znajduje się poza zakresem oddziaływania projektu zmiany Studium. W związku z powyższym został określony jedynie ogólny charakter przewidywanych zmian środowiska. Bardziej szczegółowe prognozowanie wpływu zainwestowania poszczególnych terenów na środowisko powinno odbywać się na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz szczegółowych projektów inwestycyjnych.

W wyniku przeprowadzonych analiz ustalono, iż korzystny wpływ na środowisko mogą wywrzeć szczególnie działania z zakresu budowy i rozbudowy infrastruktury komunalnej – zwłaszcza infrastruktury sanitarnej i komunikacyjnej oraz wprowadzenie w życie ustaleń z zakresu ochrony środowiska i dziedzictwa kulturowego.

Niezwykle istotne jest, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium wpłynie korzystnie bezpośrednio i pośrednio na warunki życia ludności, poprzez określenie spójnych kierunków zagospodarowania obszaru miasta i gminy, umożliwiających jak najkorzystniejszy rozwój miasta i gminy Mikołajki przy zachowaniu zasad rozwoju zrównoważonego.

Duża część działań określonych w projekcie zmiany Studium charakteryzuje się mało znaczącym wpływem na środowisko. Wymienić tutaj można m.in. zagęszczenie istniejącej zabudowy oraz budowę lub modernizację dróg o znaczeniu lokalnym. Dogęszczenie istniejącej zabudowy będzie prowadzone na terenach, na których funkcjonowanie środowiska zostało już silnie przekształcone w przeszłości, dlatego też wprowadzenie dodatkowej zabudowy nie będzie wywierało znaczącego wpływu na funkcjonowanie środowiska w porównaniu do stanu istniejącego. W przypadku budowy lub modernizacji dróg lokalnych, ze względu na ich klasę techniczną, nie prognozuje się znaczącego oddziaływania na środowisko. Najistotniejszy wpływ wywierany będzie krótkoterwale w fazie budowy.

Przeprowadzona analiza wykazuje, że prawdopodobnie negatywny wpływ na środowisko może wywierać realizacja takich działań jak.: wprowadzenie nowej zabudowy na terenach dotychczas niezainwestowanych oraz budowa dróg o znaczeniu ponadlokalnym.

Biorąc pod uwagę charakter przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ich trwałość, czas i powtarzalność w projekcie zmiany Studium wyróżniono następujące przedsięwzięcia i rodzaje oddziaływań:

Budowa i modernizacja dróg krajowych z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, stałe, negatywne – wyłączenie gruntów rolnych z użytkowania rolniczego i likwidacja pokrywy glebowej w obszarze projektowanego pasa drogowego, ewentualne wylesienie pasa terenów leśnych,
- Pośrednie, wtórne, negatywne – fragmentacja obszaru i utrudnienia w funkcjonowaniu powiązań przyrodniczych,
- Bezpośrednie, skumulowane, krótkoterminowe, negatywne w okresie budowy dróg związane z przemieszczaniem mas ziemnych i niwelacją terenu, likwidacją pokrywy glebowej i szaty roślinnej,
- Bezpośrednie, wtórne, negatywne – pogorszenie warunków aerosanitarnych w wyniku zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, zagrożenia dla zwierząt z powodu ruchu pojazdów i hałasu komunikacyjnego,
- Wtórne, stałe, pozytywne – zwiększenie płynności i bezpieczeństwa ruchu oraz zmniejszenie zanieczyszczeń komunikacyjnych i hałasu.

Modernizacja dróg lokalnych, z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, stałe, pozytywne – zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza i hałasu akustycznego w wyniku płynnego ruchu samochodowego,
- Krótkoterwale – uciążliwości związane z budową,
- Pośrednie, bezpośrednie – wpływ na środowisko gruntowo – wodne,
- Pośrednie – poprawa płynności ruchu samochodowego wpłynie na poprawę warunków aerosanitarnych.

Budowa linii energetycznej wysokiego napięcia, z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, krótkoterminowe, negatywne, skumulowane – związane z prowadzeniem robót montażowo – budowlanych,
- Wtórne, pośrednie, stałe, negatywne – generowanie przez urządzenia promieniowania elektromagnetycznego, pogorszenie walorów krajobrazowych oraz zagrożenia dla fauny.

W odniesieniu do zagadnień ochrony środowiska i zdrowia ludzi duże znaczenie mają linie energetyczne wysokich napięć. Ich oddziaływanie na środowisko powoduje określone skutki gospodarczo przestrzenne w sensie lokalizacji różnych obiektów, zwłaszcza mieszkalnych, a także przebywania ludzi i zwierząt.

Oddziaływanie linii energetycznych wysokiego napięcia na otoczenie należy badać w dwóch okresach: w fazie budowy urządzeń oraz podczas ich eksploatacji. Podczas budowy napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia ulegają zniszczeniu gleby znajdujące się wzdłuż trasy przebiegu z racji pracy ciężkiego sprzętu transportowo-budowlanego przy wykopach pod fundamenty, montażu i ustawianiu słupów oraz naciąganiu przewodów. W miejscach ustawienia słupów następuje wyłączenie z dotychczasowego użytkowania terenów oraz może mieć miejsce wycinka drzewostanu w miejscu przebiegu przez lasy.

W trakcie eksploatacji oddziaływanie linii elektroenergetycznych na środowisko sprowadzić można do:

- zakłóceń radioelektrycznych,
- hałasu,
- ujemnego wpływu na organizmy żywe.

Zakłócenia radiowo-telewizyjne są wynikiem wyładowań niezupełnych (ulotowych) lub też zupełnych czyli iskrowych. Pomimo zastosowania m.in. przewodów wiązkowych, które mają na celu eliminowanie ulotu elektrycznego, powstają niekiedy wyładowania zupełne na izolatorach, pomiędzy przewodami i drutami wiązkowymi a elementami metalowymi osprzętu izolatorów oraz w uszkodzonych urządzeniach stacyjnych. Mają one źródło w lokalnych uszkodzeniach wynikających z niewłaściwego montażu linii, takich jak: złe styki poszczególnych ogniw w łańcuchach izolatorów lub w zaciskach, pozostawienie ostrych części osprzętu, uszkodzenia przewodów w czasie montażu itp. Zakłócenia radioelektryczne generowane przez linię elektroenergetyczną zależą od natężenia pola elektrycznego na powierzchni wiązki.

Hałas generowany przez linię elektroenergetyczną jest związany ze zjawiskiem ulotu, a jego natężenie zależy od warunków pogodowych; w warunkach dobrej pogody poziom hałasu jest znacznie niższy niż w warunkach opadu deszczowego czy mgły. Dopuszczalny poziom hałasu powodowanego przez napowietrzne linie energetyczne zawiera się aktualnie, w zależności od przeznaczenia terenu w granicach 45–60 dB.

Oddziaływanie napowietrznych linii elektroenergetycznych na żywe organizmy związane jest głównie z oddziaływaniem pola elektromagnetycznego, gdyż organizmy wytworzyły pewien stopień adaptacji do naturalnych pól, natomiast nie udało się to prawdopodobnie w stosunku do źródeł sztucznych.

Analizując wpływ niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego na organizmy żywe można wyróżnić trzy rodzaje sprzężeń: bezpośrednie, pośrednie i przetworzone. Sprzężenie bezpośrednie następuje wtedy, gdy człowiek odbiera wprost energię elektryczną, podobnie jak antena. Dopuszczalna wartość prądu, jaka może przepłynąć przez człowieka w sposób długotrwały wynosi 1–10 μ A. Sprzężenie pośrednie ma miejsce wówczas, gdy energia elektryczna przenoszona jest np. przez konstrukcje metalowe, maszyny, pojazdy. Sprzężenie przetworzone powstaje na skutek przemiany energii pola elektrycznego (50 Hz) na inne formy zagrażające człowiekowi – tzw. wyładowaniom koronowym na powierzchni przewodów wysokiego napięcia towarzyszy hałas i promieniowanie jonizujące (jonizacja powietrza).

Nie zmienia to jednak faktu, iż urządzenia te na obecnym poziomie cywilizacyjnym są niezbędne ze społeczno-gospodarczego punktu widzenia. Współczesna nauka nie potrafi jednoznacznie określić, jakie natężenie pola elektromagnetycznego jest dla człowieka całkowicie bezpieczne, gdyż skutki mogą się sumować i ujawnić dopiero w następnych pokoleniach. Ponadto wrażliwość na nie ludzi jest różna. Nie ulega jednak wątpliwości, iż problem trasowania linii elektroenergetycznych wysokich napięć ma istotne znaczenie dla zdrowia i bezpieczeństwa człowieka oraz funkcjonowania ekosystemów. Każdy projekt przeprowadzenia tych linii musi zatem opierać się na wnikliwych opracowaniach ekofizjograficznych i solidnej ocenie oddziaływania na środowisko wskazującej rozwiązania wariantowe przebiegu linii energetycznej zapewniające jak najniższe straty i ograniczenia funkcjonowania środowiska przyrodniczego.

Porządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę i rozbudowę kanalizacji sanitarnej, z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, stałe, pozytywne, długoterminowe – związane z poprawą stanu sanitarnego wód powierzchniowych i podziemnych,
- Wtórne, stałe, pozytywne – związane z poprawą funkcjonowania systemów ekologicznych,
- Pośrednie, stałe, pozytywne – związane z poprawą stanu zdrowotnego ludności i zwierząt wskutek poprawy warunków sanitarnych zaopatrzenia w wodę i higienicznych zamieszkania oraz stanu sanitarnego produkcji przetwórstwa rolnego,
- Bezpośrednie, krótkoterminowe, skumulowane, negatywne – związane z fragmentarycznymi zakłóceniami funkcjonowania środowiska przyrodniczego w trakcie prowadzenia robót budowlanych.

Należy podkreślić, że zainwestowanie gminy w sieć wodociagową bez jednoczesnego rozwiązania gospodarki ściekowej i poprawy świadomości ekologicznej mieszkańców stanowi zagrożenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Usprawnienie systemu gospodarki odpadami, z oddziaływaniami:

- Stałe, pozytywne, długoterminowe – ochrona powierzchni ziemi, eliminacja dzikich wysypisk śmieci, poprawa jakości krajobrazu, eliminacja zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych.

Prawidłowe usprawnienie systemu gospodarki odpadami ma na celu wyeliminowanie problemu nielegalnych wysypisk śmieci. Powstawanie nielegalnych wysypisk śmieci bardzo często wiąże się z istnieniem wyrobisk poeksploatacyjnych surowców, co wskazuje też na tę samą przyczynę powstania, czyli prace budowlane. W takich przypadkach dowodem są same śmieci, pośród których najczęściej można natrafić na gruz i złom budowlany, a także na odpady niebezpieczne jak eternit czy papę.

Przyczyną powstawania dzikich składowisk odpadów bardzo często brak kontroli ze strony władz, dlatego też, niezwykle istotne jest prowadzenie właściwej polityki w zakresie gospodarki odpadami.

Odpady z terenu miast i gminy Mikołajki przekazywane są na składowisko odpadów w miejscowości Polska Wieś w gminie Mrągowo.

Rozwój budownictwa mieszkaniowego i rekreacyjnego, rozwój zabudowy usługowej i turystycznej, rozwój zabudowy związanej z infrastrukturą społeczną, z oddziaływaniami:

- Bezpośrednie, krótkotrwałe, nieodwracalne – na etapie realizacji inwestycji w obszarze zainwestowania,
- Pośrednie, stałe – zmiany w ukształtowaniu rzeźby terenu,
- Bezpośrednie, krótkookresowe, odwracalne, znaczące lecz ograniczone do terenów przeznaczonych pod zabudowę i bezpośrednio w jej otoczeniu – zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego na etapie realizacyjnym,
- Bezpośrednie, stałe – możliwe pogorszenie stanu jakości powietrza atmosferycznego na etapie eksploatacji,
- Pośrednie, krótkookresowe, odwracalne i o małym stopniu oddziaływania – zmiany stanu jakościowego wód,
- Pośrednie, stałe – poprawa stanu jakości wód (podłączenie istniejących i projektowanych budynków do kanalizacji sanitarnej),
- Bezpośrednie, stałe, często nieodwracalne – likwidacja szaty roślinnej, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych.

Stały obieg materii i energii w środowisku powoduje zamkniętą reakcję łańcuchową przenoszenia wpływu oddziaływań pomiędzy elementami środowiska: powietrze – wody – rośliny – zwierzęta – powierzchnia ziemi. Człowiek i wytwory jego działalności (inwestycje, dobra materialne, zabytki itp.) mają swoje miejsce na granicach komponentów.

Przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych terenów niezwykle ważne jest, aby zapobiegać stwarzaniu barier ekologicznych. Planowanie terenów pod rekreację oraz infrastrukturę turystyczną powinno odbywać się w sposób nie naruszający walorów środowiska i krajobrazu. Tereny przeznaczone pod turystykę i rekreację oraz infrastrukturę turystyczną powinny być kompleksowo wyposażone w niezbędną infrastrukturę sanitarną oraz służącą zagospodarowaniu odpadów.

Ponadto niezwykle istotne jest odpowiednie dostosowanie presji turystycznej i penetracji do odporności i chłonności turystycznej terenu. Szlaki turystyczne powinny posiadać oznakowanie wraz z informacjami o regulaminie, obowiązujących przepisach i karach za ich naruszanie. Na obszarach najcenniejszych przyrodniczo ruch turystyczny powinien odbywać się tylko po wyznaczonych szlakach i w obecności przewodnika (kontrolowana turystyka kwalifikowana).

Zainwestowanie nowych terenów będzie prowadziło do przekształceń w środowisku typowych dla terenów nowych inwestycji w zakresie rzeźby terenu, powierzchni biologicznie czynnych, klimatu, flory i fauny, krajobrazu, systemów ekologicznych, bioróżnorodności, zagrożeń

odpadami czy hałasem. Jednak szczegółowy wpływ poszczególnych rodzajów zabudowy na komponenty środowiska zależy będzie od rozwiązań realizacyjnych i nie jest możliwy do przewidzenia na etapie opracowywania projektu zmiany Studium. W wielu przypadkach nowe tereny zabudowy przewidziane są w okolicy terenów o istniejącym podobnym zainwestowaniu, jako kontynuacja funkcji, gdzie środowisko przyrodnicze zostało już przekształcone. Rozwój zabudowy usługowej przewidywano głównie wzdłuż tras komunikacyjnych, w strefie ich oddziaływania, co minimalizuje ich negatywne oddziaływania na środowisko, a dodatkowo stanowiąc będzie bufor oddzielający drogi o znacznym natężeniu ruchu od terenów aktywnych przyrodniczo. Niejednokrotnie również w projekcie zmiany Studium nową zabudowę przewidziano na terenach o niskiej wartości przyrodniczej. Takie ustalenia pozwalają ograniczać powstawianie nowych przekształceń środowiska.

Przy opracowywaniu miejscowych planów w celu zachowania wysokich walorów krajobrazowych należy dążyć do harmonii zabudowy z krajobrazem poprzez preferowanie budownictwa o charakterze tradycyjnym i regionalnym.

Ponadto wszelkie wysokie budowle, jak maszty telefoniczne powinny być lokalizowane poza terenami o najwyższych walorach krajobrazowych z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury, a prowadzenie inwestycji liniowych powinno odbywać się w sposób najmniej kolidujący z elementami środowiska.

Potencjalny wpływ na obszary Natura 2000

Czynnikami wpływającymi na obszary Natura 2000 mogą być głównie:

- Niszczenie bądź likwidacja istniejących siedlisk flory i fauny. Przekształcenie terenów, które dotychczas były użytkowane np.: rolniczo w tereny produkcyjne, usługowe, rekreacyjne czy mieszkaniowe może w sposób trwały zmienić siedlisko gatunku. Na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla konkretnych terenów należy sporządzać szczegółową inwentaryzację przyrodniczą.
- Zmiany jakościowe siedlisk na terenach sąsiadujących. Każda przyszła inwestycja na terenach przeznaczonych do zmian w projekcie Studium może nieść potencjalne ryzyko zmian jakościowych siedlisk na terenach sąsiadujących z planowaną inwestycją. Szczególnie istotne znaczenie mogą mieć inwestycje, które mogą spowodować zmiany poziomu wód gruntowych (zwykle ich obniżenie), prowadząc do degradacji siedlisk przyrodniczych.
- Emisja zanieczyszczeń do powietrza i hałas generowane podczas budowy i eksploatacji.

Dokładne określenie potencjalnego wpływu na obszary Natura 2000 będzie możliwe dopiero na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Na podstawie analizy uwarunkowań zidentyfikowanych w części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki, a także z obowiązku przestrzegania ustaleń zawartych w przepisach ustaw odrębnych, w projekcie zmiany Studium określono Kierunki działań w zakresie ochrony środowiska i jego zasobów, które będą podstawą dla ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, sporządzanych dla poszczególnych terenów miasta i gminy.

W projekcie zmiany studium miasta i gminy Mikołajki zawarto szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, takich jak.:

- optymalne zagospodarowanie terenów osadniczych poprzez ich pełne uzbrajanie i podnoszenie standardu dróg komunikacyjnych,
- wywieranie wpływu na prawidłowy rozwój przestrzenny terenów osadniczych i form nowej zabudowy w nawiązaniu do miejscowych tradycji zabudowy,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy i lokalizacji obiektów nieharmonizujących z krajobrazem wiejskim poza terenami osadniczymi,
- porządkowanie terenów zdegradowanych krajobrazowo w wyniku niewłaściwej gospodarki i zaniedbań,
- sprzyjanie zwiększaniu powierzchni gospodarstw rolnych,
- ochrona użytkowego poziomu wodonośnego i wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem przez zakaz odprowadzania nie oczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych oraz do gruntów,
- ochrona obszaru systemu naturalnych powiązań przyrodniczych przez zachowanie

- dotychczasowego zagospodarowania, zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem, oraz przed przerywaniem jego ciągłości,
- zapewnienie zgodności składu gatunkowego lasu z siedliskiem, propagowanie funkcji glebochronnych i wodochronnych lasów,
 - podejmowanie działań w zakresie porządkowania gospodarki wodno – ściekowej w gminie,
 - ustalanie warunków ochrony powietrza, gleb i wód przed zanieczyszczeniami w opracowaniach planistycznych i w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów,
 - prowadzenie aktywnej polityki w zakresie zalesiania gruntów najniższych klas bonitacyjnych,
 - ochrona gleby o wysokich klasach bonitacyjnych, z wyjątkiem obszarów wskazanych na rysunku studium jako kierunki rozwoju do zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze,
 - dążenie do powiększania powierzchni gospodarstw rolnych przy jednoczesnym wzroście towarowości produkcji rolnej,
 - utrzymywanie urozmaiconej struktury użytków rolnych,
 - dążenie do utrzymania prawidłowych (lub modyfikacji błędnych) granic rolno-leśnych,
 - utrzymywanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych i nieużytków wodnych,
 - zachowanie walorów krajobrazowych środowiska oraz ochrona przed szkodliwym oddziaływaniem dla środowiska i zdrowia ludzi przy projektowaniu i modernizacji linii elektroenergetycznych,
 - utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych,
 - zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych,
 - wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem.

Tereny istniejącej i projektowanej zabudowy powinny być wyposażone w systemy odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków bytowych, jednocześnie odpowiednio zabezpieczające środowisko gruntowo – wodne przed zanieczyszczeniami. W ogrzewaniu budynków należy stosować proekologiczne rozwiązania z wykorzystaniem paliw niskoemisyjnych jak.: gaz, olej opałowy oraz paliw niekonwencjonalnych w oparciu o energię słoneczną.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

W trakcie sporządzania projektu zmiany Studium przeprowadzane były analizy i konsultacje różnych alternatyw ustaleń zawartych w dokumencie, w związku z tym wybór rozwiązań alternatywnych następował na etapie projektowym (z korzyścią dla środowiska).

Projektowany dokument nie zawiera propozycji alternatywnych rozwiązań z punktu widzenia planowania przestrzennego i ochrony środowiska. Analiza szczegółowych ewentualnych rozwiązań alternatywnych dotyczących szczegółowych zasad zagospodarowania i użytkowania nastąpi na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych terenów.

Ewentualne rozwiązania alternatywne mogą pojawić się na etapie projektowania przebiegu tras infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

W trakcie sporządzania niniejszej prognozy zmiany Studium nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 9 pkt. 1 *W celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwanego dalej „studium”. Zgodnie z art. 9 pkt. 5 Studium nie jest aktem prawa miejscowego, jednak zgodnie z pkt. 4 *Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.**

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, choć nie jest aktem prawa miejscowego – jest dokumentem planistycznym niezbędnym do realizacji wieloletniej polityki gminy w jej przestrzeni. Studium, w swej kreacyjnej roli, jest dokumentem określającym wizję rozwoju gminy oraz działania mające doprowadzić do realizacji tej wizji. Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

W dokumencie Studium wskazuje się jedynie kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta i gminy oraz w przeznaczeniu terenów. Należy jednak zaznaczyć, iż określony sposób zagospodarowania nie obliguje gminy do jakichkolwiek działań. Na tym etapie planowania – opracowywania projektu Studium, nie określa się jeszcze wszystkich inwestycji, które będą realizowane na obszarze miasta i gminy Mikołajki. Określa się jedynie tereny preferowane do zainwestowania lub zagospodarowania oraz ogólne warunki, jakie będą musiały być spełnione i zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego jako ustalenia, które z kolei będą podstawą procesów inwestycyjnych podejmowanych w mieście i gminie Mikołajki.

Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy są wprowadzane w życie stopniowo poprzez miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) Rozdział 2 art. 14 pkt. 9 są aktami prawa miejscowego.

Konieczność opracowania projektu Studium wynika z potrzeby zaktualizowania kierunków rozwoju miasta i gminy Mikołajki, zmian ustaw i rozporządzeń oraz wniosków instytucji, podmiotów gospodarczych, Burmistrza Miasta i Gminy oraz osób prywatnych zgłoszonych do projektu Studium w okresie poprzedzającym opracowanie jego aktualizacji. Cele przestrzenne określone w projekcie Studium skierowane zostały na kształtowanie ładu przestrzennego w planowanym zagospodarowaniu miasta i gminy przy zachowaniu walorów przyrodniczych i kulturowych środowiska oraz podnoszeniu walorów krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem efektywności wykorzystania tych zasobów.

Zgodnie z art. 46 pkt. 1 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Opracowując niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko oparto się na pismach określających zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie - pismo znak: RDOŚ-28-OGP-6633-0097-022/09/kw z dnia 19 lutego 2009 r. oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie - pismo znak: ZNS-430-4/1/KM/2009 z dnia 01 grudnia 2009 r.

W 2009 r. opracowano projekt „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki – Zmiana”, do którego w listopadzie 2009 r. sporządzono „Prognozę oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki – Zmiana”. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Studium UiKZP miasta i gminy Mikołajki został uzgodniony w/w pismami z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie (pismo RDOŚ-28-OGP-6633-0097-022/09/kw z dnia 19 lutego 2009 r.) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie (pismo ZNS-430-4/1/KM/2009 z dnia 01 grudnia 2009r.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w piśmie z dnia 20 marca 2009 r. (znak: RDOŚ-28-OGP-6633-0097-043/09/kw) poinformował Burmistrza Mikołajek o ustanowieniu na terenie gminy Mikołajek 16 form ochrony przyrody, wnioskując o pozostawieniu terenów w okolicach wsi Załwagi, Stare Sady i Jora Wielka w dotychczasowym użytkowaniu, celem zapewnienia ciągłości istniejących terenów leśnych z obszarami rolnymi i wodnymi w celu zachowania cennych korytarzy ekologicznych.

Projekt zmiany Studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został przesłany do zaopiniowania Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie i Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Olsztynie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w piśmie z dnia 28 grudnia 2009 r. (znak: RDOŚ-28-OGP6633-0097-171/09/aok) wniósł uwagi do zapisów projektu zmiany Studium. Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie nie przedstawił stanowiska w ustalonym 30 dniowym terminie, co było równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu zmiany Studium.

Projekt zmiany Studium został uchwalony dnia 30 czerwca 2010 r. uchwałą Nr LIV/541/2010 Rady Miejskiej w Mikołajkach w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki.

W dniu 21 grudnia 2010 r. Studium zostało zaskarżone przez osobę prywatną do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie (rozstrzygnięcie

<http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/804F4DF0C6>), a następnie do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie (rozstrzygnięcie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/56C2E94F88>). Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 02 września 2011 r. nakazał ponowne rozpatrzenie sprawy przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie. Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 22 listopada 2011 r. stwierdził nieważność uchwały Nr LIV/541/2010 Rady Miejskiej w Mikołajkach z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki i nakazał ponowne przeprowadzenie procedury uchwalenia studium.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko jest wynikiem ponowienia procedury uchwalenia projektu Studium. Z uwagi, iż od momentu opracowywania prognozy w listopadzie 2009 r. zaszło kilka zmian w zakresie m.in. prawnych form ochrony przyrody na terenie miasta i gminy Mikołajki, a także wprowadzono nowe zmiany w projekcie Studium (w odniesieniu do dokumentu opracowanego w 2009 r.) podjęto decyzję o sporządzeniu zaktualizowanej prognozy oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mikołajki. Zakres niniejszej prognozy jest zgodny z wymogami określonymi w art. 51 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U 2013 poz. 1235 z późn. zm.).

Podstawowym celem prognozy opracowywanej równocześnie z projektem Studium jest identyfikacja możliwych ewentualnych wpływów na komponenty środowiska obszaru gminy i miasta oraz zdrowie ludzi, jakie potencjalnie mogą nastąpić na skutek realizacji ustaleń projektu Studium oraz współpraca z autorem ustaleń projektu Studium w celu wyeliminowania niekorzystnych ustaleń, które mogą spowodować negatywne skutki dla środowiska. Ważnym zadaniem prognozy jest informowanie lokalnej społeczności, władz samorządowych i podmiotów gospodarczych o skutkach realizacji ustaleń projektu Studium.

Na etapie analizy ustaleń projektu Studium sygnalizuje się dopiero możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one nie wystąpić w ogóle lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach projektowania dopuszczonych przedsięwzięć (w tym opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

Przyjęcie uchwałą Rady Miejskiej w Mikołajkach nowej polityki przestrzennej będzie podstawą podejmowania kolejnych prac planistycznych, odnoszących się do wybranych obszarów miasta i gminy oraz będzie stanowić materiał pomocniczy przy realizacji strategii rozwoju miasta i gminy, gospodarki gruntami w mieście i gminie, planowaniu prac planistycznych oraz planowaniu i realizacji zadań własnych miasta i gminy.

Sposób opracowania niniejszej prognozy został podporządkowany metodologii właściwej dla planowania strategicznego, w którym nakreśla się jedynie kierunki działań, po to, żeby w podejmowanych następnie opracowaniach planistycznych (miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego) określić szczegółowe rozwiązania.

Przed opracowaniem niniejszej Prognozy analizie poddano zawarte w projekcie Studium ustalenia pozwalające określić potencjalne znaczące oddziaływania tych ustaleń na środowisko. Należy jednak pamiętać, iż są to ustalenie ogólne będące wytycznymi do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których określone zostaną szczegółowe parametry i wskaźniki zagospodarowania poszczególnych terenów.

W przypadku braku realizacji projektu Studium niemożliwe stanie się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta i gminy Mikołajki. Mogą przez to nastąpić pewne charakterystyczne zmiany w sferze dyspozycji przestrzennej i ochrony środowiska, takie jak chaotyczny rozwój budownictwa, rozproszenie zabudowy, brak uporządkowania formy i funkcji obiektów, czy brak infrastruktury technicznej. Brak późniejszych dokładnych ustaleń planów miejscowych dotyczących uporządkowania zabudowy (forma, wysokość) i funkcji, a w szczególności brak wyznaczonych wskaźników dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych jak.: intensywność zabudowy, wskaźnik powierzchni zabudowy do powierzchni działki, udział powierzchni biologicznie czynnej, mogłoby spowodować bezpośrednio utratę walorów krajobrazowych i istotne straty w florze i faunie. Skutkiem niekontrolowanego rozwoju nowych enklaw zabudowy byłoby nie tylko ograniczenie funkcji środowiskowych obszarów, ale również zmniejszenie roli społecznej obszarów – wykorzystanie terenów usługowych i przemysłowych.

Biorąc pod uwagę charakter przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, ich trwałość, czas i powtarzalność w projekcie Studium wyróżniono określone przedsięwzięcia i rodzaje oddziaływań.

W trakcie sporządzania projektu zmiany Studium przeprowadzane były analizy i konsultacje różnych alternatyw ustaleń zawartych w dokumencie, w związku z tym wybór rozwiązań alternatywnych następował na etapie projektowym (z korzyścią dla środowiska).